

VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK

JEKLO TEHNA
Ponudba tedna:
PRODAJNI CENTER
MURSKA SOBOTA
Cvetkova 2a
tel.: 31 760
BOŽIČNE LUČKE, 20 kosov, 1.473 SIT, 35 kosov - 2.059 SIT - BOŽIČNO DREVESCE z lučkami in okraski 4.815 SIT - BOŽIČNO DREVESCE za avto, 12V, 1.372,50, okraski za jelko od 145 do 262 SIT, barvne žarnice, 220V, 116.80 SIT.
S KARTICO ZVESTOBE 5% POPUSTA

minicom d.o.o., vogova 13, m. sobota, tel.: 069 23 895, fax: 31 954
MINICOM
RAČUNALNIKI, KI LETIJO!

VREME
Ob koncu tedna bo oblačno, suho in razmeroma toplo vreme.
Vestnikov koledar
8. december, četrtek, Marija
9. december, petek, Valerija
10. december, sobota, Smiljan
11. december, nedelja, Daniel
12. december, ponedeljek, Ivana
13. december, torek, Lučka
14. december, sreda, Dušan
Pregovor
Dnevi od Lucije (13. december) do božiča vreme vseh mesecev ozname.

45 let
VESTNIK

Murska Sobota, 8. decembra 1994 • Leto XLVI • Št. 49 • Cena 130 SIT

Tudi Ljutomerčani imajo svoje bogove, ali kako je direktor **ACHTEHA Ludvik BRATUŠA** posloval s predsednikom izvršnega sveta **Ludvikom BRATUŠEM** o tem na strani 5.

Dve okoliščini z zadnjih lokalnih volitev razložno vpadata. To so prve izjave že izvoljenih županov, ki jim lahko dodamo tudi večino predvolilnih obljub in napovedi županskih kandidatov, ter izidi volitev za župane.

Že izvoljeni župani na vprašanje, kaj bodo najprej naredili, odgovarjajo domala z enakimi besedami. Vsi napovedujejo neke papirne zadeve. Najprej bom uredil občinsko administracijo, pravijo. Poskrbel bom, da jo bomo čim bolj »potegnili« pri delitveni bilanci, je običajni naslednji stavek. Predvsem se

občinskega, je odvisno od iznajdljivosti in podjetnosti ljudi, vključno z županom, ne pa toliko od čimprejšnje ureditve občinske administracije.

Zato je vsaka še tako vsakdanja »sterenska« županova obljuba o tem, kaj bo najprej naredil, vredna več kot vsako papirnato politično napletanje. Župan nove, recimo soboške občine ni državni administrator, to bodo postali njegovi dočerašnji kolegi v občinskih zgradbah, ki bodo ostali v starih novih službah. Novi župan bo moral biti vesten gospodar in vsak, ki se v vsakdanjem življenju s tem poslom

Kaj boste naredili najprej, gospod župan?

enda pri tistih občinskih županih, ki se imajo iz dediščine česa nadejati. Četudi je bilo doslej v prvem krogu izvoljen šele manjši del županov, je prav ta prvi krog, ker je bilo potrebno dobiti absolutno večino oddanih glasov med več kandidati, najbolj zgovoren. Rečeno naravnost: župani obljublajo, da bodo sedeli po pisarnah!

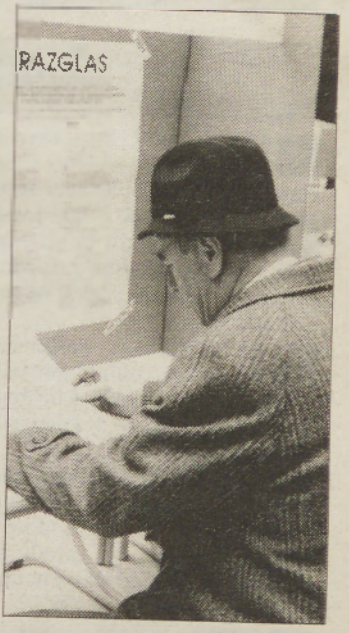
Izidi volitev oziroma pričakovanja volivcev so izjemno izjavami kajpada skladni. V prvem krogu so zmagali in v drugi krog gredo povečini tisti kandidati, ki se jim pripisuje določene zveze in manipulativne politične spretnosti. Tako rekoč stari politični kader, ne glede na njegovo barvo, čeprav je tisti z dneve seveda nekoliko manj star. Na srečo je tudi nekaj izjem. V tistih občinah, ki niso koncipirane za neko obliko parazitizma v državnem proračunu. To so običajno manjše občine, v katerih se že iz ustanovitvenega duha sem izraža samozavest in vera v zmogljivost skupnosti. Prepričani moremo torej biti, da bodo občine, katerih novi župani niso bili izvoljeni predvsem zato, ker so izpričani rokohitci pri obdeležanju z državo, zaradi česar se zanje torej pričakuje, da bodo znali v občino kaj »potegniti« iz državnega proračuna, najbolj cvetoče.

Gornji dve okoliščini sta znamenje, da niti večina novozvoljenih županov niti njihovi volivci ne razumejo intencije nove lokalne samouprave. Ne gre namreč več za politično samoupravo, za samoupravni sistem iz prejšnjega režima. Lokalna samouprava pomeni samogospodarjenje in samoodgovornost: kar najbolj podjetno in preudarno obračunavanje državnega in svojega občinskega denarja. Državnega bo načeloma ravno toliko, kot ga bo določila država po skupnem ključu in nič več. Koliko bo

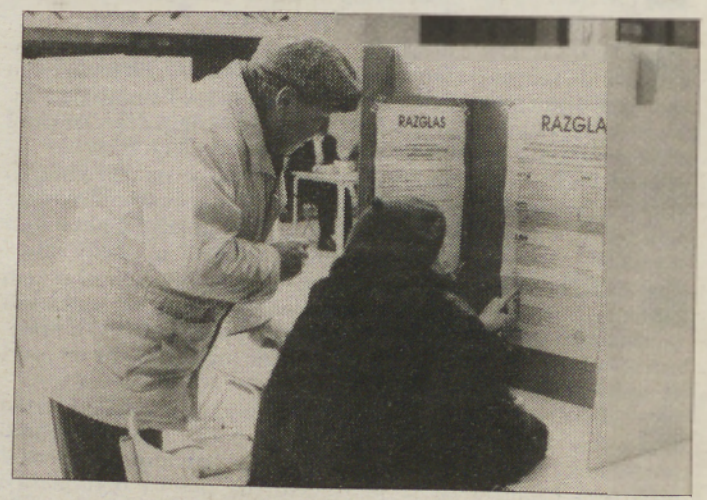
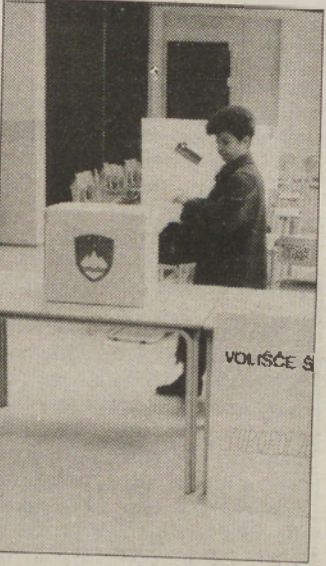
ukvarja, ve, da je vsako jesen potrebno očistiti zlebove na hiši, vsake toliko časa prebarvati vrata in okna, da je potrebno stati zraven, ko imaš pri hiši raznolike mojstre in tako naprej.

Zadnji izračuni o tem, koliko denarja bo država za lokalne potrebe dajala občinam, kažejo, da tega navsezadnje niti ne bo tako malo. Takšen občutek je sicer zlahka sproducirati, najprej moraš samo manj obljubljeni. Kolikor koli pa že bo tega denarja, ga ne bo dovolj za tisto, kar je naloga novih občin, če se bodo župani preveč ukvarjali z občinsko administracijo in bodo premalo župani tistega kova, ki ga je označeval volilni slogan enega od kandidatov v lendavski občini, ki je bil: »Pocukajte me za rokav.« Slogan bi bilo sicer še bolje obrniti in reči: »Cukal vas bom za rokav in vam stal za ritjo«. Kar seveda ne pomeni, da tukaj plediramo za nekim zalezovalskim županom, marveč za županom, ki bo gospodar in skrben. Tisto, kar se tukaj potrebuje, je »sterenski« župan. - Res pa je, to mimogrede, da, na primer, novemu soboškem županu ne bo lahko v procesu lokalne tranzicije, ki se mu drugače pravi delitvena bilanca. Nekaj tistih, ki so jih že doslej pri občinskih finančah »nosili«, sedi v občinskih svetih novih občin, eden je celo župan.

Sicer pa je očitno, da so se volitve v Prekmurju in Prlekiji izšle bolj desno, kot je kazalo, v nekaterih občinskih svetih je levica samo za okras. Nadaljnja značilnost tukajšnjih volitev je največji uspeh zelenih v Sloveniji in pa seveda to, da je slovenska država po vodoravni osi simetrična. V Kopru je župan italijanske narodnosti, v Lendavi pa sta prišla v drugi krog županskih volitev dva Madžara.
ŠTEFAN SMEJ

Dan, ko smo postavili vladarje

Vse poti vodijo v Potrošnik
V DECEMBRU MOŽNOST UGODNEGA NAKUPA
BELA TEHNIKA
AKUSTIČNI APARATI
MALI GOSPODINJSKI APARATI
SVETILA
ELEKTROINSTALACIJSKI MATERIAL
domače proizvodnje in iz uvoza
Pri gotovinskem plačilu nad 10.000,00 SIT
5% POPUST
Pri nakupu v vrednosti nad 30.000,00 SIT možnost plačila na 6 - ali 12 - mesečnih obrokov z 20% POLOGOM v prodajalnah
DOM TEHNIKE IN BLAGOVNICA POTROŠNIK M. SOBOTA, BLAGOVNICA RAVENKA BELTINCI, ŽELEZNINA G. RADGONA, MARKET CANKOVA ter v drugih prodajalnah s tehničnim blagom
Potrošnik

MRAZ UNIČUJE, ANTIFRIZ VARUJE
PETROL

fotografije: NATAŠA JUHOV

PO SLOVENJI

LJUBLJANA – Tu je potekala nekajdnevna mednarodna delavnica o nacionalnih mehanizmih za spodbujanje enakosti žensk in moških v državah srednje in vzhodne Evrope, ki jo je organiziral odbor za enakost žensk in moških pri Svetu Evrope.

LJUBLJANA – V programu Phare sodelujemo že od leta 1992, ko smo od Evropske skupnosti dobili devet milijonov ekujev, do letos pa vsega skupaj 39 milijonov. V slovenski vladni palači sta Slovenija in Evropska unija sklenili še en finančni sporazum oziroma memorandum, tokrat o našem čezmejnem sodelovanju z Italijo.

BLD – Tu je potekala dvodnevna 5-letna konferenca o privatizaciji v državah srednje in vzhodne Evrope. Na njej so sodelovali predstavniki Svetovne banke, vlad držav v razvoju in agencij za privatizacijo.

LJUBLJANA – Zasedala je slovensko-slovaška komisija in razpravljala o nekaterih aktualnih temah s področja gospodarskega sodelovanja med državama.

LJUBLJANA – Novoimenovani veleposlanik republike Avstrije v Sloveniji dr. Gerhard Karl Wagner, ki je nasledil dr. Jutto Stefan Bastl, je slovenskemu predsedniku Milanu Kučanu slovesno izročil poverljivo pismo.

LJUBLJANA – Ob 75. obletnici Univerze v Ljubljani je bila slavnostna seja univerzitetnega sveta, ki se je udeležil tudi premier dr. Janez Drnovšek.

PO SVETU

WASHINGTON – Predstavniški dom ameriškega kongresa je z odločno večino (288 glasov za in 146 proti) odobril članstvo ZDA v splošnem sporazumu o tarifah in trgovini Gatt.

NEW YORK – Varnostni svet OZN je odobril povečanje števila vojaških opazovalcev na Haitiju. Na tem karibskem otoku je bilo zdaj 60 pripadnikov svetovne organizacije, postopoma pa bodo tja poslali nove, vendar njihovo število ne bo višje kot 500.

ŽENEVA – V Palači narodov so na pobudo predsednika delovne skupine za nasledstvo Mednarodne konference o nekdanji Jugoslaviji Alfa Jonssona potekali dvodnevni pogovori o nasledstvu držav nekdanje Jugoslavije. Večjega napredka tudi tokrat ni bilo.

BONN – Dvodnevno, že štirinšestdeseto nemško-francosko srečanje na vrhu – po vsej verjetnosti zadnje med francoskim predsednikom Mitterrandom in nemškim kanclerjem Kohlom, kajti Mitterrand se zaradi bolezni menda spomladi umika iz politike – je minilo v znamenju dogajanja v BiH in razkola v zvezi Nato.

MONTEVIDEO – Nekdanji urugvajski predsednik odvetnik Julio Maria Sanguinetti je uradni zmagovalec predsedniških volitev. Kandidat opozicijske liberalne stranke bo prevzel petletni mandat 1. marca.

SARAJEVO – Generalni sekretar OZN Butros Gali je s krajšim obiskom v glavnem mestu BiH poskušal doseči premirje in sodelovanje z Unproforjem. Kot je dejal, je bil s pogovori z bosanskim vrhom zadovoljen, Srbi pa so zavrnili srečanje s prvim človekom svetovne organizacije.

VARŠAVA – Japonska princ in princesa Takamado sta na povabilo predsednika Lecha Walense obiskala Poljsko. Gre za prvi obisk članov japonske kraljeve družine v tej državi.

CIUDAD DE MEXICO – Dosedanji predsednik Mehike Carlos Salinas de Gortari je predal svojo funkcijo nasledniku in dvanajstemu predsedniku Mehike, 42-letnemu Ernestu Zedillo. Slovesne inauguracije so se udeležili podpredsednik ZDA Al Gore in državni izštevilnih (predvsem južnoameriških) držav.

BRUSELJ – Zunanji ministri zveze Nato so sprejeli ameriški predlog o širitvi zveze na Vzhod in Jug. Nato je sklenil okrepiti tudi politične in vojaške odnose z Rusijo ter določiti podrobnosti o sodelovanju s Konferenco o evropski varnosti in sodelovanju.

PARIZ – Ob svetovnem dnevu aidsa je bilo v francoskem glavnem mestu vrhunsko srečanje. Na njem so sodelovali predstavniki številnih držav, ki so sprejeli posebno izjavo o pravičah bolnikov z aidsom in nalogah političnih predstavnikov ter načrt za sodelovanje v boju proti tej bolezni.

GROZNI – Po prihodu delegacije ruskega parlamenta so se začele razmere v uporni Čečeniji počasi umirjati. Ruski predsednik Jelcin je sprejel potrebne ukrepe za umiritev razmer, iz njegovega kabineta pa se je zvedelo, da odloka o razglasitvi izrednih razmer vsaj še nekaj časa ne namerava podpisati.

BRUSELJ – Tu je zasedal severnoatlantski svet za sodelovanje. Zasedanja so se udeležili zunanji ministri Nata ter srednjeevropskih in vzhodnoevropskih držav, Slovenijo, ki kot članica Partnerstva za mir v tem telesu sodeluje kot opazovalka, pa je zastopal državni sekretar Ignac Golob.

ZAGREB – Na sedežu Unproforja so Hrvati in kninski Srbi ob navzočnosti mirovnih posrednikov lorda Davida Owna in Thorvalda Stoltenberga podpisali gospodarski sporazum, o katerem so se pogajali več kot leto dni.

BEograd – Srbski predsednik Slobodan Milošević je po srečanju z zunanjima ministroma Francije in Velike Britanije Juppejem in Hurdom dejal, da bo skušal prepričati bosanske Srbe, naj sprejmejo mednarodni mirovni načrt za BiH.

Tudi češko kmetijstvo in gospodarstvo bo do konca leta 1994 dobilo znane lastnike

Zetor premaguje posledice petletk

Tudi Češka Republika bo do konca leta končala s posocialističnim procesom lastninjenja gospodarstva ali drugače povedano: ne bo več neresnega planskega gospodarstva, vodenega iz centra, ki ni imelo ekonomskih temeljev in je bilo vodenega iz političnih štabnih pisarn. Lastninijo se tovarne pa tudi kmetijstvo. Ena od največjih čeških tovarn, ki je v minulih letih zelo čutila negativne posledice centralnega planskega gospodarstva – letno naročanje nenormalnega števila traktorjev – je tudi brnska tovarna Zetor.

V nasprotju s sosednjo državo Madžarsko se je Češka lotevala lastninjenja previdneje. Tujci ne pridejo tako zlahka do večinskega deleža v podjetjih pa tudi lastninjenje in drobljenje obdelovalne zemlje ni bilo tako drastično. Do konca leta bo privatizacija končana, toda kmetijski kompleksi, sadovnjaki in drugo se še naprej obdelujejo tako kot prejšnja leta – kljub privatizacijskim procesom so z delom nadaljevali. Sogovorniki ob našem nedavnem obisku na Moravskem so zatrjevali, da ni več niti koščka državne zemlje, vse ima svojega lastnika ali delničarja. Kompleksi se zaradi tega

letno, letos pa jih ne bomo prodali niti tisoč. Vendar se je tistih 6 do 7 tisoč prodajalo po ukazu centralnega vodenja gospodarstva, toliko jih je moralo biti in konec, pa če so bili potrebni ali ne. Predpostavljamo pa, ker poteka privatizacija in je to transformacija v končni fazi, da se bo do leta 2000 prodaja traktorjev na Češkem zvišala in dosegla številko 5500 kosov letno.

Tovarna Zetor je dobila nov zagon, ko se je sodobna in najbolj uspešna tovarna motorjev združila s tovarno za proizvodnjo traktorjev v skupno firmo, delniško družbo; g.Polaček je bil prej direktor tovarne mo-

Izboljšanje razmer oziroma stabilizacija se pozna tudi pri delovnem razpoloženju in storilnosti v tovarni traktorjev Zetor.

niso drobili, razdeljevali, ampak so dobili te nove lastnike in delničarje. Zakaj bi namreč uničevali nekaj, kar je dobro, gospodarno in premišljeno, vsak novi lastnik pa se tudi zaveda, da bo tudi njegov dobiček večji, če bodo zemljo ali sadovnjake obdelovali s čim manjšimi stroški. Stroški pa so manjši na večjih površinah.

Brnska tovarna traktorjev Zetor je po 90. letu čutila hude posledice socialističnega gospodarstva. Proizvodnja traktorjev se je več kot prepolovila, namesto 30 danes pošljejo na trg letno 15 tisoč traktorjev, vendar je v letu 1994 takšna številka že uspeh. V brnski regiji je Zetor s 6500 zaposlenimi še vedno največja tovarna (lahko bi jo primerjali z Muro v Pomurju). Generalni direktor tovarne Zetor Miroslav Polaček je na vprašanje o vplivu procesa lastninjenja na njihovo proizvodnjo odgovoril: »Po letu 1990 je prišlo do velikega upada prodaje traktorjev na češkem trgu. Prej se je na češkem in slovaškem trgu prodajalo 6 do 7 tisoč traktorjev

Strokovni sodelavci revije Kmetovalac so v avgustovskih številki objavili naslednjo oceno Zetorjeve najbližje točke – menjalnika: »... Za prenos moči od motorja do menjalnika skrbi dvoploščna suha sklopka. Upravljanje sklopke je ločeno, vozno sklopko upravljamo hidravlično z nožno stopalko, sklopko priključne gredi pa mehansko z ročno ročico. Menjalnik ima v osnovi pet prestav naprej in eno vzvratno ter dve sklopni prestavi: hitro in počasno. Skupaj imamo na voljo deset prestav za vožnjo naprej in dve za vožnjo nazaj. Simultano sta samo najhitrejši dve prestavi. Prestave za vožnjo naprej so določeno stopajevane in lahko za vsako delo izberemo primerno hitrost. Le najvišja hitrost (27 km/h) je za današnja stanja prepočasna. Za vzvratno vožnjo sta samo dve prestavi, ki sta malo...»

Tehnični direktor Zetorja Pavel Karmac je na kritičnih vprašanjih odgovoril: »Vprašanje je, če predstavljajo kakovost zapletenosti ali uporabnosti? Uporabne vrednosti ne predstavljajo le menjalnik, ampak celotna menjalnik-motor. Tudi mi v tovarni razvijemo vse te nove traktorje, da jih proučujemo, in sprejemamo, da se ne splošna iluziramo v menjalnik. Pri delovnih obremenitvah so pri teh zapletenih menjalnikih potrebne dve ali tri prestave, Zetor pa jih opravi brez prestavljanja. Na to potem vprašanje, če je zapletenost menjalnika smiselna, da ga je kupec sploh sposoben do konca uporabiti. Tudi predhodni menjalnik, ki poleg naših traktorjev prodajajo še drugi, nam pravi, da imajo z drugimi več stroškov zaradi rednejših servisiranj...»

torjev, generalni direktor Zetorja je dobro leto. Delničarji Zetorja so: 80 odstotkov delnic pripada Konsolidacijski banki, 10 odstotkov investicijskim in privatizacijskim fondom ter 10 odstotkov individualnim delničarjem. Teh 20 odstotkov lastniškega deleža je rezultat privatizacije »prvega kroga privatizacije s kuponi«, njihove kupone bi lahko namreč primerjali s slovenskimi certifikati.

Cilj tovarne Zetor (po ponovni oživitvi) je: zmanjšati stroške do minimuma, izbrati med najboljšimi dobavitelji in se otresti monopolnih dobaviteljev, izboljševati kakovost, v razvoj stopati z majhnimi in gotovimi koraki, ne pa z velikimi inovacijskimi skoki. 85 do 90 odstotkov traktorjev Zetor izvažajo v 50 držav, največji

delež odkupi ameriški kapelec jih prodaja pod svojo znamko John Deere. Ekskluzivni prodajalec traktorjev Zetor v Sloveniji je Gorenje Trgovina, ki je v minulih dveh letih prodala 1200 traktorjev te znamke. V prihodnje si želijo doseči višjo raven sodelovanja v obliki kooperacijskih poslov (npr. akumulatorje Vesna že izdelujejo). Največja novost za prihodnje leto je traktor s turbomotorjem, prav tako pa so opravili številne izboljšave v kabini, ki bodo povečale udobnost in praktičnost. V prihodnosti načrtujejo tudi izboljšanje vinogradniškega traktorja s turbomotorjem, testirajo pa že t.i. ekotraktore, ki biogorivo in druga alternativna pogonska goriva.

BERNARDA B. PEČEK

Iz Ljubljane piše

Radgonski vol ni prinesel sreče

Največji med volitvenimi junaki v Ljubljani so bili »rdeči«; zdaj so najmočnejša stranka v mestnem parlamentu. No, nadaljne porazdelitve v mestnem svetu kažejo na to, da bodo rdeči in črne sile razdeljene na polovico, kar nam bo spet omogočilo nadaljnja prepiranja. Borba za župana pa gre v drugi krog, saj v prvem nihču ni dobil dovolj števila glasov. Le trije borci: France Bučar, neodvisni kandidat, Lev Kreft, kandidat komunistov in Dimitrij Rupel, kandidat liberalnih demokratov so imeli možnosti za zmago, vsi ostali so bili le eksonika v »krambergerjevem« smislu. Večje število glasov, ki jih je dobil Dimitrij Rupel mu daje priložnost, da v drugem krogu premaga Franceta Bučarja. Tudi zaradi tega, ker se glasovi Leva Krefta, ki jih ni bilo malo, ampak kar 20 odstotkov, lahko prištevajo k Dimitriju Ruplu. Saj je vsakomur znano, da gre pri njunem dvoboju spet za spopad levih in desnih sil. To, da so Franceta Bučarja za svojega kandidata postavili t.i. neodvisni predstavniki ljudstva, je seveda navaden blef. Sicer je res, da so predstavniki krščanskih demokratov postavili za svojega kandidata Jožeta Kušarja, ki se je predstavil tako, da je po Ljubljani krožil dvonastropni avtobus oblepljen z njegovimi slikami in radgonskim volom na žaru, ki so ga pekli in razdelili na trgu Zvezda, toda v resnici naj bi njihovo dosedanje tradicijo trgeda vladanja nadaljeval France Bučar. Z njim bi se dobila tudi legitimnost za vse dosedanje poteze ljubljanske oblasti z Jožetom Strgarjem in Marjanom Vidmarjem na čelu. Seveda bo drugače, če bo župan Dimitrij Rupel, ki je v primeru svoje zmage že napovedal podobno vladajočo koalicijo kot je v slovenski republiški vladi, ki bo vse afere potegnil izpod tepiha. Dimitrij Rupel se je zadnji dan predvolilnih spopadov po osrednjem središču Ljubljane sprehodil v spremstvu mažoret in pleh bande, obkrožen je bil s številnim spremstvom, ki so ga čuvali pred navalom golobov in jesenskega lista. Med ostalimi kandidati bi lahko omenili še Miho Jazbinska, kandidata prostozidarjev in novonastalih lastnikov stanovanj, ki je na mesto gledal z visečih panojev z mestnih svetilk z rdečim nosom na karikaturi. Branko Gradiš-

nik, tudi kandidat neodvisnih posameznikov, ki je s svojo listo Rad imam Ljubljano, v mestnem svetu dobil en sedež, pa je v svoji predvolilni kampanji obrabil svoj znameniti bicikel, tako da ga bo moral odpeljati na remont.

Dobroba nas je ogrela zadevami z videovodnimi setami, ki so bile posnete v okviru uspešne kampanje kadrov z ministrstva za obrambo, v javnosti pa so jih spravili poslanci Jože Zagožen, Zvezd Pregelj, Jože Pučnik, Brane Eržen in Ivo Hvalica, televizija pa nam je v dnevniku pokazala del tega. Bistvo zadeve je, da se ministru Jelku Kacinu očita, da je pod pretvezo komunističnih treningov izvajal politizacijo vojske in ugotavljal politično mnenje delavcev MORIS. Ob te video zadeve sodi seveda tudi interpretacija proti ministru Jelku Kacinu, ki jo je izdala skupina poslancev. Delavci obrambnega ministrstva so trenirali, kako se naj izognejo neprijetnim vprašanjem novinarjem in kako naj jim odgovorijo, da jim nič ne povedo. Poslušajte Pristop, kjer je veliki boss Franci Zavrl, nekoč, v času slovenske pomladi, član četrtega in prijatelj Janeza Janše, dokazuje, da je pri treningih šlo le za imitacijo novinarske provokacije, saj so med 290-imi vprašanji zastavili 44 vprašanj, ki se nanašajo na Janeza Janšo in njegovo vprašanje o Jelku Kacinu. Bistveno seveda je to, kdo je kaseto ukradel in jo dal poslanecem v roke in tako omogočil še eno politično manipulacijo v slovenskem prostoru. Janez Janša seveda pri tem nima nič! A Franci Zavrl mu ni ostal dolžan in je izjavil, da je bil Janez Janša tisti, ki je izdal vojaškim oblastem, da mu je fotokopijo spornega dokumenta, zaradi katere je prišlo do obsodbe četverice, dal Franci Zavrl. No, pa tudi Jelko Kacin je takoj povabil na dan svoje video kaseto, ki nastala na dan odstavitve Janeza Janša iz vlade, ko ga je izdal parlament. Takrat je Tone Krkovič, komunistični dani specialne enote MORIS, postrojil svojo četo v Kočevski reki, in vojakom razložil, da smo zdaj v državi strah in trepet, bojijo se, da smo hudič križi itd. itd. Janez Janša je imel na to odgovor, češ da je to je dokaz, da je ob njegovi odstavitvi bila vojska v vojašnicah.

Marjan Horvat

VESTNIK

Izdaja Podjetje za Informiranje
Murska Sobota

Časopisni svet: dr. Jože Bedernjak, Štefan Čigut, Zlatko Erlih, mag. Dalibor Geder, Cilka Jakej, Rajko Stupar, dr. Aleksander Šiftar

Uredništvo: Irma Benko (direktorica in glavna urednica), Janez Votek (odgovorni urednik), Ludvik Kovač (namestnik odgovornega urednika), Bernarda Balazič-Peček, Jani Dominko, Jože Graj, Majda Horvat, Milan Jerše, Fari Maučec, Štefan Smej, Štefan Sobčan (novinarji), Ksenija Šömen (tehnična urednica), Nataša Juhncv (fotografinja), Nevenka Emri (lektorica).

Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Slovenska 41. Telefon: novinarji in odgovorni urednik 21-383, 21-064 in 33-019, glavna urednica in direktorica 22-403, računovodstvo in tajništvo 21-383 in 21-064, GPS (trženje) 22-403, telefaks 22-419. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Naročnina za IV. trimesečje 1994 je 1.600,00 SIT, polletna naročnina znaša 3.200,00 SIT, za naročnike v tujini 100 DEM letno.

Tekoči račun pri SDK Murska Sobota: 51900-603-30005. Devizni račun pri Abanki Ljubljana 50100-620-00112-5049512. Tisk: Tiskarna Ljudske pravice, Ljubljana. Na podlagi mnenja Ministrstva za informiranje št. 161/B z dne 30. 1. 1992 se šteje tehnik Vestnik med proizvode informativnega značaja iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje petodstotni davek od prometa proizvodov.

Niste sami
Vestnik je z vami!

Nafta za korak samostojnosti

Dr. Maks Tajnikar, minister za gospodarske dejavnosti, ki je podpisoval v imenu vlade, in Franc Premk, podpisnik v imenu Petrola Trgovine, sta si sredi prejšnjega tedna izmenjala podpisani družabniški pogodbi ter s tem tudi formalno sklenila dogovor o lastništvu Nafta. Država je ostala 45-odstotni lastnik, večinski lastnik pa je postal Petrol Trgovina. Že takrat, ko je lendavsko podjetje sredi junija prevzela država, je bilo tudi javnosti sporočeno, da se v sanacijo edine slovenske rafinerije vključuje tudi Petrol Trgovina. Podpis pogodbe zadnji novembrski dan je resnično pomenil le še zadnje dejanje nekega dogovarjanja ali kar pogajanja. Nevtralna revizijska hiša je namreč, še preden so se dogovorili o delitvi lastništva, morala pregledati, kako podjetje »stoji«. Šele potem, ko so si razdelili obveznosti iz preteklosti, sta si Petrol Trgovina in vlada lahko segla v roke in izmenjala podpisani pogodbi. In prav zato, ker je revizijska hiša pripravila podatke o poslovanju podjetja za prvo polletje, so lastniški odstotki lahko že tudi preteklost. Dr. Andro Ocvirk je namreč dan pred podpisom pogodbe novinarjem izjavil, da je Petrol v to podjetje vložil že precej denarja za dokapitalizacijo.

Podpisovanje pogodbe pred zbranimi novinarji in fotoaparati ter drugimi povabljenimi gosti prejšnji teden v Nafti Lendava je bilo torej samo formalno dejanje.

In kako so si razdelili obveznosti? Podrobnosti o tem novinarjem na tiskovni konferenci niso predstavili, vendar je znano, da so vpašanje izgub s strani Petrola formalno reševali tako, da so manjšali vrednost podjetja. Maks Tajnikar je izjavil, da je obveznosti prevzelo (novo) podjetje, Franc Premk, generalni direktor Petrola Trgovina, pa, da je obveznost dolga za tovarno metanola prevzel Petrol, znaša pa okoli deset milijonov dolarjev. Prav proizvodnja metanola bo imela namreč prednost, je izjavil generalni direktor Franc Premk in gospodarstvo proizvodnje bo poplačala dolg.

Nihče drug kot podjetje samo bo torej še leta občutilo obveznost plačevanja starih dolgov, saj bo moralo delati ne le tako, da ne bo ustvarjalo izgub, ampak da bo imelo profit. Ta pa bo šel tudi za plačevanje najetih posojil. Lastniki mu bodo pri tem pomagali, smo lahko razumeli dr. Andro Ocvirka, ki je govoril o prizadevanjih, kako priti do prave cene plina, ki je surovina za metanol. S Slovenskim plinovodom se namreč dogovarjajo o ceni plina, ki, kot je dejal dr. Ocvirk, ne more biti kar dvakrat dražji, kot je cena metanola, in tudi ne more imeti enake cene tako za majhne odjemalce kot za tovarno. Za nižjo ceno surovine torej gre, prizadevanje dr. Ocvirka pa je tudi mogoče razumeti, saj vendar gre za njegovo »specialno« naloge. (Ob prihodu dr. Ocvirka v Petrol mu je Franc Premk rekel, da ga čaka specialna naloga – lendavska Nafta.)

V kopici besed, tudi hvalospesov, ki so jih ob podpisu pogodbe natrosili povabljeni gostje, ni moglo biti preslišano spominjanje Franca Premka o tem, kako se je Petrol osamosvajal v nekdanji državi. Svojo samostojnost je dosegel takrat, ko se je iztrgal iz rok močnega srbsko-hrvaškega naftnega lobija in samostojno odločil, kje bo predeloval svojo nafto. K osamosvojitvi Petrola pa je takrat veliko prispeval Feri Horvat, poslanec državnega zbora, ki je bil v devetdesetih letih v jugoslovanski vladi. In tega v Petrolu niso pozabili. Na to so se spomnili tudi sedaj, ko si je Feri Horvat začel zelo prizadevati za rešitev lendavske Nafta. Ta spomin pa je pomemben pri pojasnitvi dejstva, da se je Petrol odločil za vstop v Nafto. Franc Premk je novinarjem zanikal, da bi ga k temu prisilili ali, kot je dejal, pri tem ni imel namena trgovati z državo. Sklenjena pogodba je namreč nov korak za Petrol, saj ni več samo trgovec, ampak s proizvodnjo zaokrožena naftna družba. S skupnimi močmi naj bi rešili tudi problem kakovosti in s polnim zaupanjem v sedanje vodstvo računajo na rezultate, je razmišljal generalni direktor Petrola Franc Premk. In kaj naj bi vodstvo Nafta doseglo še (ali že) v tem letu? Pozitivno poslovanje. Doseči ta cilj, pa ne bo tako lahko. Ampak to že ni mogla biti tema pogovora ob slavnostnem podpisu pogodbe.

Dejstvo pa je tudi, da je po tem, ko je Nafta s pogodbo dobila novega večinskega lastnika, lendavsko podjetje še naprej samostojno, tokrat kot družba z omejeno odgovornostjo. Prav za nikomer ne bo mogoče skrivati poslovnega neuspeha, hrbta za to pa tudi več ne bo znotraj podjetja samega. V načrtu sanacije imajo namreč predvidene štiri samostojne profitne centre, rafinerijo, petrokemijo, strojogradnjo ter sektor raziskav in pridobivanje nafte in plina. Poslovanje posameznih centrov bo torej kot na dlani, od tega ali upešnosti pa bo odvisen njihov nadaljnji razvoj.

MAJDA HORVAT

Proračunski memorandum za leto 1995

Gospodarstvo ne prenese novih obremenitev

Poslanci državnega zbora naj bi na tej seji sprejeli proračunski memorandum za leto 1985. O njem so že tekle številne razprave v ustreznih zborovskih odborih in komisijah, na seji državnega zbora pa naj bi se odločili o amandmajih na predlog proračunskega memoranduma. Vendar v vladi že zdaj opozarjajo, da z amandmaji ne kaže pretiravati, saj bi vsako dopolnjevanje samo povečevalo proračunsko porabo. Povečevanju pa se zlasti zoperstavljajo gospodarstveniki, ki trdijo, da je gospodarstvo že zdaj preveč obremenjeno, zaradi tega pa tudi največkrat slabo konkurenčno na tujih trgih. Brez tujih trgov pa si ne morejo predstavljati gospodarske rasti, saj slovensko gospodarstvo proizvede veliko več, kot lahko porabi domače tržišče.

Pomurski gospodarstveniki se s svojimi zahtevami pridružujejo slovenskim, na to pa so ob zadnjem obisku v Pomurju opozorili tudi ministra za gospodarske dejavnosti dr. Maksa Tajnikarja. Po njegovih besedah je vlada pri pripravi proračunskega memoranduma za leto 1995 izhajala iz realnih izhodišč, memorandum ni zbir parol, pač pa v njem načrtujejo le tisto, kar bo uresničljivo. Pri njegovih pripravah so izhajali iz rezultatov, ki so jih dosegli v letošnjem letu, za katero je že značilna rahla gospodarska konjunktura. Letošnja gospodarska rast je največji uspeh slovenskega gospodarstva, saj bo dosegla od 4 do 5 odstotkov in bo tako med najvišjimi v Evropi. Vsaj tako se radi pohvalijo v vladi, vendar moramo tudi takšno hvalo vzeti vsaj z rahlo rezervo. S takšno rastjo bi se namreč lahko upravičeno hvalili le, če v preteklosti ne bi bilo nazadovanja. Tako pa je vse do lanskega leta gospodarska rast nazadovala in letošnje povečanje je le, vsaj upamo lahko, napoved, da bo vendarle preobrat. Če delamo primerjavo za nekaj let nazaj, namreč ugotovimo, da še vedno zaostajamo za najvišjo ravni, ki smo jo dosegli pred

koncem osemdesetih let. To trditev naj podkrepimo s podatkom, da letošnja industrijska proizvodnja za najvišjo v letih 1987 in 1988 še vedno zaostaja za četrtnino in bo zato morala preteči še nekaj let, da bomo dosegli raven, ki smo jo imeli že pred petimi leti.

Letošnja gospodarska konjunktura navkljub vsemu daje dobro osnovo za prihodnje leto, ko naj bi gospodarsko rast ohranili, saj je ta ključnega pomena za naš gospodarski razvoj. Ohranimo pa jo lahko le z domačim povpraševanjem, z izvozom in novimi naložbami. Za letošnje leto je značilno, da je tuje povpraševanje večje od domačega, kar potrjuje izvoz, ki je v desetih mesecih porasel bolj kot industrijska proizvodnja. Naložbe je malo, zato nimajo pomembnejšega vpliva na gospodarsko rast. Tudi v prihodnje se bo treba zavedati, da domače povpraševanje ne bo odločilno vplivalo na gospodarsko rast in bo tako potrebno več pozornosti nameniti izvozu in naložbam.

Razkorak med tečajem in inflacijo ostaja

Čeprav je letošnja trgovinska bilanca rahlo deficitarna,

smo v plačilni bilanci s tujino zabeležili suficit, ki v devetih mesecih znaša 371 milijonov dolarjev. Tudi devizne rezerve so se povečale in zagotavljajo trdnost našega gospodarstva. Čeprav gospodarstveniki že ves čas opozarjajo, da tečaj ne spremlja inflacije, v vladi zatrjujejo, da tudi v prihodnje ni pričakovati hitrejši rasti tuje valute. Vprašanje je, kakšne posledice bo imelo to za podjetja, ki večino svoje proizvodnje izvozi, in v vladi bodo morali prav gotovo razmisliti tudi o tem.

Kljub gospodarski rasti in večjemu obsegu industrijske proizvodnje se je zaposlenost letos še naprej zmanjševala, v devetih mesecih pa se je v primerjavi z lani zmanjšala za 2,7 odstotka. Takšni podatki sicer kažejo na večjo produktivnost, vendar se zaposlenost v prihodnje ne bi smela zniževati, zato proračunski memorandum za leto 1995 predvideva okoli 1-odstotno rast zaposlenosti. Za uresničitev tega cilja pa mora memorandum zagotoviti tudi ustrezne možnosti. Posebna skrb bo morala zato veljati ohranjanju delovnih mest v velikih in srednjih podjetjih, saj izpada v teh podjetjih ne more nadomestiti zaposlovanje v drobnem gospodarstvu oziroma v zasebnem podjetništvu. V proračunu bo potrebno zagotoviti sredstva za nadaljnjo sanacijo nekaterih gospodarskih bolnikov, praksa pa je potrdila, da je bistveno ceneje ohraniti delovna mesta kot odpirati nova. Za zagotavljanje teh ciljev bo potrebno sprejeti tudi ustrezno zakonodajo, med katero je tudi pomemben zakon o reprogramiranju dolgov oziroma o spremembi kratkoročnih posojil v dolgoročne z ustrezno obrestno mero. Nasploh so obrestne mere previsoke in za pasivne obresti bi lahko trdili, da so spekulativne, saj banke izkoriščajo preveliko povpraševanje po posojilih. Te obresti bo treba radikalno znižati in jih pripeljati na evropsko raven. Pa tudi sicer bodo v bančnem sistemu potrebne nekatere spremembe, saj so v vladi nezadovoljni s sanacijo bančnega sistema in sredstva, ki so jih namenili za to (po nekaterih podatkih okoli 55 milijard tolarjev), niso šla za prave namene.

Proti povečevanju javne porabe

Ob sprejemanju proračunskega memoranduma za leto 1995 gospodarstveniki opozarjajo, da je treba celotno javno

porabo spraviti v realne obmere, saj gospodarstvo ne prenese obremenitev ne prenese. Proračun za leto 1994 je bil prihodkovni in odhodkovni ravni dokaj uravnotežen, saj kaže, da bo kljub načrtovaniemu deficitu pozitiven. Svoje so gotovo prispevale tudi plače, ki so v devetih mesecih realno porasle za več kot 6 odstotkov, v gospodarstvu celo za 8,6 odstotka. Takšnega gibanja plač pa slovensko gospodarstvo ne bo vzdržalo. Tudi proračun za leto 1995 bo treba tako pri prihodkih kot odhodkih obdržati v podobnem merju kot letos. Proračunski memorandum predvideva, da bo primanjkljaj znašal okoli 1,5 odstotka, kar ni pretirano, saj so nekateri celo mnenja, da bi ga kazalo povečati in tako zmanjšati tekoče obremenitve gospodarstva. Vsekakor pa s sprejemanjem amandmajev na proračunski memorandum ne bi smeli dovoliti, da bi se obseg proračunske porabe povečeval.

Da bi javno porabo obdržali v načrtovanih okvirih, bodo prispevke za zdravstveno ter pokojninsko in invalidsko varovanje ohranili na letošnji ravni, zato pa bosta imeli obseglajni primanjkljaj. To kaže na prizadevanja za razbremenitev gospodarstva, a bo potrebna še ustrezna zakonodaja, ki bo prispevala k temu, da bi se na druge načine. Ob prometnem davku so namreč obremenitve na plače največji vir prihodkov za javno porabo, medtem ko mnogi drugi prihodki oziroma premoženje ostajajo neobdavčeni. Sicer pa tudi gospodarstveniki nasprotujejo obremenitvi gospodarstva in zahtevajo večje možnosti za naložbe. In če že prispevajo sredstva v proračun, potem želijo iz njega tudi kaj izbiti. Gospodarstvo pri tem računata zlasti na večjo podporo pri svojih izvoznih prizadevanjih, kar naj bi se uresničilo prek slovenske izvozne družbe, več sredstev bo vlada morala nameniti subvencioniranju obrestne mere pa tudi za skladenjši regionalni razvoj. Čeprav v proračunskem memorandumu za to ni predvideno več sredstev. Kot smo že zapisali, javne porabe ne bo mogoče zmanjšati, če ne bo prišlo do spremembe in sprejema nekaterih zakonov, pri čemer imamo v mislih predvsem zakonodajo o regionalnem razvoju, davčni politiki, obrestnih merah, poroštvih, tujih naložbah in morda še kakšno.

LUDVIK KOVAČ

Seja vlade

Zapiranje rudnikov

V predvolilni mizici slovenska vlada ni imela veliko časa za sejanje, zato je na zadnji svoji seji obravnavala – poleg ekspozicije ministra Jelka Kacina o poštenih dejavnosti njegovega ministrstva in odgovorih na zahtevo za interpelacijo zoper njega – le zakon o normativni obliki za izvedbo projekta »Prenehanje odkopavanja premoga v premogovnikih Senovo, Kanžarica in Zagorje«.

Predvidena je ustanovitev starih podjetij in sicer podjetja Rudnik Trbovlje-Hrastnik, Rudnik Zagorje v zapiranju, Rudnik Senovo v zapiranju in Rudnik Kanžarica v zapiranju. Pred tem bo vlada Slovenije zagotovila pogoje za sanacijo terjatev in obveznosti podjetja Rudniki rjavega premoga Slovenije, p.o. Zakon o gospodarskih javnih službah v 578. členu določa, da se zakon o podjetjih še naprej uporablja za družbena podjetja in javna podjetja v družbeni lastnini, torej do njihovega olastninjenja. Potrebno je upoštevati, da bo do izvedbe zakona o lastniškem preoblikovanju podjetij del kapitala, ki ga bodo lastnili delavci rudnikov rjavega premoga Slovenije, še vedno v družbeni lasti. Oblike statusnih sprememb določa 187. člen zakona o podjetjih, ki so delitev, spojitev ali pripojitev.

V enomesečnem roku, predpisanim s tem zakonom bo vlada sprejela ustanovitvene akte za vse štiri firme, z opredelitvijo sedeža, firme, dejavnosti in osnovnega kapitala, ki bo posledica delitve premoženja sedanjega družbenega podjetja Rudniki rjavega premoga Slovenije. Ob tem bo upoštevalo načelo, da je nesmotno obremenjevati proizvodnjo in perspektivnih lokacijah z dolгови in obveznostmi nastalimi v preteklosti.

Zapiranje bo potekalo po programu, ki bo slonel na tehnično tehnoloških, okoljevarstvenih in ekonomskih elementih in bo izdelan do konca leta 1995. Ti elementi bodo pripravljani po programu izdelave tehnične dokumentacije za vse tri rudnike. katerih začetek zapiranja je predviden ob koncu leta

1996. Program zapiranja, ki se bo izvajal predvidoma do konca leta 2000, bo predložen vladi v sprejem.

Program zapiranja bo vključeval ekonomske spodbude na področju odpiranja novih delovnih mest preko subvencioniranja obrestne mere posojil, ki jih bodo najemali novi podjetniki in na kadrovske področju s sofinanciranjem programov prešolanja kadrov, ki bodo postali trajni presežki.

MARJAN HORVAT

Februarja začetek gradnje Termalnega centra v Radencih, »težkega« 8,5 milijona mark

Šefer še naprej »General«

Generalni direktor Radenske Herbert Šefer bo ostal na čelu ene največjih slovenskih podjetij tudi tretji mandat. V prihodnjih letih bodo vso pozornost posvetili kakovosti poslovanja, povečevanju izvoza ter motiviranju vseh zaposlenih za skupne cilje. Radenska tudi v prihodnjem letu načrtuje kar nekaj večjih naložb, poleg tega pa so sprejeli sklep o nakupu delnic Pivovarne Laško v vrednosti 8,4 milijona tolarjev.

Radenska, ki je solastnik številnih gostinsko-turističnih podjetij (gostinskih objektov, hotelov, zdravilišč), bo zagotavljala nov razvojni cikel; razvoj turizma v Pomurju je namreč zelo odvisen od sodobne in tržno usmerjene poslovne politike Radenske, ki je še sinonim številnim drugim gostinskim delavcem. Po večletni zamudi bo končno na vrsti Zdravilišče Radenci; letos so obnovili hotelske sobe v Radinu in aperitiv bar, uredili novo razsvetljavo in še marsikaj

drugega, čaka pa jih še precej nalog in izboljšav, če hočejo biti primerno usposobljeni za sprejemanje gostov. Februarja naj bi začeli z veliko naložbo, gradnjo novega termalnega centra v Radencih, ki je vredna 8,5 milijona mark in se bo začela februarja 1995. 1,2 milijona mark bo stala obnova banjskega objekta v Banovcih, kjer pa imajo že nekaj časa vse pripravljeno za gradnjo novega hotela. Prav tako ni zanemarljiv nakup nove opreme v polnini mineralne vode in brezalkoholnih pijač, ki bo Radensko stal okrog 3 milijone mark.

Radenska bo dolgoletno poslovno sodelovanje in skupno nastopanje na domačem in tujem trgu s Pivovarno Laško potrdila z nakupom delnic. Člani odbora za poslovno politiko in delavskega sveta so sprejeli sklep o nakupu delnic Pivovarne Laško v vrednosti 8,4 milijona tolarjev. Veselje nad poslovno uspešnostjo bi bilo še večje, če bi kmalu prejeli soglasje k programom lastninjenja; ovira so namreč nerešeni denacionalizacijski postopki.

TRGO-PREVOZ

Lenart, Ptujška c. 16

VELIKA DECEMBRSKA AKCIJA

TRAKTORJI UNIVERSAL S 5% POPUSTOM

- ugodna posojila • krediti na dve ali tri leta • obrestna mera 12%, nespremenljiva, vezana na marko

PRODAJA STARO ZA NOVO

GOSENIČARJI HART S 15% POPUSTOM

- ugodna posojila • 25% pologa, ostalo na kredit na eno leto brez obrestin

STROJI ZA BALIRANJE KRONE

- ugodna posojila • 40% pologa, razlika na kredit od 6 do 36 mesecev • obrestna mera 12%, fiksna, vezana na marko

OBIŠČITE NAS ALI POKLIČITE PO TELEFONU:

TRGOPREVOZ d.o.o., Ptujška c. 16, 62230 LENART, tel. (062) 724 604, 724 616 ali 724 675

Drugi kongres Zveze svobodnih sindikatov Slovenije

Le združeni in dosledni na pravi poti

V ljubljanskem Smeltu je v soboto potekal 2. kongres Zveze svobodnih sindikatov Slovenije pod geslom Zdrženi in dosledni na pravi poti za delavske pravice. Udeležilo se ga je okrog 200 delegatov, predstavnikov sindikatov iz enajstih evropskih držav, predstavnikov Evropske konfederacije sindikatov in Mednarodne konfederacije svobodnih sindikatov, predstavniki delodajalcev, slovenske vlade in gospodarske zbornice, državnega zbora in državnega sveta.

Sicer pa so se na kongresu odločili za plenarno delo. Sprejeli so temeljne dokumente: resolucije in program dela. Ugotovljeno je bilo, da so v obdobju med 1. in 2. kongresom veliki politični in gospodarski spremembi dosegli precej, kar je dobra popotnica za nadaljnje delo svobodnih sindikatov. Na kongresu so sprejeli tudi predlog novih statutov, ki se bodo uporabljali v prihodnjem letu. Tako bo ZSSS sestavljena iz zveze sindikatov, članov zveze, občinskih sindikalnih organizacij in bi bile nekakšen strokovni svet za uresničevanje programov posameznih sindikatov in skupnih nalog zveze. Ob tej priložnosti so delegati 2. kongresa Zveze svobodnih sindikatov Slovenije sprejeli tudi resolucij, v katerih so opozorili na najnižjo plačo, gradnjo avtocest, prometno problematiko pri Dolgi vasi, ustanovitvi podjetniških svetov delavcev, stanovanjsko gradnjo in drugo.

njegovem bi morali doseči dvig najnižje plače, ki v Evropi znaša 60 odstotkov povprečne plače, pri nas pa manj kot 40 odstotkov. Sindikat mora najbolj delovati v podjetjih, kjer je delavec najbolj ponižan, ter na državni ravni v pogajanjih z vlado in delodajalci. Spregovorila je tudi ministrica Rina Klinar, ki je o plačah dejala, da bodo v prihodnjem letu naraščale umirjeno, kar pomeni rahlo zaostajanje za produktivnostjo. Hkrati je tudi omenila, da bo vlada delodajalcem in delojemalcem ponudila v podpis separaten sporazum o politiki plač.

Sicer pa so delegati opozorili, da je vedno več ljudi brez dela, ni pa nikogar, ki bi ustvarjal nova delovna mesta (v Pomurju je približno 9 tisoč iskalec zaposlitve). Zato je temeljna naloga sindikata, da si prizadeva za temeljito uresničevanje pravic delavcev iz kolektivne pogodbe. Hkrati je pomembno, da so zagotovljene pravice iz zakona o delovnih razmerjih in pravna varnost pri kršenju omenjenih pravic. V svobodnih sindikatih si bodo prizadevali za uvajanje in uresničevanje soupravljanja namesto samoupravljanja, nič manjšega pomena pa ni pogajalska vloga teh sindikatov med delodajalci in delojemalci.

Če bo namreč sindikat kot predstavnik delavstva vsaj minimalno uresničil omenjene temeljne naloge, bodo imeli tudi delavci vsaj zagotovljeno socialno varnost, varnost delovnih mest in pravice iz delovnih razmerij. Zato bodo v prihodnjem obdobju namenili osrednjo pozornost industrijskemu in tehnološkemu razvoju, problematiki plač, pokojninskemu in zdravstvenemu zavarovanju,

V imenu 30 tisoč članov svobodnih sindikatov iz Pomurja se je 2. kongres ZSSS udeležilo 13 delegatov. To so bili: Jože Turk in Erika Vogrinčič - Barbačič (Mura), Ivan Sapač (Mesa industrija Pomurka), Danilo Vedlin (Gales Radenci), Stane Konrad in Milan Vajs (Radenska), Marijeta Benko, Jože Ružič in Stanko Erjavec (Potrošnik), Jure Aluš (Pomgrad), Jože Sapač (KG Rakičan), Vinko Klemenčič (Tehnostroj) in Andrej Novak (AR Cont). Kot gostje pa so sodelovali: Janez Kovac, Zdenka Bobovec in Danilo Šipič.

zaposlovanju itd. Na 2. kongresu Zveze svobodnih sindikatov Slovenije so opravili tudi volitve. Za predsednika je bil ponovno izvoljen Dušan Semolič, za generalnega sekretarja pa Rajko Lesjak. Hkrati so izvolili tudi sedem članov nadzornega odbora.

MILAN JERŠE

V Moravskih Toplicah okrogla miza o lastninjenju zdraviliškega turizma v Sloveniji

Prepočasno lastninjenje

80 odstotkov slovenskih zdravilišč do danes še ni oddalo programa lastninjenja. Nekaj jih ima probleme s trajanjem revizijskih in denacionalizacijskih postopkov, večina pa zaradi pomanjkljivih informacij in nezaupanja še vedno čaka. Seveda na veliko vprašanje še ni odgovorov, kot na primer na tisto o določitvi pogojev koriščenja naravnih bogastev, parkov, gozdov, vrelcev in podobno, ki so osnova poslovanja zdravilišč. Kljub temu pa so predstavniki slovenskih zdravilišč dobili v petek, 2. decembra, od odgovornih Nataše Bernik iz Sklada RS za razvoj, Andreja Simoniča iz Agencije za prestrukturiranje in privatizacijo ter Toneta Ropa z Ministrstva za ekonomske odnose in razvoj kar precej koristnih in aktualnih informacij.

Osnovna značilnost zdravilišč je velika kapitalna intenzivnost, je povedal v svojem uvodnem referatu Andrej Simonič, zato klasična

razdelitev premoženja po načelu 20-40-40 tukaj ne pride v poštev, saj sami zaposleni ne zberejo dovolj certifikatov. Ostane jim le javna prodaja ali iskanje strateškega investitorja, v skrajnem primeru tudi prenos dela premoženja na Sklad za razvoj. V zdraviliščih je bilo veliko dokapitalizacij, ki pa po Simoničevih besedah pravno niso bile izvedene tako, kot bi morale biti, zato bo potrebno ugotoviti, če so to delnice ali obveznosti.

Najbolj pričakovani je bil prihod Toneta Ropa z Ministrstva za ekonomske odnose in razvoj (ne le zaradi enourne zamude), saj so odgovorni ene najbolj donosnih turističnih dejavnosti v Sloveniji izvedli marsikaj novega. G. Rop je uvodoma povedal, da zdravilišča kar zelo zamujajo s privatizacijo, saj je programa oddalo le 20 odstotkov zdravilišč s 25 odstotki zaposlenih in 10 odstotki kapitala (ter 25 odstotki celotnega prihodka). Čeprav je dinamika na agenciji zadnje tedne velika in je 60 odstotkov družbenega kapitala doslej že vključenega v programe, pa kar 80 odstotkov zdravilišč še ni oddalo svojih programov. Marsikje je časovni odlog zaradi dolgotrajnih revizijskih ali denacionalizacijskih postopkov, veliko pa jih je čakalo na prve primere lastninjenja z javno prodajo (nekaj jih je že bilo), saj se bo večina zdravilišč morala lastniti na ta način. Sicer pa so najpogostejše zavore, da podjetja ne oddajo svojih programov, naslednje: predolgo čakanje na soglasje agencije, prezapletena zakonodaja, pomanjkljive informacije, negotovost v zvezi z lastninjenjem.

Zanimiv je podatek, da slovenska podjetja ne želijo sprejeti tujca kot večinskega lastnika (le v 2,3 odstotka primerih), za 31 odstotkov je bolj zanimiva dokapitalizacija, večina pa si želi ugodnih pogojev. Vendar je obrestna mera še vedno skrajno neugodna in pravi trg kapitala še vedno ne obstaja. Da bi zaščitili podjetja pred razprodajami ter da bi ustvarili večja premoženja, pripravila vlada nekaj novih zakonov in predpisov. Eden prvih in nujnih je zakon o prevzemanju podjetij, ki bo določal, kakšni so pogoji pri nakupu javno

ponujenih delnic (prevzeti vse ponujene, prav tako menedžment). Tako bo Slovenija prva posocialistična država, ki bo sprejela takšen zakon pred začetkom javnih prodaj na direktivo ES, da bi se izognili anarhiji, kakršna vlada v sosednjih državah.

Vlada želi tudi preprečiti nadaljnji poceni notranji odkup in odliv kapitala iz podjetij (kupila se bodo za 8 odstotkov vrednosti, od prodaje bodo zbrali le vrednost v višini 0,5 odstotka vseh bruto investicij v Sloveniji ter rezerviranih sredstev v višini 1,5 do 2 odstotka bruto investicij), zato naj bi v prihodnje spodbujali notranji odkup iz dobička in ne več iz plač. Tako bodo dobrim podjetjem ponudili v podpis pogodbe s Skladom za razvoj, da obdržijo dobiček v podjetju vsaj pet let, v zameno bi odpadel davek na dobiček, vendar bi bili omejeni pri zviševanju plač. Prav tako naj bi destimulirali promet z delnicami (predvsem drugo prodajo), vendar tako, da ne bi povsem preprečili prometa, ampak le onemogočili spekulacije, pri nakupu novih delnic za dokapitalizacijo podjetja pa ne bo nobenih obdavic.

Slovenska zdravilišča so vsaka zase posebnost, zato bo tudi njihovo lastninjenje potekalo različno. Na primer Terme Lendava imajo že znane lastnike, Zdravilišče Radenci se lastniti kot hčerinski podjetje v okviru družbe Radenska Tri sra, Moravske Toplice so še do danes čakale s programom. Atomske toplice so last Slovenskih železnic (ki pa se lastnijo po posebnem zakonu). Laško je občinska last, Rogaška Slatina pa bo prav tako večinoma državna last. Prav gotovo se bo splačalo kupiti delnice zdravilišč na javni prodaji, je prepričan Simonič, kajti dobiček od turističnega priliva bo velik. Rop pa je ob koncu poudaril, da je cilj vlade, da podjetja začnejo z dolgoročnim razvojem, torej da »lastnina« zaživi. Kjer so problemi res veliki in neresljivi v normalnih okvirih, bodo zažive »centralizirali« in bo sklad izbral najugodnejšo možnost, vsekakor pa bodo tudi v zdraviliščih v dveh letih že znani lastniki.

BERNARDA B. PEČEK

Tudi Ljutomerčani imajo svoje bogove Predsednik Bratuša zlorabljal zakon o javnih funkcionarjih

Tudi v primeru ljutomerskih oblastnikov ne kaže ponavljati stare zgodbe o oblasti kot hitro pokvarljivem blagu. Že nekajkrat smo v naših zapisih namignili, da tudi ljuterska izvršna oblast krepko krši zakon o javnih funkcionarjih in zakon o javni porabi. Toda tega se ni dalo konkretno dokazati, kajti informacijski krog je bil zaprt kot jedrski reaktor. Toda na zadnjem zasedanju ljutomerske skupščine so bile naše domneve potrjene.

Predsednik ljutomerskega izvršnega sveta je namreč spretno zlorabljal zakon o javnih funkcionarjih in veselo posloval sam s seboj, torej najprej kot oblastnik (predsednik izvršnega sveta) in drugič kot direktor podjetja ACHTEH, katerega lastnik in direktor je bil še 30. junija letošnjega leta. Da je pogodba med izvršnim svetom in omenjenim podjetjem zares obstajala oziroma se velja, se je potrdilo na zadnji seji skupščine, ko so razpravljali postavili vprašanje, zakaj je delo računalniškega strokovnjaka na občini tako nizko ovrednoteno, da zaradi tega ni mogoče zaposliti ustreznega strokovnjaka. Hkrati pa je bilo zastavljeno vprašanje, pod kakšnimi pogoji je sklenjena pogodba o vzdrževanju računalniške opreme z Bratuševim podjetjem ACHTEH. Bratuša tega, da pogodba zares obstaja, ni zanikal in je povedal, da je bila pogodba sklenjena pred njegovim nastopom funkcije nekje v davnem letu 1991, ko še ni bil funkcionar. S tem da je takrat sklenil pogodbo, ni nič motečega, toda z nastopom funkcije bi po zakonu o javnih funkcionarjih moral pogodbo prekiniti, ne pa da je naprej veselo posloval sam s sabo. Nesporno dejstvo ob tem je tudi, da pri omenjeni pogodbi ni šlo samo za golo vzdrževanje računalniške opreme, ampak tudi za dobavo nove opreme. Nekateri zlobneži na račun Bratuševe radodarnosti do podjetja ACHTEH celo »natolcujejo«, da je občina vsaj zaenkrat predimenzionirana za računalniško opremo in da je bo občina morala celo nekaj prodati, da ne bo ležala neizkoriščena. Toda to je verjetno zares »natolcevanje«, saj v tako širokogrudnost gospoda Bratuše zares ne kaže verjeti. Očitno pa je, da kljub nabavam računalniške opreme ljutomerska občina ni objavila nobenega javnega razpisa o nakupu računalniške opreme, čeprav smo skorajda z lupo iskali kak podoben razpis v Uradnih listih zadnji dveh let.

Naj bo kakor hoče, sedaj se oziroma na Bratušo kot podjetnika, torej solastnika in direktorja ACHTEHA, ki se je tudi na tem področju izkazal kot velik poslovnež, saj lahko njegovo podjetje postavimo za vzor, kako se je treba iti podjetništvo. Omenjeno podjetje je imelo v lanskem letu 6 milijonov realizacije in dobrega tri četrt milijona dobička. V prvi polovici letošnjega leta je bilo še uspešnejše, saj je že v prvi polovici ustvarilo za osem milijonov tolarjev prometa. Ne vemo sicer, koliko so k temu prispevali najvišji državni funkcionarji s kmetijskega ministrstva, s katerimi je direktor ACHTEHA in predsednik Izvršnega sveta Ludvik Bratuša odpotoval v času lanskega kmečkega štrajka v Izrael, kjer naj bi sklenil pogodbo o zastopanju in prodaji izraelskih namakalnih sistemov in do katerih je tudi izvršni svet ne eni od svojih sej sprejel stališče kot o najboljših in najprimernejših namakalnih sistemih, za katere naj bi se odločali kmetje. Nekaj podobnega se je zgodilo tudi s sprejetim stališčem do družbe za upravljanje investicijskih skladov, ki pa je kljub sprejetemu političnemu stališču neslavno končala.

Trditve, da v tem trenutku gospod Bratuša ni več direktor ACHTEHA, sicer nismo mogli preveriti, dejstvo pa je, da je 30. junija letošnjega leta to še bil. V tem času je namreč še postal direktor ljutomerskega Mlekoprometa in bilo bi nekoliko čudno, če bi bil dvojni direktor in predsednik izvršnega sveta hkrati. In če bi to bil, bi kršil menedžersko kolektivno pogodbo.

J. VOTEK

Kako gospodarijo v Komunalno-stanovanjskem podjetju Ljutomer

Ugodno brez čejev

Čeprav analize 9-mesečnega poslovanja niso več nujne kot v minulem socialističnem sistemu, se je občinska vlada v Ljutomeru odločila, da dobi na vpogled prikaz finančnega rezultata za to obdobje in napoved poslovanja do konca leta. Gre namreč za javno podjetje, ki je dolžno polagati svoje račune pred širšo skupnostjo. Vsaj zaenkrat je še tako.

Ko so torej v omenjenem podjetju sešteli vse prihodke v prvih devetih mesecih letos, je znašal seštevček 102,6 milijona tolarjev. Največ so zaslužili s prodajo storitev, in to nekaj čez 88 milijonov tolarjev. Skupen znesek odhodkov pa znaša 92,5 milijona tolarjev. Največje postavke so plače in skupna poraba (28,8 milijona SIT), stroški za reprodukcijski material (15,2 milijona SIT), stroški za energijo (6,5 milijona SIT) itd. Kljub raznim težavam in problemom so gospodarili uspešno, saj so imeli ob koncu septembra za nekaj čez 10 milijonov tolarjev pozitivne razlike med prihodki in odhodki. Drugače pa bi bilo, če bi obračunali amortizacijo od osnovnih sredstev (infrastrukturni objekti in drugo), ki so po zakonu o lastninjenju preoblikovanju prenesena v last SO Ljutomer. Lani je znašala amortizacija za ta sredstva 6,6 milijona tolarjev.

Nekoliko podrobnejši pregled poslovanja kaže, da je bil dosežen pozitiven finančni rezultat v enotah Vodovod (7,7 milijona SIT) in Kanalsčina (958 tisoč SIT), v enoti Odpadki pa so imeli izgubo v višini 4,1 milijona tolarjev.

Iz primerjalne analize devetmesečnih rezultatov v preteklih letih je mogoče sklepati, da je rezultat tudi ob koncu leta po navadi podoben. In to pričakujejo tudi letos. Žal pa jim ni uspelo vključiti zapadlih terjatev (skupaj okrog 700.000 tolarjev) do nekaterih etažnih lastnikov stanovanj še iz leta 1992, saj sodišče doslej še ni sklicalo obravnave oziroma izterjalo dolgove.

Kakšna posebna skrb, kaj bo pokazal zaključni račun javnega Komunalno-stanovanjskega podjetja Ljutomer, torej ni potrebna. Vendar pa bi bilo precej drugače, če bi v podjetju vlagali več za nakup nujne opreme, če bi se lotili gradnje centralnega odlagališča odpadkov, če...

JOŽE GRAJ

Indip odslovil delavce

Lendavski Indip je odslovil delavce TIA Otiški vrh, delovne enote iz Dobrovnika, še preden so opravili dogovorjeno trimesečno delo. Indip je torej predčasno prekinil sporazum, podpisan med Indipom in TIOM Otiški vrh o začasnem prerazporeditvi delavcev TIO Otiški vrh, delovna enota Dobrovnik v Indip, ki so ga podpisali 12. oktobra in naj bi veljal do 12. januarja.

Za kakšen sporazum je sploh šlo? TIO oziroma Indip si v svojem primeru ni domislil nečesa novega, saj tako sporazume sklepajo tudi druga podjetja, predvsem tista, ki imajo sezonski značaj proizvodnje in potrebujejo delavce. Takočasno najemajo delavce drugih podjetij, ki nimajo dela oziroma so delavci opredeljeni kot tehnološki presežki ali na čakanju. TIO in Indip sta torej podpisala tak sporazum za deset delavcev, v njem pa sta se dogovorila, da bodo delavci delali tri mesece, po izteku tega roka pa bi se pogovorili tudi o njihovi zaposlitvi za nedoločen čas. TIO bi v tem primeru za vsakega zaposlenega delavca Indipu izplačal še 150 tisoč tolarjev. V sporazumu sta se podjetji tudi dogovorili za ceno dela. Indip je za vsakega delavca TIU plačal najamnični bruto osebni dohodek po urni postavki, delavci pa so imeli plačano še toplo malico in varstvo pri delu. Prav v tem delu ali pri ceni delovne sile je bil sporazum za Indip ugoden.

zato in pa zaradi potrebe po delavcih so ga tudi podpisali. In zakaj so potem v Indipu vrnili delavce in namesto njih prek študentskega servisa začasno zaposlili študente? Slednje je za podjetje finančno manj ugodna možnost. Direktor Indipa Ernest Horvat je povedal, da so delavci dosežali od 30 do največ 40 odstotkov norme - čistili so konfekcijske izdelke -, delali so največ štiri ali pet, saj so bili ostali na bolniškem dopustu, pa tudi pravega zanimanja za zaposlitev pri teh delavcih ni bilo. Tako je Indip triindvajsetega novembra prekinil podpisan sporazum in delavce vrnil TIU Otiški vrh, delovna enota Dobrovnik.

Ker je Indip prevzel obveznost prekvalifikacije delavcev, se sprašujemo, ali je potem TIO ali morda Indip za to prekvalifikacijo delavcev z Zavoda za zaposlovanje prejel tudi denar? V ta namen in za te delavce iz državne blagane niso bile izplačane nobene državne subvencije, smo izvedeli.

MH

Niste sami, Vestnik je z vami!

Terensko delo geografov na Korziki, Sardiniji in Siciliji

Da bo pouk zanimivejši

Pred nedavnim se je skupina 80 učiteljev geografije iz severovzhodne Slovenije udeležila terenskega dela po Sredozemlju. Med njimi nas je bilo tudi 7 iz Pomurja.

Najprej smo si ogledali kulturnozgodovinske znamenitosti mesta Pisa, nato smo se napotili v Livorno, od tam pa nadaljevali pot s trajektom na Korziko. Naš prvi cilj je bilo mesto Ajaccia, ki na vsakem koraku opozarja, da se je v njem rodil nekdanji francoski voditelj Napoleon Bonaparte. Na Korziki smo si ogledali tudi mesti Filitossi in Propriano ter prazgodovinsko najdišče, kjer je obranjenih okrog 20 kamnitih skulptur iz obdobja približno 2.000 let pred našim štetjem. S Korzike nas je vodila pot na Sardinijo. Tam smo se med vožnjo z avtobusom ustavili ob jezeru Lago Omodero, kjer smo opravili terenske vaje in naši številni vulkanske kamnine. Se prejši smo bili v mestu Olbia, nazadnje pa v največjem mestu na tem otoku Cagliari. Potem smo se odpravili na Sicilijo, kjer smo si prav tako ogledali več mest, nestrpno pa smo pričakovali vzpon na hrib, kjer še vedno deluje vulkan Etna. Tam si je vzel vsak vzorec vulkanske kamnine in naredil nekaj hitrih posnetkov, nato pa nas je že priganjala tema. Z vulkanskimi raziskavami smo nadaljevali na otokih Vulcano in Lipari. Tam smo bili zelo presenečeni nad majhnimi gejziri, v katerih voda presega temperaturo 77 stopinj Celzija. V zraku in vodi je bilo žveplo, vendar nas to ni oviralo, da se ne bi v začetku novembra okopali v prijetno toplim morju.

Po štirih dneh spoznavanja Sicilije smo se podali na Apeninski polotok, kjer smo si v bližini Neaplja ogledali antične Pompeje. Bili smo tudi v Rimu, kjer smo lahko občudovali Fontano di Trevi in španske stopnice pa tudi Vatikan.

Ekскурzija je vključevala učne ure, ki smo jih pripravili že doma. Spotoma smo si ustvarjali zbirko kamnin, zavzeto smo fotografirali, opazovali... Vse to nam bo v veliko pomoč pri pouku geografije.

TOMAŽ LOPERT,
prof. geogr., OŠ G. Radgona

Kombi lendavskemu društvu za pomoč duševno prizadetim

Srečen si, ko srečo deliš

Srečen si takrat, ko srečo deliš z nekom, sporočajo z Društva za pomoč duševno prizadetim lendavske občine. In tisto petkovo popoldne, ko se je po Sloveniji razlegal Klic dobrote, so želeli svoji veliko srečo deliti še z nekom. Tako velika je bila zanje, da je sami skorajda niso mogli zaobjeti, kot da je v svojem polnem siju lahko zažarela šele takrat, ko so bili tudi drugi srečni ob njih, se z njimi veselili pa tudi zaplesali in zapeli. Društvo za pomoč duševno prizadetim je dobilo kombi, ki so jim ga pripeljali z Zveze društev za pomoč duševno prizadetim Slovenije.

»Naše društvo ima nalogo, da tudi za starejše člane organizira srečanje. Takrat so nam z vozili vedno pomagala podjetja in zasebniki, odlej pa jih bomo lahko pripeljali sami. Zveza je imela veliko posluha za to našo željo, še posebno predsednik Tomaž Jereb,« je o tem, zakaj je njihovim članom in društvu vozilo sploh potrebno, govorila predsednica društva Slava Donko, srečna, da so vozilo dobili, in hvaležna vsem pokroviteljem in organizatorjem sprejema in blagoslovitve vozila v Črenšovcih. Da ne bi v zapisanih vrsticah pozabili na vse dobre ljudi, ki so jim in še bodo pomagali, je še dodala.

Bilo je lepo. Da bi bilo še večkrat tako, za te otroke in mlade, ki vstopajo z vsakim dnem odrasčanja iz svojega sveta v drug svet, ki je zanje mnogokrat tuj in boleč, ki je svet naglice, uspešnosti in nenehnega potrjevanja.

»Imamo priložnost, da na lastni koži spoznamo, kako neusmiljeno deluje trg dela, kar se kaže v naraščanju števila nezaposle-

nih, še posebno nekaterih iskalcev zaposlitve. Ko vprašate delodajalca, če bo zaposlil invalida, ga predvsem zanima, koliko lahko iz tega iztrži.

In kako preseči ta zaplet in zaobrniti tok?« se je v svojem razmišljanju vprašala Angela Ščap, ravnateljica lendavske šole s prilagojenim programom. Da se bodo uveljavile vrednote in mišljenja, ki cenijo vsakega posameznika, solidarnost, vzajemnost, pomoč, dobrotelost, je dodala.

»Oni ne prosijo po moči, bogastvu ali pomembnosti. Kličejo pa po nežnosti, razumevanju in prijateljstvu. Zato smo mi vsi poklicani, ki se ne čutimo, ali da še nismo v povezavi s šibkimi, drugačnimi, da vstopimo z njimi v korak življenja, kjer bomo z roko v roki začutili bogastvo. Ne gre le za to, da zanje nekaj storimo ampak da smo njihovi prijatelji, da preprosto z njimi živimo,« je govoril Ivan Kranjc, kaplan črenšovske župnije, ki je razmišljal tudi v imenu tamkajšnje Karitas. Tudi to je povedal: »Najlepši karitas je karitas brez organizacije, je življenje tistih, ki nesebično vsak dan namenjajo svoje življenje, svojo dobroto in ljubezen drugačnim, takšnim, ki se velikokrat ne morejo tako vključiti v družbo, v svet človeštva kakor mi, ki nam je bilo darovano po meri misli in čutenja uspešnosti.«

MAJDA HORVAT

Razmišljanje dr. Bernarda Stritih

Družina potrebuje naloge

Družina je obremenjena z vso težo vsakdanjega življenja in preživetja, njeni družinski člani razpeti med pričakovanji in uspehi na delovnem mestu ter nalogami družinskega življenja. Zato, kako protislovno in nesprejemljivo lahko zveni razmišljanje dr. Bernarda Stritih, psihologa in predavatelja na visoki šoli za socialne delavce: družine ne smemo razbremenjevati, ampak jo angažirati. Družina potrebuje naloge, sprva lahke, potem pa čedalje težje. Njegovo trditev seveda moramo postaviti v širši krog razmišljanja ter poznavanja razmer, ki bi jih lahko zaobjeli s stavkom: sodelovanje med ljudmi, družinami tako hitro zamira, da me je strah. Tega sicer ni izrekel kdo od nas, ampak človek, ki se ukvarja s socialnim delom na Dunaju, vendar je v tem mogoče videti tudi naše družine, nas same. Del negativnih zaslug nosita tudi sociala in zdravstvo, je rekel dr. Bernard Stritih, kajti prej kot pomoč med ljudmi, znotraj družine, je pri roki socialna inštitucionalizirana pomoč, domovi za ostarele, zavodi, bolnišnice. Zato je smer socialnega dela za jutri, organizirati ljudi za pomoč.

Svet ekonomije, uspeha in konkurence, življenja za službo je negotov in v tej tekmi smo se torej znašli. Kaj storiti? Najprej se moramo tega sploh zavestati in začeti z organiziranjem družinskega življenja na novih načelih. Nekoč je bilo samoumevno živeti družinsko življenje in sveti so bili tudi običaji. Skupna jed je bila ritual in ne samo potreba. Danes to ni več samoumevno in o tem se je potrebno dogovarjati, kam gremo ali koga povabimo v goste. Toda Slovenci smo pri tem zelo netaktni, smo ljudje dobrih namenov, ne vemo pa se pogovarjati, trdi dr. Bernard Stritih. Življenje postaja revnejše in družinske mreže doživljajo vrzeli. Širša družina se še vedno samodejno aktivira za pomoč na primer ob boleznih, nesreči. Toda večkrat je zaradi neskljenjene mreže družinskih vezi tu vrzel, ko družina sočustvuje, ne more pa se samorganizirati. Mrežni odnosi v družini so torej pomembni. Blazijo tudi strah pred odgovornostjo v družini, na primer pred odgovornostjo starševstva. Nekoč so bili ti odnosi samodejni, danes pa jih mo-

ramo skrbno obnavljati. Družina sodobnega časa torej potrebuje nov temelj možne ure-

ditve, je predaval dr. Bernard Stritih.

Sodobni človek je izpostavljen sodobnemu življenju, hkrati pa sam postaja vedno bolj neobčutljiv. Ljudje pa za življenje potrebujemo drug drugega. Hitenje v napredek nas vodi v to, da pozabljamo tla, iz katerih smo zrasi, in vrednote, ki so oblikovale družine, je razmišljal dr. Stritih. V oporo razmišljanju je navedel tudi zgled raziskanega mesta v Ameriki, ki je bilo svoj čas kot otok med drugimi mesti zaradi ugodne zdravstvene statistike. Ugotovili so, da so ljudje živeli po tradicionalnih navadah in ritualih družinskega živ-

ljenja. V mestu sta vladala tipla družinsko razpoloženje ter sopolmoč med ljudmi. Ni bilo ne zelo bogatih in ne zelo revnih. Naenkrat pa se je situacija povsem spremenila in mesto je postalo znano po neugodni zdravstveni sliki. Raziskovalci so ugotovili, da se je generacija menjala, da so starši, ki so gojili in vzdrževali družinsko razpoloženje, stopili v ozadje, otroci pa so uveljavljali liberalnejše pristope. Pomoči sodelavcev več ni bilo. Prejšnja mreža družinskih vezi, ki je vsak spadal v neki družinski krog, je razpadla, družine niso bili več rituali, pač pa so živeli v hitrem tempu.

Na seji gornjeradgonske vlade o ureditvenih načrtih in pomoči socialno ogroženim

Mestni arhitekt

Četrkova seja Izvršnega sveta SO Gornja Radgona (1. decembra 1994) je potekala nekako v dveh delih: sklopu zastrašujočih so sledili razveseljujoči podatki. Žalostno je namreč, da se število socialno ogroženih družin v občini iz leta v leto zvišuje, saj so po podatkih Rdečega križa letos pomagali s hrano in drugim 228 družinam, skupna vrednost hrane, ki so jo razdelili letos, pa znaša kar 4 milijone tolarjev.

Tokratne seje vlade so se udeležili tudi Stane Mauko (Center za socialno delo), Andrej Fišinger (območna organizacija Rdečega križa) in Davorka Makovec (patronažna služba). V gornjeradgonski občini je velik odstot-

ek občanov ostal brez zaposlitve. 650 družin prejema socialnovarstvene dodatke, 700 oseb prejema pomoč, kljub temu pa jih morajo na »centru« še veliko napotiti na Rdeči križ – tu so zaposlili letos prek javnih del administrativno delavko, potrebovali pa bi še enega človeka. Predsednik vlade jim je obljubil pomoč, vendar bi v prihodnje morali nekaterim pomagati tudi pri plačevanju elektrike in kurjave (mnogi morajo skoraj celotno denarno pomoč predati za stroške). Še vedno se ne ve, kako daleč bo segal sedanji Rdeči križ v prihodnje, ko bodo tri občine. Ena od večjih skrbi socialnih delavcev so starejši ljudje, saj je Gornja Rad-

gona edina občina v Pomurju, ki nima lastnega doma za starejše občane, so pa sofinancirani gradnjo v Rakičanu in Lukivcih. Še z večjimi težavami se srečuje sedem patronažnih sester, ki morajo skrbeti za najbolj nezmožne od 22 tisoč občanov. Na tisoče obiskujejo v glavnem tiste, ki so sami ali ne morejo skrbeti zase. Ker imajo le štiri avtomobile, jim bo vlada v prihodnje kupila še enega (tudi socialnim delavcem). Patronažna sestra je opozorila na velik problem pri iskanju ljudi, naj bi skrbeli za starejše in omejene ljudi – prostovoljno že, ko pa hočejo koga »financno vezati«, nočejo sodelovati. Če bi vsi odrasli otroci poskrbeli za svoje starše, ki so ostali sami, jim kar zelo olajšali delo.

V nadaljevanju so se ukvarjali s prostorskimi, urbanističnimi in arhitekturnimi zadevami. Zaposleni na oddelku za okolje in prostor so bili najbolj veseli vsiljenega in potrjenega Odločbe o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin plana občine in srednjeročnega plana občine Gornja Radgona v letu 1995 (potrdili so ga ministrstvo za okolje in prostor, kmetijsko gozdarstvo in republiška vlada). Pomeni, da imajo zeleno linijo vseh ravneh za gradnjo občinskega odlagalista odpadkov na naselje Grabonca ob manjšem potoku, ki omogoča odvajanje zalednih voda. Ne kaže dvomiti v izsledke stroke, toda brez sodelovanja krajanov ne bo šlo, zato bodo morali premisliti, kako lahko kakšne koristi bodo imeli tamkajšnji prebivalci od bližine komunalno urejene deponije.

V nadaljevanju so sodelovali predstaviteli predloga ureditvenega načrta za Gornjo Radgono. Trate (širitev blokovske stanovanjske soseske proti Muru) za naselje Apače, ki je bilo dotlej grajeno povsem nenaravno (zaradi gradnje nove intravertirane je priložnost, da se naredijo trati tudi za lepšo ureditev bližine v prihodnje). Predstavitelj URBIS-a iz Maribora pa so predstavili predlog ureditvenega načrta za Radence Ob progih, to je območje med cesto za Boracevo železniško progo in Boracevo potokom. Vsi načrti so v obdobju, ki jih razpravi občinski svet, da si jih občani lahko ogledajo.

Gornjeradgončani pa so bili zadovoljni tudi s potekom in izsledki arhitekturno-urbanističnega delavnice, ki jo je vodil domaćin Aleksander Sašo Ostan. Sledile so njihove rezultate in usmeritve bodo v prihodnje poskušali opredeliti pri načrtovanju, da pa ne bi prihajalo do velikih nepravilnosti pri mestni gradnji. Aleksander Sašo Ostan poročal o delu mestnega arhitekta, ki je izbrano strokovno ekipo v prihodnje skrbel za estetsko, arhitekturno in nasploh mestno podobo Gornje Radgone z lastno identiteto.

MH

BERNARDA B. PEČEK

Opravljenost delo v javnem zdravstvu

Delo, ki bo ali ne bo plačano

To, koliko »smejo« delati v zdravstvenih zavodih, je načrtovano ali zapisano v pogodbah, sklenjenih med izvajalci in zdravstveno zavarovalnico. Po tem se opravljeno delo tudi plača. Če v zdravstvenih zavodih naredijo manj, kot so podpisali v pogodbi, morajo to, da bodo dobili tudi manj plačila, pripisati sami sebi, tako tudi tisti, ki naredijo več od načrtovanega. Kajti tudi tisto, kar naredijo več, jim zavarovalnica, če se seveda ob koncu ne uspejo pogoditi drugače, ne plača. Kako so delali v zdravstvenih zavodih, bodo zaslužili toliko, kot so podpisali v pogodbi, ali bodo imeli zaradi več dela zgubo?

»V zdravstvenih domovih imamo štiri sklope dejavnosti, v katerih se spremlja fizični obseg storitev. Prvi je splošna medicina, kjer se obseg storitev izraža v količnikih, v drugih dejavnostih pa se spremlja po točkah po tako imenovani zeleni knjigi, v reševalni službi pa se spremljajo prevoženi kilometri. Za vse te sklope dejavnosti imamo potem tudi ceno. Imamo ceno količnika, posebej ceno točke v preostalih dejavnostih, ceno v zobozdravstvu in svojo ceno za prevoženi kilometer v reševalni službi,« je o načinu vrednotenja in točkovanja storitev v zdravstvu govoril direktor Pomurskega zdravstvenega zavoda Štefan Vučak. Imel je zbrane tudi podatke o opravljenem delu v pomurskih zdravstvenih zavodih za deset mesecev v primerjavi z načrtovanim in zapisanim v pogodbah.

Soboški zdravstveni dom bo v prvem sklopu dejavnosti, kamor spadajo vse splošne ambulante in ambulante medicine dela, načrtovano do konca leta največje dosegel, medtem ko bodo v dispanzerskih dejavnostih naredili nekoliko več, kot so načrtovali. Presežek pa bodo imeli tudi v reševalni službi.

Zobozdravstvo pa je opra-

vilo le 69,5 odstotka načrtovanega, torej ob koncu leta ne bodo dosegli načrtovanega.

V zdravstvenem domu v Lendavi so v prvem sklopu dosegli 90,7 odstotka načrtovanega, torej bodo letni načrt presegli, v drugih dejavnostih pa so že v desetih mesecih naredili toliko, kot so načrtovali za vse leto, oziroma to v reševalni službi celo presegli.

Tudi v gornjeradgonskem zdravstvenem domu so v prvem sklopu dejavnosti naredili več, kot so načrtovali za vse leto, zato bo preseganje po napovedih 20-odstotno. Tudi v drugih dejavnostih bo preseganje 15-odstotno v zobozdravstvu, do desetodstotno pa v dispanzerskih dejavnostih in pri reševalnih prevozih.

V ljutomerskem zdravstvenem domu bodo dosegli načrtovano v splošnih ambulantah in dispanzerjih, podobno kot v zdravstvenem domu v Murški Soboti pa ne izpolnjujejo pričakovanj v zobozdravstvu. V desetih mesecih so opravili le 70,6 odstotka načrtovanega, zato je malo verjetno, da bi dosegli načrtovano število točk.

Tudi v bolnišnici delijo dejavnosti v štiri skupine, in sicer bolniško oskrbne dneve, ki jih merijo s številom dni, potem so

posebno drage storitve, merjene v točkah, opravljajo pa se v intenzivnih terapijah, delo v specialističnih ambulantah, ki je prav tako točkovano, na oddelku za dialize pa se šteje število opravljenih dializ.

Bolniško oskrbnih dni bo več od načrtovanih za okoli 8 odstotkov, posebno dragih storitev so že v desetih mesecih naredili za 70 odstotkov več, kot so načrtovali z letnim programom, kar pomeni, da je veliko pacientov s težkimi boleznimi in so jih zdravili na oddelkih za intenzivno terapijo. Specialistične ambulante bodo naredile nekaj več, kot so načrtovali, prav tako bo opravljenih tudi nekaj več dializ.

In kakšen vpliv bo imelo to doseganje, nedoseganje ter preseganje načrtovanega na poslovanje zdravstvenih zavodov ob koncu leta?

»V zdravstvenem domu v Murški Soboti in Ljutomeru bo nekoliko manj prihodka zaradi nedoseganja načrtovanega, pri ostalih dveh pa je veliko vprašanje, ali bo preseganje zavarovalnica plačala. Lahko se zgodi, da bomo dobili plačano samo tisto, kar je bilo načrtovano. Opravljeno delo in porabljeni materialni bi bil potem v breme zavodov, kar lahko pomeni njihov slabši poslovni rezultat,« je rekel Štefan Vučak.

Pričakovanja, da bo zdravstvena zavarovalnica plačala storitve, ki so jih v zdravstvenih zavodih opravili več, kot so določili v pogodbi, so manjša, bolj ko Zavod za zdravstveno zavarovanje posluje z izgubo.

Samo obljube niso dovolj

Za nami so še ene volitve, obljube, ki so jih v svojih predvolilnih nastopih dajali kandidati za župane in najrazličnejše politične stranke, so še vedno žive, vendar praksa iz preteklosti kaže, da o njih kaj hitro pozabimo. Kmečko prebivalstvo predstavlja v Pomurju dokaj močno volilno telo, zato ne preseneča, če so kandidati svoje karte stavljali tudi na te volivce. Že ob državnoborskih volitvah je bilo kmetijstvo ena od prednostnih nalog, za katero se v svojih obljubah opredeljevali bodoči poslanci, vendar praksa zdaj daje povsem drugačno sliko. Kmetijstvo v naši ekonomski politiki še vedno ni dobilo mesta, ki bi mu moralo pripasti. Sprejeta je sicer strategija razvoja slovenskega kmetijstva, z nekaterimi izvedbenimi akti pa se je predolgo odlašalo in v tem času je kmetijstvo utrpelo precejšnjo škodo. Posledice, ki jih je v živino- kmetijstvo pustila neustrezna politika do kmetijstva, so marsikje katastrofalne in zdaj je že jasno, da je razmere mnogo težje zdraviti kot ohranjati.

Na kmetijstvo so med drugimi stajali tudi kandidati za župane v novih občinah in eni kar tekmovali v obljubljanju. Tako kot smo včasih za Pomurje govorili, da je žitnica Slovenije, so zdaj kandidati za župane zatrjevali, da je lahko veliko več. V novi soboški občini smo celo slišali, da bi pri mestno okolje lahko postalo vrta, ki bi meščane Sobote oskr-

boval z vsem potrebnim in zelenjavo v mesto ne bi bilo potrebno voziti z drugih območij. Temu bi lahko v celoti pritrdili, zraven pa še dodali, da bi Pomurje lahko postalo vrt za Slovenijo. Vse možnosti za to imamo, vendar so zgolj obljube premalo. Vanje skorajda nihče več ne verjame, saj je bilo doslej uresničeno premalo obljubljenega.

Če so se ali pa se še bodo ljudje za nove župane odločali na osnovi njihovih obljub, je seveda vprašanje, moraina obveznost novih županov pa bi morala biti, da bi obljubljeni tudi izpolnili. Čeprav se je za isto mesto potegovalo več kandidatov, županov stolček pa je rezerviran le za enega, so si volivci verjetno dobro zapomnili obljube izvoljenega in teh zdaj ne bi smeli pozreti. Pomurje ima nekatere naravne danosti, ki jih druga območja nimajo, in te bo potrebno izkoristiti. Često omenjena tema v predvolilnih aktivnostih je bila geotermalna energija, ki zdaj še zdaleč ni izkoriščena. Celotno Pomurje leži na bazenu z vročo vodo, ki pa je kaj več kot za termalna kopališča še nismo izkoristili. Tega, da je tovrstna energija med ekološko najbolj čistimi, povrh pa še obnovljiva, ni potrebno posebej dokazovati, pri njenem izkoriščanju pa je treba pogledati le nekoliko po svetu in se zgledeovati po izkušnjah, ki jih imajo druge.

In če se pri tem spet omejimo le na kmetijstvo, bo držala ugotovitev, da bi to območje lahko postalo vrt za Slovenijo. Kot sem že zapisal, je le nekoliko čez domači prag potrebno stopiti in o tem se bo zlahka prepričati. Že pred leti, ko sem si v Makedoniji ogledoval rastlinjake, ki jih ogrevajo z geotermalno vodo, se mi je postavljalo vprašanje, zakaj tega ne počnemo tudi pri nas. Makedonci so takrat pripovedovali, da so njihove izkušnje dobre in da v teh rastlinjakih vsako leto poberejo dve letini. Pri paradizniku, denimo, eno poleti in drugo pozimi. Če bi tem izkušnjam sledili tudi pri nas, nam v zimskih in spomladanskih mesecih paradiznika ne bi bilo potrebno uvažati iz Holandije, saj bi Pomurje lahko z njim oskrbovalo Slovenijo. Kmetijskih površin za to imamo dovolj, geotermalna energija je tako rekoč zastoj, njene količine so neomejene, le začetki je treba. Pa ne le s pa-

radižnikom, pač pa morda še s čim. Nasploh je kmetijstvo naša še zdaleč neizkoriščena prednost, da ne bi začeli povsem znova, pa bi kazalo nekoliko pobrskati po spominu in pogledati v arhive. Kar nekaj razvojnih programov je bilo v preteklosti že pripravljenih, z njimi so se ukvarjale različne ekipe, le malokje pa so prišli dije od tistega, kar so zapisali. In tudi tam, kjer so prišli, niso vzdržali dolgo. Je pač tako, da bi vsi radi veliko zaslužili in čez noč obogateli, zato profita niso vlagali v tehnologijo in nadaljnji razvoj. Ko pa je dejavnost postala ekonomsko nezanimiva, so jo opustili. Bomo s takšno prakso prekinili ali jo nadaljevali? Če bi se predvolilne obljube uresničile, bi se v pomurskem kmetijstvu marsikaj spremenilo. Toda prevečkrat smo že bili razočarani in bojim se, da bo tudi tokrat tako.

LUDVIK KOVAČ

Miklavževa trgatav

V podjetju Radgonske gorice so se pred tremi leti odločili, da bodo del grozdja obrali na miklavževu. Lani trgatve ni bilo, ker so jim jo zagodli ptiči, ki so pozabali vse na grozdje. Letos so zato poskrbeli za zaščitno mrežo, tako da raven nekoliko slabšega vremena ob trgatvi ni bilo večjih težav. Grozdje, iz katerega naj bi dobili kakšnih 500 litrov Miklavževega vina, je zrastle na 60 arih vinograda v bližini Janžvega Vrha.

Foto: N. Juhnov

Čas za izobraževanje vinogradnikov

Društva vinogradnikov in kmetijska svetovalna služba so nosilci izobraževanja vinogradnikov. Tako pripravljata društvo vinogradnikov »Goričko« v desetem letu svojega delovanja bogat program strokovnih in promocijskih aktivnosti v letu 1995. Tega bodo predstavili in vinogradniki dobili v pisni obliki na občnem zboru, ki bo v nedeljo, 11. decembra, ob deveti uri v prostorih hotela Diana. Ob tej priložnosti pa si poglejmo ta program od januarja do junija (predavanja, tečaji, ocenjevanja, prireditve).

- Januar**
- 10., 11., 12., 13. od 16.00 do 19.30, 14. od 8.00 do 12.00 ure, 16., 17. 1. od 16.00 do 19.30: Tečaj za stekleničenje vin, 42 ur. skripta, izlet, izpit (velja tudi za gostince, ki tošije nevstekleničeno vino). Cena odvisna od števila udeležencev. Prijave do 3. 1. 1995.
 - 15. 1. ob 9.00: Problemi in izkušnje iz vinogradov leta 1994 in smernice za leto 1995. (predavanje)
 - 27. 1. ob 16.00: Kletarski večer (strokovni razgovor o vinu in ob vinu). S sabo prinesite svoje vzorce vina.
- Februar**
- 5. 2. ob 9.00: Varstvo vinske trte pred boleznimi in škodljivci (predavanje).

- April**
- 11. in 12. 4. od 8.00: Ocenjevanje vinskih kleti. Goričko in Lendavske gorice. Pisne prijave do 3. aprila.
 - 23. 4. ob 18.00: Slavnostna podelitev nagrad za ocenjene kleti. Dom vinogradnikov Ivanovci.
- Maj**
- 21. 5. od 8.00: Spoznajmo goričke vinograde, kleti in vina (izlet članov).
- Junij**
- 10. 6. od 5.00: Spoznajmo bizelsko vinogradništvo in njegova vina (izlet članov).
 - 18. 6. ob 9.00: Praktično spoznavanje bolezni in škodljivcev vinske trte.

Vinogradniki so znani po tem, da se radi udeležujejo strokovnih aktivnosti, saj se zavedajo, da je v znanju moč, prihranek in edina pot do boljše kakovosti vina.

Ernest Novak, dipl. inž. agr.

Zimski čas je primeren za ograditev pašnika

Pomurje gospodari na 134.000 ha površin, od katerih je okoli 52.000 ha njiv oz. 38 % ter 29.000 ha travnih površin oz. 22 %. Največ travnih površin je na gričevnatih območjih, le manjši del pa v ravnini. V ravnini so predvsem relativna travinja (do nedavnega absolutna, vendar smo jih z hidromelioracijskimi ukrepi izboljšali), ki jih je tudi možno spremeniti v njivske površine.

Pridelek na travinju v Pomurju kakor tudi na območju Slovenije ne zadovoljuje. Mogoče bi ga bilo povečati z urejenim gnojenjem, z uvajanjem pašno-košnega sistema ter s setvijo primernejših vrst trav in detelj. Nasploh bi bil dosežen velik napredek, če bi nam uspelo povečati izrabo travinja. Prav gotovo vseh travnih površin na območju Pomurja ni mogoče vključiti v pašno-košni sistem, možno pa jih je pokositi takrat, ko je kakovost travne ruše najboljša.

Torej imamo v pašništvu še velike rezerve, saj z pašo izgubimo najmanj hranilnih snovi in je najcenejša poletna krma za živino. Ne bi smelo biti kmetije, ki je usmerjena v rejo krav molznic, ki ne bi izkoriščala travnih površin s pašo, kjer so za to možnosti.

Zima je najprimernejši čas, da si priskrbimo potreben material za ograjo okoli pašnika, če je le-ta postavljena, pa jo popravimo in zamenjamo dotrajane elemente. V Pomurju imamo predvsem razvito čredinsko pašo (6 do 9 čredink) z obročnim dodeljevanjem površin. Tako računamo, da 1 GVŽ (500 kg krava) v pašni sezoni potrebuje 0,25 ha travnih površin (1 a/dan), če pa želimo na travinju pridelati še dovolj sena in travne silaže (pašno-košni sistem) pa potrebuje 1 GVŽ 0,50 ha travnih površin.

Pri urejanju čredinskega pašnika je zelo težko določiti, koliko materiala, kosov žice, izolatorjev itd. potrebujemo za določeno površino, zato upoštevamo normative, ki so normirani glede na konfiguracijo terena.

Preglednica 1: Material, ki ga potrebujemo za 100 m ograje

konfiguracija terena	vrsta materiala	dvožična ograja kos
ravno zemljišče	nosilni koli	2
	distančniki	8
	nosilni izolatorji	16
	napenjalni izolatorji	4
	natezalniki	2
	žične sponke	2
valovito zemljišče	žičniki	32
	nosilni koli	6
	distančniki	16
	nosilni izolatorji	40
	napenjalni izolatorji	8
	natezalniki	4
zelo valovito zemljišče	žične sponke	4
	žičniki	80
	nosilni koli	12
	distančniki	30
	nosilni izolatorji	80
	napenjalni izolatorji	12
	natezalniki	6
	žične sponke	6
	žičniki	160

Ograja naj bo prilagojena vrsti živine, ki jo želite pasti, da bo dovolj učinkovita in ne predraga. Koli morajo biti iz trdega lesa (hrast, akacija, kostanj), dolžine 150 cm in premera 10 cm. Del kola, ki je zakopan v zemljo, mora biti impregniran (50 cm).

Napenjalni koli morajo biti na začetku in na koncu ograje, na ostrem zavoju (kotu) in kjer je ograja prekinjena zaradi prehoda (vrat) ali vodotoka. Napenjalni koli naj bodo nekoliko debelejši in daljši.

Nosilni koli naj bodo na ravnem terenu največ 50 m narazen, na valovitem terenu pa manj. Distančniki so letve ali koli, nameščeni med nosilnimi koli na vsakih 10 m. Kadar so zaradi valovitega zemljišča nosilni koli na vsakih 15 m ali manj, distančnikov ne potrebujemo.

Nosilni izolatorji so pribiti z žičniki na nosilnih kolih in distančnikih.

Predno se odločimo za montažo nosilnih izolatorjev, določimo višino žice na nosilnih kolih ali distančnikih (prva žica od tal v višini 45 cm, druga pa v višini 90 cm od tal). Na to višino pribijemo nosilni izolator z enim žičnikom (ne do konca), nato vstavimo žico v zarezo na nosilnem izolatorju, ga zasučemo za 90 stopinj in pribijemo z drugim žičnikom (oba do konca). Izolatorje pribijamo na notranji strani pašnika.

Žica, ki jo uporabljamo za električne ograje, mora biti dobro pocinkana in debela najmanj 2 mm. Tako bo ograja dobro vidna, dovolj močna in z nizkim električnim uporom. V 1 kg je 40,2 m žice, debele 2 mm, 26 m žice, debele 2,5 mm, 20,9 m žice, debele 2,8 mm, in 16,4 m žice, debele 3,1 mm.

Za vrata zadostuje le ena žica. Za premostitev vrat z električnim tokom pa uporabimo dvojno izolirano žico, potegnjeno skozi alkatensko cev, ki je na koncih zavita navzdol in zakopana v zemljo.

Dobro ozemljitev pašnega aparata napravimo tako, da zabijemo tri 2 m dolge pocinkane cevi, premera 20 mm, 2 m narazen in vsaj 10 m od najbližnje ozemljitve električnega omrežja v zemljo na čim bolj vlažnem mestu. S pocinkano žico, premera 4 mm, jih povežemo na ozemljitev pašnega aparata.

Vse informacije o postavitvi ograje pašnika pa je tudi mogoče dobiti pri vašem območnem svetovalcu.

Kmetijskosvetovalna služba ŽVZ-ja za Pomurje M. Sobota mag. Kapun Stane, dipl. inž. agr.

FRANCEKOV PREMISLJEVANJE

ZDAJ, KO SEM POSTAL ŽUPAN, BOM NAJPREJ ZAČEL S TISTIM, ČESAR PRED VOLITVAMI SPLOH NISEM OBLJUBIL.

ZGRADIL BOM MODERNO OBČINSKO ZGRADBO.

NAMESTIL TAJNICO, TELEFONISTA, KURIRJA, HIŠNIK PA BO TUDI KURJAČ.

TAKO OBENEM POSKRBN ZA ZMANJŠEVANJE BREZPOSLESTI.

Po občinskem abecednem redu

Puconci: kjer železniška proga izginja v grmovju

Takšne prizore je nekdaj priobčevalo zahodnemško časopisje. V času, ko sta bili Nemčiji še dve in ju je ločevala železna zavesa. Fotografije zarjevalih tirnic, ki ne vodijo nikamor, temveč se končujejo v grmovju. Onkraj pa je doma siva negotovost in nevarnost. Konec svetlega sveta tukaj, tam čez pa je mrak in levj, kot je pisalo na srednjeveških zemljevidih, ki so prikazovali meje kršćanskega sveta.

Na severni strani Puconec, novega občinskega središča, je prizor enak. Med zadnjimi metri tirov ležijo raztresene in obtolčene sladkorne pese, na eni strani proge je betonirana ploščad, na drugi poljska pot. Proga vmes potone v grmovju, ki je bilo v tem zimskem dnevu posladkano z ivjem. V uteho: levov v tej klimi ni. Zadnja postaja prevoznega sredstva, ki mu ekološki scenariji pripisujejo prihodnost. Zato, ker se za njegovo premikanje porabi manj zemljišča in manj goriva kot za cestni promet. Vlaki ne vozijo več na Goričko. Mariška, kot so rekli vlakcu, so že dolgo od tega ukinili. Prihodnost se tukaj končuje. Z njene končne postaje vozijo sladkorno peso, ki v kmetijstvu tudi nima prihodnosti. Zemljo preveč izčrpa, kar bo spoznala prihodnost.

nesla še nekaj dodatnih desetletij zamude in bo tako postala strašno neekološka. Vsako razprodajanje surovin, ki se jih ne obdela, in to v čim bolj zapletene in fine končne izdelke, je zgolj izčrpanje naravnih danosti.

Na tak način v bližini Puconec še ne bo tako kmalu »silicijeve doline«. Ime je prispejalo za razrast sodobne tehnologije in prihaja od tiste Silicijeve doline v ZDA, kjer so namesto steklopihalcev začeli delati računalničarji. V Puconcih ni niti steklopihalcev. Kremenčev pesek odvažajo od tam, tako kot sladkorno peso. Samo da s tovornjaki. Tiri niso speljani do nakladališč, čeprav so ta bližje kot se sliši daleč izpuh lokomotive. Sicer pa je sličnost uhajajoče pare stara mera za razdaljo. Mariška ne vozi več.

Porumenela dolina

Prihajanje v Puconce z vzhodne strani ima na sebi nekaj pionirskega. Kot da bi prihajal v nepričakovane, lepe in obetavne kraje. Ko z »goričke magistrale«, ki pelje od Svobote proti Hodošu, zaviješ levo, se znaješ na planotici. Potem pa usek in dolinica, ki jo je urezal potok z dvema ime-

Kremen, ki zaostaja

Kremenove ure veljajo za najbolj točne. Pri dobrih kremenih, ki so bolj znani pod imenom kvarci, ure pa potemtakem kvarčne, na mesec zanihajo narobe samo za deset na minus deseto. V rudniku kremenčevega peska (kvarčnega peska) v Puconcih bodo kmalu

Izvir v Gorici, iz katerega so nekdaj pili soboški grofje.

zaostajale za celo leto. Rudnik leži nekaj deset metrov od tam, kjer železniška proga izginja v nič. Nad eno od rudniških stavb je še vedno napis iz žarnice, ki vam vošči srečno 1994, čeprav ga je preostalo samo še slab mesec. Če napis niso pustili zato, da bi v jubilejnem letu otvoritve rudnika označeval njegovo štiridesetletnico, odprli so ga 1954., potem so njegovi upravljalci varčni. Čez kak teden bodo najbrž žarnice iz štirice dali postaviti v petico. In tako do konca stoletja in tisočletja.

Vselej z enoletno zamudo, a varčno. Varčnost pa je ekološka. Samo da bo naposled pri-

noma. V gornjem toku se mu pravi Mačkovski, v spodnjem pa Puconski. Tako se pred obiskovalci odpirajo doline ali dolinice pričakovani. Eldorado? Res je puconca dolina, tam kjer je načeta od potoka in dnevnega kopa rudnika, rumena. Rumena ilovica in rumeni pesek. Eldorado pomeni zlato oziroma pozlačeno dolino.

Spodaj v kraju je seveda bolj malo zlata. Potok udušeno curlja med odlomljenimi betonskimi bloki in drugimi odpadki. Danes tako krmežljava vodica je nekdaj gnala množstvo mlinov vzdolž po vsej evangeličansko-katoliški dolini – bolj

evangeličanski kot katoliški. Teče mimo Mačkovec, pod žalostnimi ostanki Szaparyjeve vile, in potem dalje pod prežitki moščanske lončarske obrti ter vaneškega borčevskega spominskega doma, ob katerem stoji spomenik »v obliki krajinskega koruznjaka«, kot piše Sever v priročniku Pomurje od A do Ž. (Zares zadeta oblika pomnika na vojskujočo se preteklost!) Na desno od Mačkovsko-Puconskega potoka bolj odvajajo iz puconske občine vodo, kot jo napaja, drugi dvoimeni potok: Pečarovsky-Brezovsky. Teče

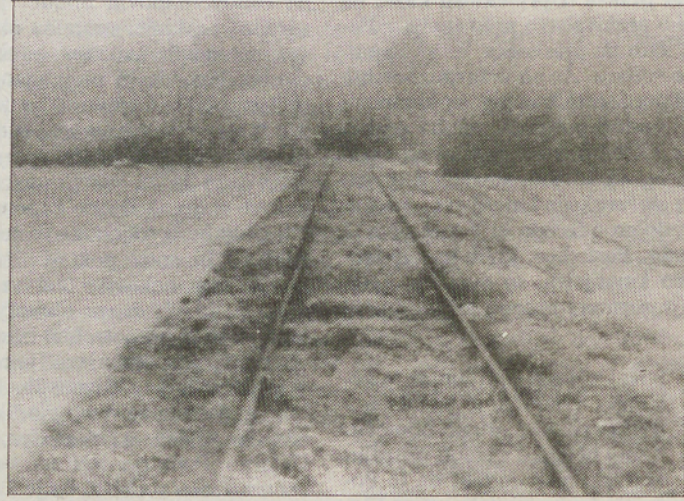
pod hribom svetega Sebeščana in se spominja vsakoletne pečarovsky »proške«.

Najboljše pa je v sredini. Vmes med obema dvoimenima potokoma, v Gorici, izvira tako dobra voda, da so jo nekdaj pili graščaki v soboškem

gradu. Do tja je bila napeljana po lesenih ceveh, pravi nepotrjeno izročilo.

Pionirji pri skednjih

Vtis o tem, da se v puconski dolini, za odrezanim robom

Konec slovenskih železnic na vzhod. So onkraj levi in tema?

planotice, lahko zgodi kaj nepričakovanega, ni sešit samo iz prizorske, iz filmske asociacije. Tako kot v severnoameriških pionirskih zgodbah, ko so kršćanski doseljenci pri skednjih daleč od vatikanske kumje, molili Boga nekoliko po svoje, se je dogajalo tudi v Puconcih. Kar je razmeroma blizu Vatikanu. Bilo je pri skeduju kmeta Janoša Kuharja, kjer so leta 1784 ustanovili prvo evangeličansko župnijo v teh krajih. Puconci so tudi pozneje, v času nacionalnih preizkušanj, ko je šlo za to, na to katero stran se bolj nagibajo, na madžarsko ali slovensko, vedno hodili nekoliko po svoje. Duš kraja, kaj se hoče.

Druga najstarejša evangeličanska župnija je v Bodovcih, ki so prav tako v zdajšnji puconski občini. Lahko se kaj kmalu zgodi, da bodo Bodovci hoteli postati samostojna občina. Dovolj istovetnosti imajo za kaj takega.

Radenci: izviri in vreelci, brez slatinske poti

V prebivalcih nove radenske občine mrmra tiho zadovoljstvo. Radenci so močan turistični kraj in ljudje si očitno mislijo, da je to razlog za dobre upe. Nemara res. – Nova kavarna v radenskem hotelu Radin je, kaže, opažena z jelševim lesom. Ta je tačas moden. Pred kratkim so ga odkrili, kot nadomestek za tropski les, ki se ga danes zaradi ekoloških očitkov manj uporablja. Izsekavanje tropov je za zemeljsko oblo škodljivejše kot ciklično sekanje evropskega gozda.

Zdravilišče mora biti do takih stvari pozorno. Človek na dopustu je še posebno nagnjen k ekologiziranju. Torej je v redu, da je kavarniški opaž iz jelševine.

gova Ščavnice sta pobrita, nobenega grmička, nobenega drevesa.

»Imel sem sanje...«

Malo zamižim proti zimskemu soncu, da se mi v obeh nabere sanjaška svetloba in vidim takle prizor: Ščavnica se vije med drevjem. Nad strugo s pragovi, ki zadržujejo vodo – tako kot nekdaj zapornice pri mlinu nekaj sto metrov nižje –, se sklanjajo vibaste veje žalupek. Na bajerju plavajo tolsti listi lokvanja, rob je poraščeni s trstičjem in spominčicami. Vidi se, da nekdo skrbi za biotop. Bunkerja ni več. Namesto njega je lepo urejen izvir. Ob njem turisti za denar pijejo slatino, prgišče, če jo hoče kdo piti kar tako, stane toliko, čist kozarec toliko, steklenica toliko. Mnogi med njimi so v športni opravi. So na dopustu, stanujejo v Radinu in so na današnji dan sli na sprehod po slatinski poti. Od izvira do izvira slatine: v vsakem je voda za nekaj še posebno dobra. Šratovski ima veliko železa, tisti pri zaseлку Noričje je za spodbujanje teka.

Slatinska pot

Nič nimam proti vinski cesti, čeprav bi mi osebno bolj prijala pivovska – recimo pivovska pešpot. Mislim pa, da bi bila za radensko občino še posebno po meri slatinska pot.

Ni namreč prav, če se vse skonstruira na enem mestu. Pitje slatine pri izviri je danes možno samo v sklopu zdraviliškega kompleksa Radenske, samo znotraj, pod streho. Med jelševimi in drugačnimi opaži. Drugi izviri pa, kakor da jih ne bi bilo, ali bolje, kakor da jih ne bi smelo biti. Jih je pa mnogo in na čudovitih krajih.

Očeslavski izvir je dala Radenska zabetonirati leta 1975. Nad njim so naredili pravi bunker, ki je videti tam sredi livade čisto albansko. »Niso hoteli, da bi si ljudje, predvsem gostilničarji, tukaj kar tako natakali slatino,« pravi Franc Kupljen (71), vinogradnik iz Okoslavec, ki znano kmetijo počasi prepušča naslednikom. Zdi se mu razumljivo, da je tako, ker pač vsak skrbi za svoj zaslužek. V steni bunkerja sta dve, tri cevke, iz katerih curlja slatina, tečna naravna, brez plina. Ko jo prestreže v dlan, se na dnu naredijo drobni mehurčki, piješ jo in okušaš, kako dobra je naravna slatina.

Neki domačin si je natakal steklenice. Kupljen je rekel, da je bilo tako »že za stare Jugoslavije. V sezoni je bil pri vreelcu čuvaj, ki ga je pošiljala sem uprava takratne slatine, in je pazil, da so si jo po naravni pravici jemali samo domačini.« Pri drugih vreelcih je bilo prav tako. »Pozneje so menda, tako so rekli ljudje, vreelce nekaj navrtali in spustili zraven navadno vodo, da slatina več ne bi bila tako dobra.«

Nekaj metrov od očeslavskega izvira je majhen bajer, v katerega priteka navadna voda. Ki pa seveda ni čisto navadna voda, saj v teh krajih take ni, vedno je tudi slatinska. Iz bajerja tečeta voda iz zabetoniranega vreelca pa slatina v Ščavnico tik tam zraven. Bre-

»Okoslavčar« iz Okoslavske rüde je mlet na Muri; Franc Kupljen se spominja treh izklesanih kamnov, ki so potonili v zemljo.

Zdrmljen se potem bojim, da se ne bi kateri od turistov odločil in šel obiskat tisti izvir tam v Radenci, čisto pod pobojem, takoj za zadnjimi hišami. Tisto sramoto – na sicer tako lepem kraju! Vse nasmeteno, razbito in zanemarjeno...

Okoslavčar

Zadnjič me je nekdo vprašal, če vem, od kod pride izraz »rüda«, ki se uporablja za gramoznice. Ugibal se, da morda od tega, ker se gramoz tukaj šteje med rüde. Imel sem prav, kakor kaže. Gospod Franc Kupljen mi je nedaleč od okoslavske tekoče rüde pokazal še eno rudno nahajališče. Med potjo od nega do drugega pa še »domačijo tistega falota Rihtarica«. Pravkar smo se peljali tam mimo.

»Ne vem za drugo ime tega kraja kot Okoslavska rüda,« je razlagal Kupljen, ko smo hodili navkreber. Korakal je živahno, čeprav rahlo šepavo. Pred no-

beno rebrijo ni zastal, ne ko smo šli gor in ne ko smo se spuščali. Čeprav so bile postave z listjem in spolzke – sonce je topilo zmrazil.

Okoslavska rüda je kamnolom, v katerem so lomili in klesali mlinske kamne. Imenovali so jih »okoslavčare«, stari mlinarji jih imajo v dobrem spominu. Kupljenova prav tako bistra žena se je, še ko smo bili pri njih doma, spomnila, da so imeli trije kamnoseki v kamnolomu vsak svojo kovačnico. V njih so ostrili orodje, s katerim so sekali mlinske kamne iz žive skale. Dejala je, da menda ena še stoji.

Ne stoji nobena več. Kupljen je v eni od grap kazal tri tramovje, ki je ostalo za njih. »Največ kamnov so pronojali dol na Muro. Večinoma so jim ga plačevali v naravi, s pšenico. Ko je postalo orodje debelo, so ga kovali. Spominjam se, da so trije izklesani kamni ostali še dolgo po tistem, ko je bila rüda že zapuščena. Niso jih odtrgali, zdaj pa so nekaj potonili v zemljo, nekaj pa jih je zasulo. E, to je bilo takratno delo. Tako zelo brezposelnost dje danes niso, kot so bili nekateri. Če že drugače ni, da država. Saj je prav.«

Brez gospodov pa država tudi ne more biti, je potem še rekel. Tako da so govorili samo v socializmu.

Nekatere občine bodo bolj gospodke, druge manj. Radenska bo najbrž med bolj gospodskimi. Ob trdem delu. – E, ob trdem delu bodo gospodke tudi druge.

Slatinski izvir je pod bunkerjem in nihče ne pomisli na »slatinsko pot«.

Vestnik
vsak četrtek

Praznovanje beltinskega KUD-a

Za ostrorobo presojo so bili KUD-i ena od ideoloških izpostav režima in so danes bolj ali manj prežitki, če ne že relikti udanjanje kulturne politike. Pa to ne bo držalo. Tudi če je imel tak namen, se mu ni izšlo. Nemožnost popolne ideologizacije izhaja iz njene definicije, iz njenega značaja. Preostalo, ki je ostajal po vsakokratnih poizkusih, da se kulturno reducira na tisto, kar je v službi režima, je bil prevelik. In kultura je tako vedno bila in je tiho subverzivna do politike. Tudi v primeru, ko jo politika nadzoruje ali inštalira.

Beltinski KUD so ustanovili leta 1969. Njegov generalni odbor so sestavljali Milica Šadl, Alojz Filip, Ivan Dnovšek, Boris Žalig, Franc Gonza, Milena Zver, Marjan Šmek, Aranka Zdravec, Kristina Sobočan. Izvršilni odbor KUD-a, ki so se v teh dvajsetih letih najbolj poznali, so: fokalna skupina, tamburaška skupina in moški pevski zbor. V prvem letu obnove je bila njegova skupina rokofska skupina Apollo. Šteje za posebnost, če ne za edinstven primer, da se v Beltincih pojavljajo inštitucionalne in para-inštitucionalne organizacije za kulturno udejanjanje tudi subkultura. KUD je ohranil in povzročil inštitucionalnih pojavov kulture. Najznačilnejši med njimi so Kociper-Baranjova

banda, Folklorni festival in Marko banda. Leta 1981 so beltinski kudovci pripravili predstavitev pesmarice Narodne pesmi iz Prekmurja Gustava Gonze. Čeprav gre pri tem za avtorsko delo posameznika, ga omenjamo kot spremni učinek KUD-a, saj take reči nastajajo v interferenci. Kjer je močno delujoča kulturniška srenja, tam je več kulturniško delujočih posameznikov. Poleg Gonze so v Beltincih to še Dušan Rešek, dr. vet. med., dr. Jože Zdravec in Franc Novak. Tudi predstavitev njihovih knjig je pripravil beltinski KUD.

Seveda so bili delavni beltinski kudovci za svoje delo poplačani na način, ki »žepa ne pretrga«, kot se reče za nedonarne nagrade. Dobivali so značke, pohvale in druga priz-

nanja. Ob petindvajsetletnici so spet podeljevali značke, jubilejne in Gallusove. Za več kot dvajset let plesanja pri folklorni skupini so dobili jubilejne značke oziroma priznanja Janez Hartman, Zvonko Tivadar in Milan Zrinski; za več kot 10 let plesanja jih je dobilo priznanja 6, 9 plesalcev pa za več kot pet let. Ta priznanja podeljujeta ZKO in Zveza folklornih skupin Slovenije.

Iz moškega pevskega zbora so dobili srebrne Gallusove

odlikovan Mirko Smej - Miki; srebrno Stanko Sraka in Aleš Smej; z bronasto Marko Smej, Uroš Smej, Metka Sraka in Janez Ščavničar.

Doslejnji predsedniki beltinskega kuda so bili Milica Šadl, Filip Matko, Peter Novak, Dejan Kotarič, Zlata Horvat. Danes ga vodi Jože Kavaš.

Na prireditvi 25-letnice KUD-a, ki je bila v petek, 2. decembra, so slavili z obiljem, ki ga premore dolgotrajna in uspešna kulturna srenja. Na-

Beltinska banda je vektorski produkt interpretacijskih skupin beltinskega KUD-a. Nastala je iz nekdanje rokofske sekcije, fokalne skupine in Kociper-Baranjove bande. Na fotografiji je v izvorni zasedbi v času, ko je osvajala Evropo. Dobra banda seže v deveto deželo, dober KUD odmeva v deveto vas.

značke štirje pevci: Mileva Kralj-Buzeti, Marjan Pintarič, Jože Baša, Bojan Bohnc; bronaste pa Jože Cigan in Janez Ščavničar. Doslej so bili pri pevskem zboru s tako ali drugačno stopnjo odlikovani že vsi pevci. Iz tamburaške skupine je bil z zlato Gallusovo značko

stopile so po tri generacije folklornih skupin in tamburašev. Za presenečenje počastitve se šteje nastop najstarejših plesalcev fokalne, kot je rekla Katica. Tej folklorni skupini so »špilali« oba Kocipra, Jožek in Janči ter Boris Žalig.

ŠTEFAN SMEJ

kulturni koledar

RAZSTAVE

MURSKA SOBOTA: V prostorih Pokrajinskega muzeja si lahko ogledate razstavo Kelti na Celjskem.

MURSKA SOBOTA: V likovnem razstavišču Pomurske banke je na ogled izbor iz Zbirke sodobne umetnosti Galerije M. Sobota.

LENDAVA: V galeriji na gradu je razstava 22. mednarodne likovne kolonije.

MURSKA SOBOTA: V soboškem gradu razstavlja Geza Gibičar.

MORAVSKE TOPLICE: V razstavnih prostorih hotela Ajda razstavlja Ernest Bransberger. Razstava bo odprta do 16. decembra.

RADENCI: V galeriji Medikoss je retrospektivna razstava likovnih del prof. Vlada Sagadina.

OBVESTILO

MURSKA SOBOTA: V komisijski prodajalni Galerije M. Sobota so na voljo umetniško izdelane voščilnice članov Društva likovnih umetnikov Prekmurja in Prlekije. Ljubitelji likovne umetnosti lahko kupijo tudi slike, grafike in risbe.

GODEMARČI: Akademski slikar Ignac Premoša iz Godemarca v svojem ateljeju prodaja slike pokrajini, slike z nabožno tematiko, figuralne kompozicije, slike konj. Tudi portretira.

PRIREDITVE

MURSKA SOBOTA: V četrtek, 8. decembra, ob 18. uri bo v občinski dvorani predstavitev knjige Frančka Majcna Prekmurška četa.

LENDAVA: V petek, 9. decembra, ob 19.30 bo pri Džureku premiera lutkovne pantomime Veronike Marék Slike in fotografije.

MURSKA SOBOTA: V petek, 23. dec., ob 19. uri bo v predprostoru grajske dvorane Evgen Car igral svojega Poredošovoga Janoša.

Novice iz kulture

Feriju Lainščaku je izšla nova knjiga z naslovom Černelač in Agasi. Kritika je o njej zapisala, da gre »morda za najbolj nenavadno knjigo v slovenski literaturi«. Lainšček je rekel, da je tisto, s čimer se edino hvali pri tej knjigi, to, da jo je do neke mere napisal tudi naslovni junak Černelač sam. Pri tem nam za zdaj ni jasno, ker knjige še nismo prebrali, kaj s tem misli. Ali morda to, da je oseba Černelač pisana zelo po nekom, ki je v neromanesknem življenju tak kot ona, ali pa je skozenj spregovoril pisateljski alterego, bolje, eden od alteregov.

Či bi ges bila fčelica je naslov pesmarice in kasete. Pesmi v knjigi je zbrala Marija Rutuper, dvanajst od njih jih je posnetih na kaseti, v izvedbi skupine Gorički klantuš (Bencik, Balek-Maučec, Ciz, Tinev-Berden, Wolf in Banko). Predstavitev fonograma in pesmarice je bila v petek, 2. decembra, v Soboti. Oboje je zaižila založba Franc & Franc.

Lendavski ZKO razpisuje: brezplačni seminar za vodje folklornih skupin, za začetnike. Seminar se bo začel v soboto, 14. januarja 1995. Vodila ga bo gospa Danica Kocet. Potekal bo na »Dvojki«. Prijave pošljite na ZKO, Partizanska 2, 69220 Lendava, do 20. decembra.

ŠSM

PRIZJAVNICA

NA ZAČETNI SEMINAR ZA VODJE FOLKLORNIH SKUPIN, ki bo v soboto, 14. januarja 1995 na ZKO Lendava.

Ime in priimek _____ leto rojstva _____
 Naslov _____ telefon _____
 Dosedanje delo na folklornem področju: _____

(podpis)

MIROVNIŠTVO

FRANC LOVŠIN

Mir življenja

Politika je zgodovina, ki nastaja. Torej se ne omejuje na en aspekt socialnega življenja: na tehniko prevzema oblasti ali upravljanja države. (iz knjige ROGERJA GARAUDIJA »ČLOVEKOVA BESEDA«, izšle leta 1977)

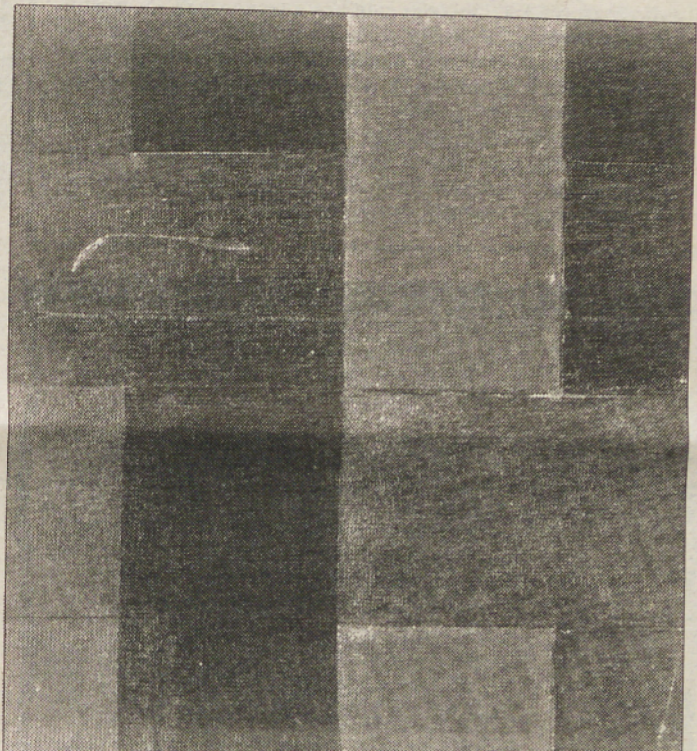
Najti mir življenja, je velika umetnost. Posvečali so se ji tako vzhodnjaki kakor zahodnjaki. Prvi so izumili ZEN, KAMA, SUTRO in veliko drugih načinov in vaj, kako skozi življenje doseči željeno - mir v sebi. Drugi so si vzeli za vzor PLATONA, ARISTOTELA, E. A. POA in večino ustvarjalcev in mislecev do sedaj - in še vedno večina ni zmožna najti notranjega miru o tem, da bi znali obdržati in ustvarjati mir v svetu pa sploh ni govora!

Avtor knjige »MIR ŽIVLJENJA« gospod FRANC LOVŠIN je ustvaril ne zanimiv in učinkovit predlog za doseg tega miru in tudi z doseg razvoja lastne osebnosti in jaza do primerne ravni. Njegovo delo, eno najlepših iz te zvrsti, obdeluje tematiko na globok in vendar razumljiv ter dostopen način. To je delo za vsakogar, ki še ni obupal nad egoizem družbe in njeno licemernostjo ter pohlepnostjo določenih posameznikov, katerim pomeni oblast življenje in katerim nikoli ni dovolj ne denarja, ne oblasti in ne naslajanja v samoljubju - kakor da drugih ni in jih ni bilo niti tedaj, ko so bili spočeti in rojeni ter voljeni.

Ljudstvo je učinkovit faktor in se ga velikokrat na zapeljive načine pripravi do tega, da samo sebe uničuje. Do tega prihaja predvsem zato, ker ljudje niso dozoreli, da bi se znali takemu izkoriščanju upreti. V tej knjigi je nakazana pot, po kateri se da to dozorelost doseči kar hitro in učinkovito.

Zato pa pravim, ni škoda denarja, ne časa in ne velike piske družbe, da bi dozoreli v lepšo prihodnost! V tej knjigi se vam ponujajo zelo lepe možnosti. Le prebrati jih je treba in jih sprejeti, kot lasten način razmišljanja in lastno usmeritev življenja.

FRANC RAJNER

Po nastopu likovne transavantgarde in nove podobe na začetku 80. let 20. stoletja v slovenski sodobni likovni umetnosti je likovni izraz FRANCA MESARIČA (rojen 1938 v Mitrašincih, Akademijo za likovno umetnost v Ljubljani končal leta 1965) odlikovalo povezovanje likovnih prostorsko-konstruktivnih, miselno konceptualnih in slikarsko ekspresionističnih elementov.

Mesaričev likovni izraz je koncipiran na ekspresionističnih elementih s poudarjenim racionalnim in konstruktivnim pristopom, v katerem ohranja avtor spontanost in inteligentnost ter ju zna izraziti. Le-to zaznamo skozi Mesaričeve prečiščene prehode klasičnih tehnik likovne umetnosti druge v drugo, tako risbe v slikarstvo, ki vključuje v sebi objekte, ki sestavljajo skulpture in oblikujejo nove duhovne in čutne prostore. Otvoritev Mesaričeve razstave bo v četrtek, 8. decembra, ob 18. uri.

FRANC OBAL

Nova knjiga

»Tako nore knjige nismo še nikoli tiskali,« so rekli v tiskarni. Menda res ne, kaj pa mislijo! Kje pa piše, kako vrag Nemcem ribe goni gor po Muri, o tem, kaj sanjajo čaplje na murskem progu, kaj mrmrajo ovce, ki se pasejo po Muri navzdol... In vse to je opremljeno z barvnimi fotografijami. Knjiga ima podnaslov Tu bi lahko lebdela duša...

pokopali viteze. Prav tako zgodovinsko še ni dovolj pojasnjeno okostje oziroma mumija bojevnika proti Turkom Halicanuma, ki je shranjena v cerkvi Svete trojice nad Lendavo, pa tudi, kako je z rovom od lendavskega gradu do te cerkvice.

JOŽE GRAJ

KROG

Številke, norme, milijoni - circulus vitiosus - le v krogu pomezdрана detelja in obujanje spominov dveh vrtnarjev, ki se juna gorko toži po Edenskem vrtu in času pred...

Tine Mlinarič

Spet so izšli Lendavski zvezki

Osvetljena zgodovinska dejstva

Po enoletnem premoru so te dni spet izšli Lendavski zvezki. Gre za dvojezično knjižno izdajo študij o zgodovini Lendave, ki so nastale in bile predstavljene v javnosti leta 1992 ob praznovanju 100-letnice mesta Lendava.

Zavod za kulturo madžarske provincije Lendava, ki je to izdajo pripravil v sodelovanju z založbo Hazánk iz Győra (1.000 izvodov), je v Lendavi pripravil javno predstavitveno priredbo s krajskim kulturnim programom, v katerem so se predstavili citiraji iz Čentibe. Zvezki Lendavskih zvezkov so ob tej priložnosti poudarili, da so v Lendavi zgodovinska dejstva ter temeljito osvetljena tudi

nekatera sporna vprašanja iz preteklosti Lendave in okolice. Gre za referate Ive Miki Curk (Arheološki sledovi iz Dolge vasi v teritorialni razdelitvi rimske države), Branka Kermana (Halicanum - Lidolovesv-hirichun ali Lendava?), Lászla Vándorja (Nastanek zemljiško-posedniških centrov rodovine Hahót-Buzád v Zalski županiji), Janeza Balažica (Dolnje-lendavski Hahold-Bánffyji kot donatorji), Irén Bilkei (Družina Banfy iz Dolnje Lendave

v XVI. stoletju), Franca Kuzmiča (Pretentantizem v Lendavi in okolici) in Andrasa Molnarja (Volitve poslanca v Dolnji Lendavi leta 1848). Večino sredstev za izid Lendavskih zvezkov pa sta zagotovili Skupščina občine Lendava in Pomurska madžarska samoupravna narodnostna skupnost.

Ob tej priložnosti smo tudi zvedeli, da bo prihodnje leto v Lendavi simpozij o preteklosti in sedanjosti štirih narodov, ki jih povezuje reka Mura. Kazalo pa bi raziskati tudi katakombe pod oltarjem v lendavski cerkvi, v katerih so nekoč

Vsi enaki

V Južnoafriški republiki rasnega razlikovanja uradno že nekaj časa ni več, v praksi pa je stoletno tradicijo in predsodke težko izkoreniniti. Zdi pa se, da je nova oblast pod vodstvom Nelsona Mandele na pravi poti. K strpnosti med belimi in črnimi je pozvala tudi slovita Whitney Houston. Njeni trije koncerti so bili razprodani do zadnjega kotička. Še pred kratkim si ne bi mogli zamisliti, da bi temnopolta pevka uradno nastopila na jugu Afrike. A glasba ne dela razlik med narodi in rasami. Ko bi le bilo povsod tako.

Niste sami. Vestnik je z vami!

Za državno blagajno

V Rusiji so z državno proslavo na najvišji ravni in otvoritvijo razstave 130 njegovih izdelkov zaznamovali 75. rojstni dan konstruktorja orožja Mihaila Kalašnikova. Starec je pred tem dolga leta živel pozabljen in reven, zdaj pa se je ruska država le spomnila, da so »kalašnikovke« eden njenih najpomembnejših izvoznih artiklov. Licenco za izdelavo avtomatske puške, ki že dolga desetletja seje smrt po vsem svetu, je odkupila država. Seveda zato, da bi tudi v njeno blagajno kanil kak rubelj. Veliko bolje bi bilo, če bi to in vse drugo orožje prenehali izdelovati.

Spouto se je Bela tudi na negdašnji svétek 29. november, gda smo dva ali pa več dni fküper svetili, zaj je pa namesto svetka v ton časi bila ta predvolilna kampanija štere rezultat bi mogo biti jako dober. že gnjes bi se mogla ciditi mlejko pa med, či bi tou, ka so obečavali začnola idnouk biti istina. V premišlavanji na preminouči svetek, pa posljúšanji predvolilne propagande, si je začno muviti po Slavsko na staro poznano nouto ete verzuše:

Hej, vé stranke hitite,
v borbo se zapodite
in za zmago se vrzite v boji!
Pod seboj poteptajte
in le vse pomendrajte,
na slovenskem lahko ste heroj.

Ves denar za plakate,
za panoje, letake
in za golaže zmečite zdaj!
Ko pa vse to bo mimo,
vel'ko figo dobimo,
z davki k vam bo prišlo vse nazaj.

Vse obljube te vaše,
živce šlatajo naše
in k orgazmu nas dvigajo gor.
Malo se še vzdržimo,
morda kaj pridobimo,
če pa ne, vas poseksamo dol.

Brat Džouži

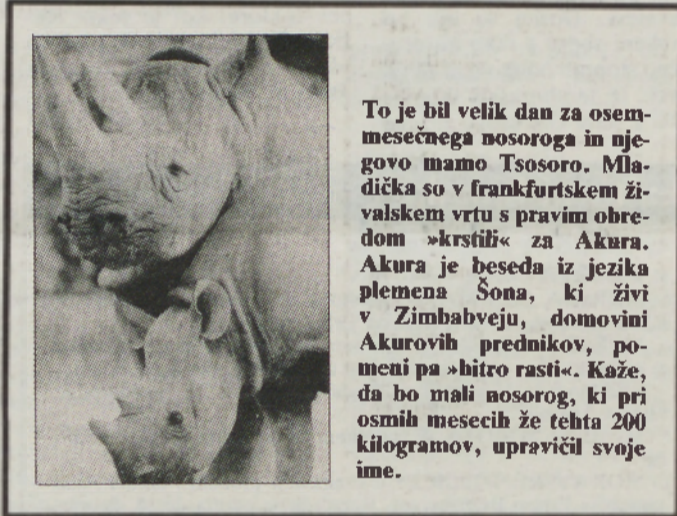

V Čečeniji so z veliko parado proslavili tretjo obletnico razglasitve neodvisnosti svoje še od nikogar priznane republike. Posebne pozornosti so bili deležni veterani, ki imajo za sabo že kar nekaj vojn, a tudi v tej zadnji močjeja stati ob strani. Da so prestari? Dajte na, nekateri nimajo še miti sto let. Na Kavkazu v tej starosti komaj »dobro odrastejo«.

Palčkov rojstni dan

Dva Nemca, izdelovalca figur iz lončevine, sta v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja oblikovala prve vrtno palčke, ki so potem osvojili svet. To sta August Heissner in Philipp Griebel. Serijska prizvodnja pristrčnih okraskov se je začela nekaj let kasneje, tako da vrtni

palčki praznujejo 111. rojstni dan. Pranečak enega palčkovih očetov, Gunter Griebel, je danes direktor Muzeja vrtnih palčkov v mestecu Rot am See, kjer so zbrani najlepši primerki iz različnih obdobij, v bližini pa je tudi njihova tovarna.

To je bil velik dan za osem-mesečnega nosoroga in njegovo mamo Tsosoro. Mladička so v frankfurtskem živalskem vrtu s pravim obredom »krstili« za Akura. Akura je beseda iz jezika plemena Šona, ki živi v Zimbabveju, domovini Akurovih prednikov, pomeni pa »hitro rasti«. Kaže, da bo mali nosorog, ki pri osmih mesecih že tehta 200 kilogramov, upravičil svoje ime.

Preživetje

Mamki je bilo hudo, ko je morala prodati lase, ki jih je hranila od zgodnje mladosti. A časi so hudi. Če prejemaš 35 tisoč rubljev pokojnine, za kilogram las pa ti v specializirani trgovini v Sankt Peterburgu ponudijo kar sto tisoč rubljev, razum premaga čustva.

Mini humoreska

Življenje je kot burleska

Ljudje pravijo, da je življenje cirkus, drugič, da je drama ali tragedija, tretjič spet, da poteka po filmsko. Lahko si predstavljamo človekovo življenje kot grško tragedijo, klasično nordijsko dramo, lahko tudi kot opero, opereto ali spektakl.

Toda tudi tu so velike razlike. Marsikdo, ki si predstavlja, da je njegovo življenje velika drama, preživlja v resnici grotesko, tisti iz »ageanje preživljajo melodramo. Verjetno pa je tudi obratno. Mnogi, ki menijo, da imajo vedno življenje kot opereto ali musical, v bistvu živijo kot v burleski. Največ življenj pa je verjetno podobnih tragikomičnim burleskam.

Borivoj Repe

Proti sodobnim piratom

Prodaja piratskih kopij plošč in stripov se na Kitajskem vedno bolj širi. Uradno je to seveda prepovedano, a kdo bi se zmerjal za nekakšne prepovedi. Udarec po žepu je veliko učinkovitejša metoda. Kitajsko sodišče je pred kratkim že razsodilo v prid ameriški družbi Disney, na tožbe pa se pripravljajo tudi drugi imetniki avtorskih pravic. Če za velike »ribe« ne bo več zaslutka, bodo ob delo tudi ulični preprodajalci. Neuradno smo izvedeli, da se naši strokovnjaki za zaščito intelektualne lastnine že odpravljajo na službeno potovanje na Kitajsko, da bi si na kraju samem ogledali, kako učinkoviti so ukrepi tamkajšnje vlade. Da so ukrepi naše vlade na tem področju neučinkoviti, je menda jasno tudi Kitajcem.

Znamstveniki še ne znajo pojasniti, kaj privede kite do tega, da se veržejo na obalo, kjer žalostno poginejo. Je vrok pokvarjen »kompas«, kresok stik pri magnetih, po katerih se ravnavajo, ali kaj drugega? Kite, ki je naselil pri Nordde-riche na severu Nemčije, niso mogli več pomagati. Bistveno pa so ga nastanico preiskali, da bi morda le izvedeli, kaj več o skrivnostnih silah, ki vodijo te orjaške vladarje morskih globin.

Mleko za svete kače

Tudi naše ljudske pravljice pripovedujejo o kačah, ki imajo rade mleko. Tudi kobre, ki so za Hindujce svete, so prav nore nanj. Krotilci kač hodijo s svojimi strupenjačami od vrat do vrat in pobirajo prispevke za organizacijo vsakoletnega festivala hindujcev. Tudi najrevnejši prispevajo kako rupijo. Kako tudi ne bi. Kobra ni samo sveta, ampak tudi zelo strupena.

zvezde vam kažejo

OVEN

Ona: Nikar ne objokuj tistega, ki te je pustil na cedilu, temveč se raje posveti tistemu, ki si te želi. Tihá voda bregove dera... Sicer pa je že zadnji čas, da vsaj malo poskrbiš tudi za svoje denarne zadeve.

On: Vedno znova si obljubljaš, da se boš spremenil in obnašal popolnoma drugače, vendar pa konkretnih rezultatov ni in ni. To se ti lahko kaj hitro maščuje, tako na poslovnem kot tudi povsem osebnem področju.

BIK

Ona: Prepričana si, da ti mora sreča kar sama pasti v naročje. Pazi se, saj se ti obeta boleče razodelje, ki te bo v hipu prepričalo o popolnoma nasprotnem. Seveda pa bo resnica nekje v sredini.

On: Nihče ti ne bo pomagal, kar pa bo le posledica tvojih prejšnjih odločilov. Je že tako, da se vse enkrat plača, pa naj bo to ugodno ali ravno nasprotno. Pa še v ljubezni se bodo pojavile določene težave.

DVOJČKA

Ona: Dolgo si varovala svojo skrivnost, sedaj pa je prišlo na dan tudi tisto, na kar si že zdavnaj pozabila. Le stežka ti bo uspelo prikriti tvoja čustva, kar pa se lahko izkaže kot zelo kočljiva zadeva.

On: Najprej ti vsa stvar ne bo preveč dišala, vendar se boš kaj kmalu privadil in postalo ti bo celo všeč. Še vedno pa se ti ne bo uspelo sprijazniti z izgubljeno priložnostjo, kar se ti lahko še maščuje.

RAK

Ona: Kar trenutno najbolj potrebuješ, je zvrhana mera potrpljenja. Toda to niti ne bo tako lahko, kot se ti morda zdi na prvi pogled. Vsekakor pa bo to koristna šola za prihodnje preizkušnje.

On: Ker se ti preveč mudi, še zlepa ne boš dosegel vsega, kar si želiš. Odpovej se raje ugodnosti in kaj kmalu se bo pokazalo, da ti bo zato uspelo nekaj, kar bo vredno dvakrat več. In nikar se ne ustraš!

LEV

Ona: Nekdo te bo poskušil izkoristiti, od tebe pa je odvisno, ali mu boš to tudi dovolila. Ponudba, ki jo boš dobila, bo preveč mamljiva, da bi se ji uspela upreti. Konec koncev: samo enkrat se živi!

On: Je že res, da boš napredoval počasi, vendar bo vsaka nova zmaga utrdila občutek zadovoljstva in samozavesti, ki si jo do sedaj pogrešal. V ljubezni se ti ne obeta prav nič dobrega, zato bodi pozoren na partnerkine poteze.

DEVICA

Ona: Poskusila si boš premisliti, a bo izziv prevelik za tvojo radovednost. Ko bosta sama, se nikar ne sprenevedaj, ampak mu odkrito povej, kaj pričakuješ. Na razne igrice pa raje kar pozabi.

On: Vse okoli sebe gledaš predvsem s temne strani, kar pa nikakor ni dejanska slika tvojega okolja. Stara prijateljica si bo na vsak način poskušala ponovno pridobiti tvoje zaupanje. Stopi ji nasproti – ne bo ti žal...

TEHTNICA

Ona: Prijateljica naklonjenost se bo sprevrgla v začetek trajnejše zveze, v kateri bosta uživala oba. Prijateljica te bo povabila na prijeten klepel, kjer se ti bodo razjasnile mnoge skrivnosti iz preteklosti.

On: Dogodek, ki bo imel v tvojem življenju poseben pomen, te ne sme preveč razburiti, saj bi tako kaj hitro pokazal svoje ranljive točke. Počakaj na ugodno priložnost in stvari se bodo uredile kar same od sebe.

ŠKORPIJON

Ona: Tvoja skrhana zveza se bo ponovno okrepila, po drugi strani pa se ti bo nenadoma odprla povsem nova alternativa. Sklenila boš zanimivo poznanstvo, ki ti bo v prihodnosti prineslo še obilo dobrih reči.

On: Četudi boš poskušal krivdo zvaliti na tuja ramena, se ti to ne bo v celoti posrečilo. Prijateljica ti bo to precej zamerila, kar se ti utegne še zelo otepati. Boš pa drugič raje dvakrat premišlil...

STRELEC

Ona: Partner te bo pustil malone na cedilu in postokulata boš vse, le da bi mu to z isto mero tudi vrnila. Vse skupaj ne lahko kaj hitro sprevrže v srđit spopad mišljenj in interesov, kar se lahko konča tako dobro kot tudi slabo.

On: Nikar ne obupaj zaradi trenutnih nesoglasij s prijateljico, saj ni s tem mislila nič hudega. Raje se potruži in ji predlagaj spravo, ki se lahko kaj hitro sprvrže tudi v kaj lepšega in prijetnejšega.

KOZOROG

Ona: Sicer si boš prizadevala slediti dobremu nasvetu, a boš že po prvih težavah vse skupaj enostavno pustila. Ali ne bi bilo bolje, če bi imela malo več potrpljenja in bi bila zadovoljna tudi z majhnim uspehom?

On: Skušal boš potolažiti svojo prijateljico in to ti bo tudi uspelo. Vajin odnos bo zaplul v normalnejše vode – obeta si vama praj prijetno polovanje, iz katerega lahko potegneta korist oba.

VODNAR

Ona: S sprenevedanjem ne boš dosegla ničesar, zagradi bo potrebno na povsem druge karte. In predvsem: kdor ni zadovoljen z majhnim, velikega vreden ni. Pričakovano povabilo pa bo prišlo za las prepozno.

On: Še najbolje bo, da se odrečeš tveganim načrtom, saj je velika možnost, da se ti bo vse skupaj ponesrečilo. Daj raje zadovoljen z majhnim, kaj več pa bo prišlo kar samo. Nekdo ti bo prijetno presenetil...

RIBI

Ona: Zaupaj tistemu, čigar zaupanje bi si rada pridobila. Sicer se ti obeta še kar prijeten teden, vendar pa se v položaju, ko so potrebna čustva, obnašaj preveč preracunljivo. To ti lahko še pokoplje.

On: Vpletel se boš v dogodivščina, ki ti bodo še lep čas lepšale življenje in jih boš ohranil v kar najlepšem spominu. Pa še obilo koristi boš imel, tako v ljubezni kot tudi v poslovnem življenju.

za vsakogar nekaj

Biološko vrtnarjenje

Biološko vrtnarjenje je kultiviranje, nega, gnojenje in zaščita rastlin brez uporabe kemičnih sredstev, torej pridelovanje vrtnin brez negativnih posledic za naravno ravnovesje...

s svojimi izločki ustvarjati humus. Humusna zemlja je osnova za pridelavo polnovrednih, zdravih in svežih pridelkov. Zemljo v biovrtu izboljšujemo tako, da živa bitja v njej stalno oskrbujejo s hrano...

s sončno svetlobno energijo obogateno hrano, ki vpliva na dobro telesno in duševno počutje, vitalnost. Biovrt naj bo vsaj 50m oddaljen od prometne ceste in v zavetju (obsadimo ga z živo mejo, posebno na vzhodni in severni strani).

Le na videz ponošeno

Uporabni so tudi kostna in krvna moka ter v manjših količinah lesni pepel in žagovina, Pomanjkanje kalcija, magnezija in železa nadomestimo z dodajanjem kostne moke.

Simona Potočnik, kmet. inž. rastl. proizv.

Pri pripravi jedi v posodi iz jenskega stekla morate paziti, da grelna plošča ne bo večja od lonca ali sklede, ki ste jo postavili nanjo.

Če ste se odločili letošnjo zimo preživeti v novem plašču, boste skoraj morali izbrati mehko padajoče blago. Plašči so tokrat ravni, dolgi, z enorednim zapenjanjem, s povsem navadnimi gumbi, z všitimi žepi.

Kuhajte z nami

Ocvirkove pogache

50dag pšenične moke (1/2 ostre, 1/2 gladke), 5dag masti, sol, 3dag kvasa, mleko po potrebi, 4 žlice kisle smetane, 1 rumenjaki. Uvaljamo: 25dag drobno mletih ocvirkov, 6dag melhe (a ne tekoče) masti, po želji malo popra.

Vrtoglavic je več vrst

Zdravniki raziskujejo več vrst vrtoglavic in tudi vzroki zanje so različni. Beseda vrtoglavica izhaja iz latinske besede »vertere« (obračati) in pomeni iluzijo gibanja. Oseba je prepričana, da se vrti sama, oziroma da se vrtilo predmeti okoli nje.

Pirika

Pirika ali pirnica je zelišče, ki ga zdravniki in padarji najtopleje priporočajo. Žličko pirikine korenine prelijte s skodelico vode in pristavite. Počasi naj vre pet do deset minut, nato posodo odstavite z ognja in pustite zavretek v pokritem lončku stati še pet minut.

Zatem čaj precedite in vsako uro popijte požirek ali dva. Pirika pomaga pri želodčnem in črevesnem katarju, revmi in protinu, poleg tega pa pospešuje potenje in izločanje seča.

Kolcanje je pogost pojav, ki nastane brez kakšnega posebnega vzroka in ne pomeni nobenega resnega obolenja. V večini primerih pride do hitrega krčenja prepone, ki ga spremlja naskakanje glasilk, pri čemer nastane neprijeten občutek in značilen zvonk.

Glasbene lestvice

- NAJBOLJŠIH SEDEM TUJIH SKLADB NA MURSKEM VALU NSTSNMV 1. COTTON EYE JOE - Rednex 2. ALWAYS - Bon Jovi 3. ENDLESS LOVE - Mariah Carey & Luther Vandross

- PREDLOGI: 1. RUN AWAY - M.C.Sar & The Real McCoy 2. BLIND MAN - Aerosmith 3. SERENADE OF LOVE - En-Sonic

- LESTVICA SLOVENSKE ZABAVNE GLASBE 7 VELIČASTNIH 1. BREZ TEBE - Ivanka Kraševac 2. CIGANKA - Robi Hočvat 3. MLINAR NA MURI - Chateau

- PREDLOGI: 1. ZVEZDE - Ivan Hudnik 2. SAMO SE TEBE IMAM - Andrej Šifrer 3. BELI CVET - Nace Junkar

- LESTVICA NARODNOZABAVNE GLASBE 5 KRŠČAKON, CEKRON PA Z MARELOF 1. KNJIGA ŽIVLJENJA - Ans. Nika Zajca 2. SREČA JE - Zasedba

- PREDLOGI: 1. MOJA SLOVENIJA - Ans. Janeza Goršiča 2. NAJLEPŠA LETA - Fantje izpod Vurberka 3. NA HRIBČUKU STA ŽIVELA - Ans. Toneta Čučka

Kupone pošljite do četrta, 15. decembra 1994, na naslov: Murski val, Slovenska 41, 69000 Murska Sobota, za glasbene lestvice.

Kupon št. 49

Glasujem za skladbo: tuja domača narodnozabavna ime in priimek ter naslov

RADIO MV - MURSKI VAL - UMV 94,6 MHz (dopolnilne tuči SV 648 kHz)

Petek - 5.40 Prebujajte se z nami - 7.00 Druga jutranja kronika - 7.30 Informacije v slovensčini, nemščini in madžarščini - 7.45 Mariborsko zvočno pismo - 8.00 Poročila - 8.10 Dopoldne na MV - 8.30 Mali oglasi - 9.15 Zamurjenci (kabaret) - 10.30 Kinoventilator - 10.00 Poročila - 11.15 Od petka do petka - 12.00 Poročila BBC-ja - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 13.00 Danes do trinajstih - 13.30 Popoldne na MV - 14.30 Romska oddaja - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.25 Obvestila - 16.30 Poročila - 17.00 Ob koncu tedna - 17.30 1 je 2 in 3 in 4 - 18.00 MV-dur - 18.30 Poročila BBC-ja - 19.00 Dnevnik Radia Slovenija - 19.30 »Sipli mi« z Duškom in Sašom - 22.00 Vključujemo Radio Slovenija

Vse o čajih

Neupravičeno so graje in očitki na račun farmakologov, da so zanemarili številne zdravilne učinkovine in lastnosti mnogih rastlin, zelišč, dišavnih in rastlinskih preparatov. Prav nasprotno, opravili so številne raziskave s spodbudnimi rezultati. Vsaka rastlina je kompleksen biokemični svet, zato ne moremo hvaliti njenih vrednot brez podrobne proučitve toksikoloških pasti, ki so naravne ali posledica človekovih posegov.

Table with 10 columns: SESTAVIL MARKO NARPAŠT, BIVŠI PREDSEDNIK, VAS PRI KAFRIH IN HOTELI, LAHKA TKANJINA NAJVEČ ZA PODLOGO, REKA V SEVERO-VZHODNI ANGLIJI, OLAKASTA ŽIVAL, VRSTA LOVSKE PUSKE, NAJBOLJŠI CRNI PREMOG, REPUBLIKA LIBANIN, AVTOMOBILSKA OZNAKA SPANJE, DIVJA ŽIVAL, VIŠJI LIKAZ ODREDBA, GLASBENA NOTA, PRIPADNIK STARO JUDOVSKE SEKTE, PODŽIGALEC, TEKSTILNI IZDELEK.

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE Vodoravno: dialekt, eskadra, klenost, Lala, Ti, Imari, N, Kras, Ob, alt, mešanka, erar, Ir, Tartini, enkalon, realije.

šport

Prva državna NTL

Razburljiv derbi Sobočanom

Tako vrhunskega in dramatičnega srečanja, kot je bilo med Olimpijo in...

Zver zmagal

Na prvem selekcijskem pionirskem namiznoteniskem turnirju SVR. ki...

Badminton

Horvat in Bukovčeva druga

Badmintonski klub Mladost iz Lednave je pripravil mednarodno tekmovalce...

Košarka

Radenci tretji

V Zalaegerszegu na Madžarskem je bil mednarodni košarkarski turnir...

Strelstvo

Dolina in Režonja

V streljanju zračno puško za pokal Lendave, kjer sodeluje 6 ekip, vodi...

Nogomet

Mura prva v Avstriji

V Feringu v Avstriji je bil mednarodni turnir v malem nogometu za...

Predstavljamo vam prvake

Serdica – jesenski prvak v I. MNL MS

Nogometaši Serdice, ki so letos proslavili 20-letnico delovanja, so prav v jubilejnim letu dosegli svoj največji uspeh.

Nogometaši Serdice – jesenski prvak v I. MNL MS. Stojijo od leve: Danijel Kuzmič, Marjan Vuzem, Franc Rogáč, Anton Skledar, Emil Kovač, Jože Kranjec, Drago Janič, Novica Nešič; sedijo: Vili Mohap, Marjan Skledar, Štefan Barber, Jože Gaber (trener), Janko Kavčič, Daniel Kovač, Jože Cener, Robert Lang; manjkata: Zdravko Vuzem in Zdenko Buček.

I. MNL MS

6 zmag in 5 neodločenih izidov. Doma so premagali vse nasprotnike, neodločeno pa so igrali v Izakovcih, Rakičanu, Gornji Radgoni, Bratonicih in na Tišini.

Hokej na travi

Z načrtnim in strokovnim delom izboljšati kakovost

Ob ocenjevanju letošnje sezone v hokeju na travi lahko ugotovimo, da je za nami izjemno leto s številnimi akcijami. Za največji uspeh prav gotovo lahko štejem novo igrišče z umetno travo v Predanovcih, ki je bilo avgusta predano namenu in je drugo v Pomurju.

Predstavljamo vam prvake

Lek Lipovci jesenski prvak

Hokejisti Leka iz Lipovec, ki delujejo le dve leti, so v tem kratkem obdobju dosegli zavidanja vredne uspehe.

Hokejisti Leka iz Lipovec – jesenski prvaki v prvi državni ligi. Stojijo od leve: F. Maučec (predsednik), S. Toplak, S. Forjan, D. Maučec, B. Tivadar, I. Gomboc, F. Rajnar, S. Kerman, A. Tivadar, R. Tratnjek, M. Forjan (trener); čepijo: M. Kavaš, P. Forjan, F. Maučec in R. Mesarič. Fotografija: F. Maučec

Bojan Gomboc in predsednik Franc Maučec. Moštvo Leka iz Lipovec je zlasti dobro igralo v obrambi, saj je v jesenskem delu prvenstva državnih članov...

pa je z 11 goli tudi najboljši strellec jesenskega dela prvenstva. Želja Lipovčanov je, da bi tudi na koncu zasedli prvo mesto in drugi naslov državnega prvaka.

Feri Maučec

Vestnik

Šah

Czonkiczewa pri Rokadi

Potem ko so se šahisti ŠD Rokada iz Lendave uvrstili v prvo slovensko šahovsko ligo, kar je bil pravi podvig, saj je bilo društvo ustanovljeno preteklo leto, so v svoje vrste pritegnili znano madžarsko šahovsko veleojstrico Tünde Czonkicze.

Odbojka

Tečaj za nove sodnike

Sodniška odbojcarska organizacija Pomurja organizira tečaj za nove odbojcarske sodnike in zapisnikarje. Vabijo vse, ki jih tovrstna dejavnost zanima, da se v četrtek, 8. decembra 1994, ob 15. uri oglasijo v prostorih Gimnazije Ljutomer.

Strelstvo

Pomurka pred Elradom

V prvem kolu tekmovanja v pomurski strelski ligi – mednarodni program – je zmagala MI Pomurka s 1671 krogi pred Elradom iz Radgone, 1658, in Tovarno sladkorja Ormož, 1619 krogov.

Rokoborba

Nova zmaga Sobočanov

V šestem kolu prvenstva v prvi državni članski rokoborski ligi je Murska Sobota v Mariboru premagala istoimensko moštvo s 24:12. Za Mursko Soboto so zmagali: Matej Horvat (52 kg), Edi Vogrinec (68 kg), Rade Bačić (74 kg), Slavko Zec (82 kg), Kristjan Štrtak (90 kg) in Robert Mešiček (100 kg).

Kegljanje

Visoka zmaga Radenske

V devetem kolu prvenstva v drugi državni moški kegljaški ligi je Radenska z visokim rezultatom premagala Slovan iz Ljubljane s 7:1 (5251:5075). Za Radensko so zmagali: Steržaj 952, Kovačič 914, Drvarič 883, Marinič 833 in Šalamon 817 podrtih kegljev.

Lendavčanke zmagale

V sedmem kolu prvenstva v medregijski kegljaški ligi je ekipa Nafta iz Lendave premagala Šoštanj s 6:2 (2313:2224). Za Nafto so zmagale: Novakova, 379, Staničeva, 389, Utroševa, 405, in Marica Varga, 413 podrtih kegljev.

Feri Maučec

Na obisku v krajevni skupnosti Cerkvenjak

Večina proti Sv. Antonu

V zmoti so tisti (in med temi je bil tudi spodaj podpisani), ki so mislili, da so kraj Sv. Anton v Slovenskih goricah preimenovali v Cerkvenjak »komunisti«. Ne, ni bilo ravno tako, kajti ime, torej Cerkvenjak, je dobil že v 13. stoletju, ko je bila prvotna cerkev. To, ki pa stoji še danes, so zgradili leta 1516-1546 in jo posvetili sv. Antonu, po katerem se župnija imenuje še zdaj. Cerkvenjak so v Svetega Antona »prekrstili« leta 1907, leta 1907 - in to ime se je obržalo do 1952. ko so ga zopet preimenovali v Cerkvenjak. Letos pa so bili na referendumu, da bi spet imeli Svetega Antona, a referendum ni uspel. Ime Cerkvenjak torej ostaja tudi v novih časih.

Cerkvenjak ni največji

Če državni zbor ne bi sprejel odločitve občanov, potem bi Cerkvenjak postal samostojna občina. Ker pa so posejani sklenili proti volji ljudi, ostaja v Cerkvenjaku sedež istoimenske krajevne skupnosti. Me je pa prejel izjava njenega tajnika Lorenčiča, ki mi je sicer predložil večino podatkov za zapis, da Cerkvenjak po številu prebivalcev ni največji v krajevni skupnosti, ki združuje vasi: Andrenci, Stanečiči, Cagona, Brengova, Varnica, Komarnica, Cogetinci, Gornji Vrh, Cenkova, Grajski Vrh, Pešeni Vrh, Župetinci, Smolinci in Kadrenci. Cerkvenjak krajevno središče vseh omenjenih naselij ni pričakoval, da se bo v tej skupnosti nikamor ne vodi. Ne večje število novogradenj, a za zdaj ni tako: ni državnih zemljišč, ampak samo za oddati za organiziranje, ve pa se, da sila (razpis) nikamor ne vodi. Ne večje število novogradenj, a za zdaj ni tako: ni državnih zemljišč, ampak samo za oddati za organiziranje, ve pa se, da sila (razpis) nikamor ne vodi. Ne večje število novogradenj, a za zdaj ni tako: ni državnih zemljišč, ampak samo za oddati za organiziranje, ve pa se, da sila (razpis) nikamor ne vodi.

Pridobitev ne manjka

Zadnja leta se lahko pohvalimo z živahnim razvojem krajevne skupnosti, saj smo pridobili zdravstveno postajo, telovadnico, dobili smo kmetijsko trgovino,

novi samopostrežno trgovino, gostišče v zgradbi stare šole in pekarno; zgradili smo pokopališko vežico, kupili gasilski avto - cisterno, zgradili smo parkirišče za avtobuse in še precej drugih manjših objektov. Z uvedbo zasebnega podjetništva pa se je zelo povečala tudi ponudba obrtne dejavnosti in zasebne trgovine ter storitev. Vodooskrba pokriva skoraj vse zaselke in večino gospodinjstev s tremi večjimi vodooskrbnimi sistemi: vodovod Cerkvenjak 396 gospodinjstev, vodovod Župetinci 138 in vodovod Ivanjski Vrh 48 gospodinjstev. Je pa še več manjših vodovodov, na katere je priključenih od 5 do 20 gospodinjstev. S telefonskim omrežjem je pokrit vsak zaselek, saj je na avtomatsko telefonsko centralo v Cerkvenjaku priključenih čez 300 naročnikov, njene zmogljivosti pa so še večje. Je povedal tajnik Darko Lorenčič.

Oh, te ceste!

V lenarški občini so pred petimi leti izglasovali občinski samoprispevek, s pomočjo katerega posodablja tudi ceste. Dobršen del tega denarja (in onega, ki so ga dobili na račun demografsko ogroženih območij) so namenili modernizaciji cest prav na območju cerkvenjanske krajevne skupnosti. V petih letih so na tem območju asfaltirali vse ceste, ki so širšega pomena (regionalna ce-

sta Spodnja Senarska - Cerkvenjak - Videm ob Ščavnici) in vse lokalne ceste. Asfaltno prevleko je dobilo kar 16 kilometrov cest. Še vedno pa je nekaj čez 30 kilometrov makadamskih cest, ki kličejo po črnem traku ozirama vsaj po dobrem gramozenju. Nič od tega pa ne bo mogoče uresničiti, če ob-

Poskusi, da bi Cerkvenjak preimenovali v Sv. Anton, kakor se sicer imenuje tamkajšnja župnija, niso uspeli. Cerkvenjak ostaja še naprej Cerkvenjak. To pa je sicer večstoletno ime kraja. - Fotografija: S. S.

čani ne bodo še naprej pomagali neposredno. V krajevni skupnosti Cerkvenjak so zdaj pripravili osnutek novega referendumskega programa. S predlogi bodo enkrat po novem letu šli na zbor občanov, v prvi polovici leta 1995 pa naj bi imeli še glasovanje. Predlagajo, da bi 80 odstotkov zbranskega denarja namenili za asfaltiranje novih odsekov cest in za vzdrževanje makadamskih ter že asfaltiranih cest. Prepričani so, da bodo dobro voljo pokazali (glasovali »za«) tudi tisti, mimo domačij katerih že pelje asfalt, kakor so se pozitivno izjavljali (in plačevali samoprispevek) tudi oni, ki asfalta doslej še niso dobili. Skratka: računajo na ljudsko solidarnost. Je pa tudi res, da so v referendumskem obdobju, ki se izteče

31. decembra 1994, posvetili ustrezno pozornost tudi cestam, ki jih zaradi pomanjkanja denarja ni bilo mogoče asfaltirati, so jih pa razširili, izklopali obcestne jarke in utrdili z gramozom, kar utegne biti dobra podlaga za poznejše asfaltno plast. V krajevni skupnosti imajo 8 komunalnih va-

skih odborov in ti bodo tudi v prihodnje skrbeli, da noben kraj, kar zadeva modernizacijo cest, ne bo zapostavljen.

570 gospodinjstev

Krajevna skupnost Cerkvenjak združuje 15 vasi, ki so raztresene na 28 kvadratnih kilometrih slemen. Pobočij in tudi ravninskega dela Slovenskih goric. Vseh gospodinjstev pa je le 570, prebivalcev pa okrog 2.200. Mnogi se ukvarjajo s kmetijstvom in vinogradništvom. Drugi hodijo na delo v tovarne v Maribor, Lenart in Gornjo Radgono, tudi nekaj zdomec imajo, vedno več pa se jih samozaposluje z ustanavljanjem obrti oziroma zasebnega podjetništva. Veliko pa v teh krajih dajo tudi na »duhovno življenje«. Tako so v Cerkvenjaku letos proslavili 100 let organizirane slovenske kulturne dejavnosti, katerega »narodnobudiljske iskre so se v Cerkvenjaku prižgale že leta 1894, ko je bilo na belo nedeljo, 1. aprila, v lepo okrašeni Altovi hiši ustanovljeno Katoliško bralno društvo... S slavnostnim govorom je ustanovitev društva počastil kanonik in pisatelj Franc Ksaver Meško... V Katoliško bralno društvo se je že tedaj vpisal 101 član...« beremo v brošurici, ki so jo izdali ob letošnjem jubileju. V novejšem času je delovalo Kulturno-umetniško društvo Jože Lacko, ki pa ga (društva) v zadnjem času ne imenujejo več po Lacku, ampak le kud Cerkvenjak. Ujati je, da bo društvo spet polno zaživelo, kot je, med drugim, v letih 1970-1978, ko je v njem deloval neprekosljivi kulturni zanesenjak Vlado Tušak. Sicer pa je imelo društvo več sekcij: dramska in pevška ter folklorna dejavnost, pihalna godba, tamburaši, kino... Prva kinopredstava je bila junija 1948. leta, ko je gostoval potujoči kino iz Maribora s filmoma Proces v Nürnbergu in (le s čim drugim) Cesta bratstva in enotnosti. Lastni kino so si v Cerkvenjaku omislili leta 1962. leta, a ga je v 1990. letu »povozila« televizija.

V krajih krajevne skupnosti Cerkvenjak (kot povsod drugod) žive dobrosrčni ljudje. Morda imajo prav zato posamezne vasi svoje šaljive grbe, denimo: Cerkvenjak in Cenkova klobuk s peresom, Cagona prazno vrečo, Komarnica in Cogetinci zvonjenje v cekarju. Grabonoški Vrh blazino s perjem, Župetinci pa kravji rep.

Na obisku sem bil ŠTEFAN SOBOČAN

Ceste v letu 1995

Letošnje leto je bilo, kar se cest tiče, v lendavski občini dokaj uspešno. Tik pred koncem je obnova ceste od Lendave do Hotize. Ob cesti bomo dobili tudi pločnike in kolesarsko stezo na nekaterih odsekih. Urejevanje magistrale od Lendave do Murske sobote naj bi se nadaljevalo tudi v prihodnjem letu, ko naj bi posodobili še odsek od Hotize do Juša marofa. Drugo pomembnejše delo v prihodnjem letu pa je obnova Kranjčeve uluce v Lendavi. Gre namreč za ulico, ki je hodo zapuščena, lani pa se je nanjo spustil tudi zemeljski plaz in jo še huje poškodoval.

Ta ulica naj bi omogočila hitrejši promet do meddržavnega mejnega prehoda v Pincah, saj lendavska obvoznica še ne bo tako hitro zgrajena, čeprav je začetek gradnje te obvoznice predviden za prihodnje leto. Ta obvoznica naj bi dokončno preusmerila ogromen promet iz mesta na obrobje ter težav rešila tudi krajane Dolge vasi. Vse pa je seveda odvisno od začetka gradnje novega mednarodnega mejnega prehoda v Dolgi vasi. V prihodnjem letu naj bi končno uredili oziroma zgradili nov most čez potok Bukovnico v Dobrovniku. V programu gradnje in obnove cest je še ureditev ceste v Kobilju, ki pelje do bodočega meddržavnega mejnega prehoda z Madžarsko. Če bo uresničen predvideni program, bo promet stekel v normalnem okviru. Za Lendavo pa je najpomembnejša obvoznica, saj je sedanje stanje nenormalno, hiše ob glavni cesti pokajo, drevesa se sušijo, hrup pa je nemogoč.

jani

TIŠINA - V gradiški gramoznici tudi v prihodnje ne bo manjkalo rib, saj so pred kratkim vanjo spustili 1.200 kilogramov mladice somov in krapov. (F. Ku.)

GRAD - Pri Gradu na Goričkem je tudi letos uspel tradicionalni Andrejev sejem, ki so ga začeli z mašo v obnovljeni grajski kapeli. Na sejmu je bilo mogoče kupiti izdelke domače obrti, ni pa manjkalo tudi oblaci in bižuterije. Dobro pa so se odrezali s svojo ponudbo tudi gostinci. Graško turistično društvo in tamkajšnja krajevna skupnost bosta izkupiček s sejma namenila za nadaljnjo obnovo grajskega poslopja. (J. Ž.)

LENART - Denar, ki ga zberejo v občinskem skladu stavbnih zemljišč v občini Lenart, porabijo za izboljšanje komunalne infrastrukture. Te dni so začeli graditi pločnike v Lackovi ulici in na Ptujski cesti v dolžini 1.100 metrov, kar bo stalo 9.000.000 tolarjev. (L. Kr.)

MOTVARJEVCI - Zavod za kulturo madžarske narodnosti Lendava in kulturno društvo iz Motvarjevca sta bila organizatorja kulturnega večera, na katerem je nastopila folklorna skupina iz madžarskega Celldomolka. Nastopajoče so nagradili z dolgoletnim aplavzom. (J. Ž.)

GORNJA RADGONA - V novih prostorih poslovno-stanovanjske stavbe in v prostorih Pomurskega sejma je na novo urejena tudi trgovina Viva, v kateri je mogoče kupiti vse za zdravo prehrano diabetičnih in drugih bolnikov. V njej kupujejo tudi Avstrijci. (L. Kr.)

MURSKA SOBOTA - V soboškem Agroservis so dobili od Agencije za privatizacijo potrditev programa za lastninsko preoblikovanje podjetja. Agroservis, ki bo delniška družba, bo 20 odstotkov kapitala namenil interni razdelitvi, 40 odstotkov pa notranjemu odkupu delnic. (G. G.)

LOMANOŠE - Ivan Vrtnjak iz Lomanoš opravlja pogrebne storitve na pokopališčih pri Negovi, v Vidmu, Kapeli in Apačah. Pred kratkim mu je podjetnik iz Avstrije prikazal delovne stroje za izkop grobov, toda so težave, ker so stari grobovi različno razvrščeni, zato je s strojem težko priti do vseh mest, kjer naj bi izkopal grobove. Naložba bi se splačala, če bi izkope opravljal na več pokopališčih. (L. Kr.)

VEŽICA - Na evangeličanskem pokopališču v Rankovcih so dogradili pokopališko vežico, ki jo je senior Ludvik Novak blagoslovil, svečano pa jo je predal namenu predstavnik KS Tišina Bogo Mlinarič. Na slovesnosti je pel evangeličanski pevski zbor iz Murske Sobote, bilo pa je tudi več recitacij. - Fotografija: F. Ku.

ZVONIK - Ob selanski romanski rotundi, ki jo pisni viri prvič omenjajo v letih 1365/66, osamljeno že vrsto let kljubuje tudi leseni zvonik.

Spominja na čase, ko še niso poznali zidanih zvonikov in so zvonili ter molili kar pod vedrim nebom.

Danes sta rotunda in ta zvonik prava krajevna znamenitost, zato se marsikateri popotnik oziroma turist ustavi ob njiju.

- Fotografija: G. G.

(De)denacionalizacija

Nekoč je bila vila

Škoda, ker je mogočna hiša, ki stoji v Zgornjih Ivanjcih, denacionalizirana od glavne ceste, sicer bi jo ljudje pogosteje videvali in se še bolj zgražali nad »skrbjo« za tako imenovane družbene objekte.

Tole hišo je dal zgraditi tam okrog 1920. leta kmečki posestnik Vincenc Breznik iz Ivanjec. Pozneje jo je podaril sinu Francu, ki je izšel za zdravnika in imel ordinacijo v Gornji Radgoni. V prvih letih pa so oblasti hišo nacionalizirale in je tako prešla v družbeno last in skrb. Kako so s hišo gospodarili novi lastniki, tega ne vidijo poleg domačinov še redki potniki. Med njimi sem bil tudi jaz, ki sem spodaj podpisani. Človek se zgrozi, ko zazna, kako hiša je nekoč morala biti ta hiša - prava vila tudi za sedanje čase - , ki je bil v pročelju vdolbini, freske nekega svetnika pa ne le, ampak je na njej tudi veliko vdolbin.

Hišo je namreč vanje streljal. Znanega obiskovalca, ki je s kakal okrog hiše, si jo je ogledoval, se zgražal, jo slikal... sta obstopila Rudek in njegov zet Franc. Čez čas je prišla še oziroma tašča Štefanija Lukovečki, medtem ko je njena hčerka Viktorija Zrinski občasno pogledala skozi okno drugega pa je pazila ne najemne mesečnega sinka. Ne, nič hudega se ni zgodilo vašemu poročevalcu, le njegovo verzijo zgodbe si je zapisal.

Rudek in Franc sta povedala, da je to hiša doktorja Breznika, ki naj bi v njej imel ordinacijo. To pa, kot mi je povedala Breznikova, ni Spodnje Ščavnice, ne so držalo. Navsezadnje ni niti pomembno. Pomembneje je, da so oni (Lukovečkova oziroma Lukovečki) ki so jim hišo pred 10 leti dodelili za stanovanje, nemočni. Zunanosti tuje hiše pa ne bodo prenavljali, že in tako težko shajajo, saj

Bo Breznova vila iz Zgornjih Ivanjec spet prešla v družinsko last? To bi bilo dobro tudi zato, ker jo bodo potem zagotovo obnovili, drugače pa bi povsem propadla. - Fotografija: S. S.

nobeden nima prave zaposlitve, ampak le občasne. Mesečno plačujejo gornjeradgonski stanovanjski skupnosti 2.000 tolarjev. Le-ta pa denarja za obnavljanje prav tako

goče vreči iz tuje hiše, razen če se je vanjo nasilo vselil. Tudi sam želim, da dobijo boljše, človeka dostojanstvenije stanovanje. Pa vila?

S. SOBOČAN

Dogajanja na ljubljanski borzi

Spoštovane bralke in bralci, tokrat bo poročanje o dogajanjih na ljubljanski borzi oz. trgu vrednostnih papirjev zajemalo obdobje med torkom 29. 11. in ponedeljkom 5. 12. 1994.

V sredo in četrtek je bilo začasno trgovanje z delnico SKB zaradi skupščine delničarjev SKB banke d.d., ki je bila sklicana za 30. 11. z namenom, da se odloča o spremembi njenih prednostnih delnic v redne delnice (sklep o tem je bil sprejet na prej omenjeni skupščini). V petek 2. 12. je ljubljanska borza objavila sporočilo za javnost, da se s 1. decembrom 1994 iz kotacije na borzi umaknejo prednostne delnice, število kotirajočih rednih delnic pa se ustrezno poveča. Z rednimi in prednostnimi delnicami SKB banke se je trgovalo 29. novembra 1994, trgovanje z rednimi delnicami SKB banke pa bo sproščeno na dan objave javnega poziva SKB banke za zamenjavo delnic.

Trgovanje je bilo sproščeno že istega dne, saj je SKB banka d.d. objavila poziv delničarjem za zamenjavo prednostnih delnic v navadne delnice 1. izdaje v razmerju 1:1 z nominalno vrednostjo 20.000 tolarjev (osnovni kapital te banke ostaja s tem nespremenjen in znaša 5.325.200.000 SIT ter je razdeljen na 266260 navadnih imenskih delnic). Prednostne delnice, deponirane v depotni hiši SKB Aurum, bo imetnikom zamenjala depotna hiša na podlagi podatkov zadnjega dne trgovanja s prednostno delnico na ljubljanski borzi. Imetnikom prednostnih delnic, ki delnic nimajo deponiranih v depotni hiši, bo depotna hiša zamenjevala delnice od 5. 12. 1994 dalje v depotni hiši SKB Aurum od ponedeljka do petka od 9.00 do 12.00.

V prihodnjem tednu bi naj postal trg delnic bogatejši še za eno delnico in sicer za redno delnico Razvojnega družbe, skrajšano RD, vendar o tem več prihodnjič.

Uvrščena kotacija I - obveznice

Na torkovem borznem sestanku je enotni tečaj obveznice RSL 1 iz 103,9 poskočil na 104,2, ko je bilo za 19 mio tolarjev prometa, naslednjega dne pa na 104,7 ob 86,7 mio tolarjev prometa. V četrtek je njen enotni tečaj poskočil na 105,5, ko je bilo za 68,8 mio tolarjev prometa, v petek pa del na 104,5 ob 57 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa na 104,0 (36 mio tolarjev prometa).

Enotni tečaj obveznice RSL 2 je v torek iz 109,2 porasel na 109,4, ko je bilo za 71,4 mio tolarjev prometa, naslednjega dne pa na 109,5 ob več kot 105,3 mio tolarjev prometa. V četrtek je njen enotni tečaj poskočil na 110,8, ko je bilo za 55 mio tolarjev prometa, v petek pa del na 110,0 ob 98 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa na 107,8 (37,1 mio tolarjev prometa).

Po obveznici RSL 8 so v sredo investitorji povpraševali po tečaju 84,0, vendar je imetniki niso bili

pripravljene prodati po tečajih nižjih od 84,0. V ponedeljek je njen enotni tečaj poskočil na 83,4, prometa pa je bilo za 3,3 mio tolarjev.

V torek in v sredo so investitorji po obveznici RSL 11 povpraševali po tečaju 94,0 (zadnji sklenjeni posli so bili po tečaju 97,0), vendar ponudbe le teh ni bilo. V ponedeljek je njen enotni tečaj porasel na 98,0, prometa pa je bilo za kar 36,5 mio tolarjev.

29. 11. se je enotni tečaj obveznice RSL 1 z izkoriščeno davčno olajšavo zadržal na ponedeljkovem nivoju 102,5, ko je bilo za 345 tisoč tolarjev prometa, naslednjega dne pa padel na 101,7 (0,75 odstotka) ob 1,6 mio tolarjev prometa. V četrtek je njen enotni tečaj poskočil na 103,7, ko je bilo za 3,6 mio tolarjev prometa, v petek pa padel na 102,9 ob 1,4 mio tolarjev prometa. V ponedeljek je bil prijavljen aplikacijski posel v vrednosti 108 tisoč tolarjev po tečaju 100,6.

Enotni tečaj obveznice RSL 2 z izkoriščeno davčno olajšavo je v torek poskočil za kar 5,37 odstotka na 106,0, ko je bilo za 172 tisoč tolarjev prometa, naslednjega dne pa je bil prijavljen aplikacijski posel v vrednosti 82 tisoč tolarjev po tečaju 100,5 (-5,19 odstotka). V petek je njen enotni tečaj poskočil na 102,1, prometa pa je bilo za 166 tisoč tolarjev.

Uvrščena kotacija I - redne delnice

Na torkovem borznem sestanku je enotni tečaj redne delnice SKB in 39030 padel na 37822, ko je bilo za 3,4 mio tolarjev prometa, naslednja dva dni pa je bilo s to delnico, prav tako pa tudi s prednostno delnico SKB trgovanje zadržano. V petek je njen enotni tečaj poskočil na 39496, ko je bilo za 42,3 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa padel na 38373 ob 35,1 mio tolarjev prometa.

Uvrščena kotacija I - prednostne delnice

29. 11. je padel tudi enotni tečaj prednostne delnice SKB in sicer iz 38820 na 38021, ko je bilo za več kot 9,1 mio tolarjev prometa.

Uvrščena kotacija II - obveznice

Enotni tečaj obveznice SKB 1 se je tako v torek kot v sredo zadržal na ponedeljkovem nivoju 101,0 v torek je bilo za 1,4 mio tolarjev prometa v sredo pa kar za 85,5 mio tolarjev prometa. V četrtek je njen enotni tečaj porasel na 101,1, ko je bilo za 2,1 mio tolarjev prometa, v petek se je vrnil na 101,0 ob 25,7 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa je bil v vrednosti 35 tisoč tolarjev sklenjen aplikacijski posel po enakem tečaju.

Uvrščena kotacija II - redne delnice

Na torkovem borznem sestanku je enotni tečaj delnice Probanke iz 17584 padel na 16942, ko je bilo za 5,6 mio tolarjev prometa, v sredo pa porasel na 17053 (tega dne je padla večina delnic) ob 8,2 mio tolarjev prometa. V četrtek je njen enotni tečaj rahlo padel na 17033, ko je bilo le za 511 tisoč tolarjev prometa, v petek porasel na 17554 ob 7,5 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa padel na 16693 (5,4 mio tolarjev prometa).

Prosti trg - obveznice

Za obveznico LEK 2 je bil tudi tokrat (v sredo) prijavljen aplikacijski posel in sicer v vrednosti 876

tisoč tolarjev po nespremenjenem tečaju 99,0.

Enotni tečaj obveznice Občina Zagorje je iz 91,3 v torek porasel na 91,5 ko je bilo preko 6 mio tolarjev prometa, naslednjega dne pa padel na 90,9 ob 5,2 mio tolarjev prometa. V petek je njen enotni tečaj porasel na 91,1, prometa pa je bilo za 1,2 mio tolarjev.

Po obveznici PTT Celje so v torek investitorji povpraševali po tečaju 97,0, imetniki pa so jo bili pripravljene prodati po tečajih višjih od 103,0. Ponudba in povpraševanje sta se tako razhajala za več kot 6 odstotnih točk, tako do sklenitve poslov ni prišlo (pokuponsko oblikovanje tečaja). V sredo se je njen enotni tečaj izoblikoval na 104,7, ko je bilo za 1,9 mio tolarjev prometa, v petek pa je bil prijavljen aplikacijski posel v vrednosti 29 tisoč tolarjev po tečaju 104,0.

Enotni tečaj obveznice PTT Ljubljana je z 104,0 v torek porasel na 104,5, ko je bilo za 447 tisoč tolarjev prometa, naslednjega dne pa so bili prijavljeni aplikacijski posli v vrednosti 772 tisoč tolarjev po tečaju 104. Tudi v petek je bil prijavljen aplikacijski posel in sicer v vrednosti 161 tisoč tolarjev po tečaju 104,6. Po obveznici PTT Nova Gorica so investitorji v torek povpraševali po tečaju 101,0, imetniki pa so jo ponujali po tečaju 102,5 (ponedeljkov tečaj se je izoblikoval na 100,0). V četrtek sta se ponudba in povpraševanje srečala pri tečaju 102,0, ko je bilo za 380 tisoč tolarjev prometa, naslednjega dne je bilo za 76 tisoč tolarjev prometa po nespremenjenem tečaju, v ponedeljek pa je njen enotni tečaj porasel na 102,2 (76 tisoč tolarjev prometa).

Obveznico Rogaška 1 so imetniki ponujali v torek po tečaju 97,0, vendar kupcev ni bilo, naslednjega dne pa so bili sklenjeni posli v vrednosti 1 mio tolarjev, enotni tečaj pa se je izoblikoval na 96,3. V četrtek je njen enotni tečaj poskočil na 99,0, ko je bilo za 482 tisoč tolarjev prometa, v petek pa na 100,9 ob prometu 279 tisoč tolarjev.

Prosti trg - redne delnice

Z delnico BTBR so bili v sredo prijavljeni aplikacijski posli v vrednosti 1,4 mio tolarjev po tečaju 12800 (-150 tolarjev).

V torek je enotni tečaj delnice Dadas iz 231.886 padel na 229.376, ko je bilo za nekaj manj kot 20 mio tolarjev prometa, naslednjega dne pa na 225.701 ob 70,4 mio tolarjev prometa. V četrtek je njen enotni tečaj porasel na 227.647 ob 13,3 mio tolarjev prometa, v petek na 230.077, ko je bilo za več kot 48,5 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa padel na 219.040 (66,2 mio tolarjev prometa).

29. 11. je enotni tečaj delnice Finmedia iz 26.057 porasel na 26.172, ko je bilo za 7,1 mio tolarjev prometa, naslednjega dne pa na 26.187 ob 8,2 mio tolarjev prometa. V četrtek je njen enotni tečaj porasel na 26.256, ko je bilo za 1,2 mio tolarjev prometa, naslednjega dne padel na 26.153 ob 3,5 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa na 25.819 (2,1 mio tolarjev).

Enotni tečaj delnice LEK je v sredo iz 11.750 padel na 11.667 ob skromnem prometu 35 tisoč tolarjev (3 loti), predhodnega dne pa so jo imetniki ponujali po tečaju 12.300. V četrtek je njen enotni tečaj porasel na 12.000, ko je bilo za 600 tisoč tolarjev prometa, v petek padel za 7,31 odstotka na 11.123 ob prometu 901 tisoč tolarjev, v ponedeljek pa porasel na 11.241 (1,2 mio tolarjev prometa).

Na torkovem borznem sestanku je enotni tečaj delnice MK Založba iz 9942 porasel na 10.010, ko je bilo za 3 mio tolarjev prometa, naslednjega dne pa padel na 9963 ob 8,4 mio tolarjev prometa, v petek pa poskočil na 10.007 (2,7 mio tolarjev prometa). V ponedeljek je njen enotni tečaj padel na 9539, prometa pa je bilo le za 277 tisoč tolarjev.

V torek je enotni tečaj delnice NIKA iz 6568 porasel na 6654, ko je bilo za 5,1 mio tolarjev prometa, naslednjega dne pa na 6411 ob 19,2 mio tolarjev prometa. V četrtek je njen enotni tečaj porasel na 6450, ko je bilo za 2,0 mio tolarjev prometa. V petek na 6516 ob 7,8 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa padel na 6253 (13,6 mio tolarjev prometa).

Rekonstrukcijo magistralne ceste M 10-1 končali pred rokom

In kdaj Lenart ter M. Sobota?

V soboto, 3. decembra, so v Pernici odprli 4 (še ne dokončno) rekonstruirane odseke magistralne ceste M 10-1, ki je vse od leta 1991 ena najbolj obremenjenih cest v Sloveniji. Skupna vrednost opravljenih del znaša čez 1,2 milijarde tolarjev, najdražji pa je bil odsek Počehova-Ložane (452 milijonov), kjer pa je Gradis kljub 6-mesečnemu pogodbenemu roku že končal dela. Pogodbe z izvajalci so slovesno podpisali 29. junija letos v hotelu Radin v Radencih. To je prav gotovo prvi zgled hitre, učinkovite in kakovostno opravljene rekonstrukcije magistralne ceste, saj smo bili doslej navajeni bolj na zavlačevanja in izsiljevanja kot pa resno uresničevanje pogodbenega dela.

Vsa dela na magistralni cesti so opravljali brez prekinitve prometa, kar je pomenilo dodatno obremenitev gradbenih delavcev. Le na gornjeradgonškem delu so dvakrat (po izjavi prometne policije »na črno«) zaprli cesto in napovedali nekajdnevni obvoz za tovorna vozila. 7,8 kilometra ceste od Počehove do Ložan, ki jo je prevzel Gradis, poteka skozi naselja Pesniški Dvor, Pesnica in Ložane, na njej je zgrajenih 6 cestnih objektov in 6 parov avtobusnih postaj. Cesto so rekonstruirali deloma po obstoječi trasi, deloma pa so jo zgra-

strukcija in sprememba lokacije križišča z regionalno cesto G. Radgona-Šentilj (Trate). Izkopali so 64 tisoč kubičnih metrov materiala, od tega je bilo v nasipih uporabljenih 26 tisoč kubičnih metrov materiala in dodatno pripeljanih 9 tisoč kubičnih metrov gramoza.

Njihov rok za izdelavo je bil 4,5 meseca, vrednost del pa ocenjena na 383 milijonov tolarjev.

V Prekmurju se je v zadnjih mesecih končala gradnja ceste od Hotize do Lendave (pogodbo je podpisal SCT), ki je na zahtevo krajanov Lakoš začela že spomladi. Trasa poteka skozi naselja Kapca, G. berje in Lakoš, zgrajeni so štirje pari avtobusnih postaj med naselji Hotiza-Gaberje in še traktorska-kolesarska cesta v širini 3,5 metra in dolžini 2,5 kilometra. Vrednost opravljenih del je okrog 283 milijonov tolarjev.

BERNARDA B. PEČEK

Državni tožilec ustavil preiskavo zoper Antona Tropenauerja, nekdanjega predsednika IS SO Gornja Radgona

Osumljen zaradi politike?

Anton Tropenauer, zaradi katerega je Občinski odbor SKD Gornja Radgona sklical v četrtek, 1. decembra, tiškovno konferenco, je povedal, da se danes v celoti zaveda, zakaj in kako je prišlo do postopka, ki se je končal v ponedeljek, 28. novembra, s sklepom Temeljnega sodišča v Murški Soboti, da se na osnovi izjave državnega tožila, da odstopa od kazenskega pregona, ustavi preiskava zoper g. Antona Tropenauerja.

Po izjavi g. Tropenauerja naj bi proces proti njemu zrežirali njegovi politični nasprotniki in sam je takoj v začetku vedel, da bo končni razplet takšen, kakršen je danes, kajti nobenih nepravilnosti ali prilaščanj v času njegovega predsednikovanja ni bilo. Tisti, ki pa da so ga v letu 1992 spodnesli, so še danes na stolčkih v izvršnem svetu. »Nesporazumi so se začeli, ko so nekateri menili, da ima najvišje pristojnosti občinska skupščina, zakon pa je natančno določal, da je za vse, kar je bilo v zvezi z odpravljanjem vojne škode, odgovorna republiška komisija, takoj za njo pa občinski izvršni svet,« je povedal Anton Tropenauer. Občinska skupščina je nato oblikovala svojo komisijo za nadzor in razdeljevanje denarja, v kateri pa so bili nepravilno ljudje (npr. Kumer, ki je bil eden od prejemnikov sredstev za odpravo vojne škode). Vsa dokumentacija je bila pravilno vodena, to jim je priznala tudi Služba družbenega knjigovodstva, ki je prva opravila nadzor nad porabljenimi sredstvi. Tudi Uprava za notranje zadeve Murska Sobota je poslala republiškim organom takšno poročilo. »Kljub temu je še dalje prihajalo do tega, da so demokrati sklicevali sestanke s prizadevanji med vojno in ranjenci ter jim obljubljali pomoč, vendar bi za te morala že od vsega začetka poskrbeti dr-

žava. Prav tako je bilo ponovno postavljeno poslansko vprašanje o sumu pri razdeljevanju denarja za odpravo vojne škode,« smo slišali na konferenci. V ovadbi so ga osumili, da naj bi na škodo proračuna Republike Slovenije občina Gornja Radgona, podjeloj Ekoss Radenci, Zvezi telesnokulturnih organizacij Radgona in Župnijskemu uradu Gornja Radgona pridobil protipravno premoženje v skupnem znesku 20.083.938,00 SIT. Po dveh letih sumničenju so torej po natančnem preverjanju odgovorni ugotovili, da ni razloga za kazenski pregon. Zaradi vseh teh sumničenj in obojanj brez dokazov, so nadaljevali sklicatelji, je odstopila večina članov kratnega izvršnega sveta, kar je pomenilo, da vlada ni bila več legitimna.

G. Tropenauerju smo postavili vprašanje, če bo zaradi moralne škode, ki so mu jo povzročili, politični nasprotniki tožil? Odgovoril je: »Če bom tožil, imam še čas tudi za to. Moram razmisliti, časa za razmislim pet let. Moralna škoda, ki so mi jo povzročili, je velika. Sum je lahko povzročiti, s človeka opravi sum, pa je težko. Težko je, ko začne sumiti vsa žlahtna. Zdaž sem se naučil, da moram biti v politiki pripravljen na vse.«

BERNARDA B. PEČEK

V skladu z 2. odstavkom 74. člena zakona o lokalnih volitvah (Ur. l. RS, št. 72/93, 7/94, 33/94) in v zvezi z določbami 61. člena zakona o volitvah v državni zbor (Ur. l. RS, št. 44/92 in 46/92) objavljamo občinska volilna komisija občine Radenci

seznam kandidatov za drugi krog volitev za župana občine Radenci, ki bodo 18. 12. 1994.

- 1. BREDA ŽNIDARIČ**, Titova c. 2, Radenci, roj. 25. 2. 1937, pravnica, upokojenka. Predlagatelj: Demokratična stranka upokojenecv Slovenije, izvršni odbor Radenci.
- 2. JOŽE TOPLAK**, Boračeva 14c, roj. 10. 7. 1945, diplomirani politolog, profesor na srednji šoli. Predlagatelj: Socialdemokratska stranka Slovenije, občinski odbor Radenci.

PREDSEDNIK OBČINSKE VOLILNE KOMISIJE RADENCI
Janez KAUCIČ

Št. 2
Datum: 6. 12. 1994

Potrebujete partnerja, na katerega se lahko popolnoma zanesete. To je zanesljiva mednarodna banka s 150-letno tradicijo. Creditanstalt, d. d., Enota M. Sobota, Lendavska 11 tel. 069 21 780, 22 802, telefaks: 069 33 023.

Creditanstalt, banka uspešnih

odsevi mladosti

Laž ima kratke noge

Sem velik sladkosnedež. To vedo vsi domači. Pričakovali smo obisk iz Avstrije. »Hm, to pa ne bo slabo,« sem si dejala in v mislih sem že nastevala, kaj vse bodo prinesli. In res niso prišli praznih rok. Videla sem, kako je mama odnesla sladkarije v shrambo, nato sem odšla ven. Gostje se niso dolgo zadržali. Komaj sem čakala trenutek, da bom lahko jedla tiste skrite sladkarije. »Mateja,« sem poklicala sestro, »pojdi v mojo sobo in mi prinesi zvezek za biologijo.« »Ja,« je rekla nejevoljno in odšla. Jaz pa brž v shrambo. Vse sem preiskala, sladkarij pa nikjer. Ko sem že skoraj obupala, sem se zagledala vrečko. »Aha, to so,« sem si rekla in se začela sladkati. Žal sem morala ven, ker se je Mateja medtem vrnila z zvezkom in me poklicala. »Ti pa si hitra,« sem ji rekla in se odšla učiti. Vedno, ko se mi je ponudila priložnost, sem smuknila v shrambo in si vzela čokolado, bonbon ali kaj drugega. To se je ponavljalo dan za dnem. Nekoč pa sem zaslišala mamin glas: »Kdo je bil ta lopov, ki je snedel sladkarije?« »Jaz ne,« sem odločno rekla, čeprav sem vedela, da me je polila rdeča barva po licih. Mama pa je dodala: »Mateja je premajhna, Stefan pa ni vedel zanje. Kdo jih je potem kradel?« »Jaz nisem bila! Ali vam moram to narisati!« sem zavpila in odšla ven. Nekega dne sem prišla domov in zvedela, da moram, medtem ko bodo naši na njivi, pomiti posodo. Tako sem mi je spet ponudila priložnost za sladkarije. Slišala sem, da je traktor odpejal in brž sem odšla v shrambo. Vračala sem se s polno pestjo sladkarij, misleč, da sem sama doma. Vendar me je pred vrati čakalo presenečenje. »No, pa smo ujeli ptica,« je rekla mama nič kaj veselo. Tudi jaz nisem bila vesela, ker so me ujeli na laži, še manj pa, ko sem zvedela, da za kazen dva tedna ne bom smela gledati televizije.

LILIJANA HEINDLER
OŠ Kuzma

Ali veste?

(Nagrajuje knjigarna in papirnica DOBRA KNJIGA Murska Sobota)
Najpogostejši izraz za ženitvovanjski kruh podolgovate oblike (pletena pogača), kakršne pečejo na vzhodnem Štajerskem in v Prekmurju, je **bosman**, ponekod pa rečejo tudi **pietenik**, **pletenica**, **vrtenik** ipd. Kdor je tako odgovoril, smo ga upoštevali pri žrebanju. Največ sreče pa je imela **MARIJA KUCHAR** iz Vanče vasi 20. Čestitamo!

KUPON št. 12 - ALI VESTE

Ali veste, kje je Obala zlata? Ogovore pošljite najkasneje do 14. decembra na naslov: Podjetje za informiranje, Slovenska 41, 69000 M. Sobota.

Na Turjanskem Vrhu

Doma sem na Turjanskem Vrhu.

Moja vas mi je zelo všeč, ker leži na deželi. V okolici naše domačije je veliko njiv in travnikov. Poznam pa samo dve čisti kmetiji. Drugi hodijo v službo na Kapelo, v Radence in Gornjo Radgono. Moj dom stoji na pobočju hriba. Od Turjanskega Vrha do Kapele je dva kilometra in pol. Naši sosedji so Mariničevi. Ko pride k meni njihov Urban, se igra. Po mleko hodimo k Rožmanovim. Ko gresta mama in očka v službo, grem v šolo. Še bolj všeč bi mi bilo v našem kraju, če bi bilo več otrok. Moj najboljši prijatelj je Urban, prijateljice pa so Darinka, Vida, Andreja in Suzana.

Za našo vas so najbolj značilni vinogradi.

DORIS PAHOR, 2. a
OŠ Kapela

Uganka

Na zemlji stoji,
glavo pokonci drži.
Rdeč otročiček navzdol
visi,
listi zeleni,
steblo pokončno, ponosno
se vzpenja.
Hoče doseči sinje nebo.
Kaj je to?

(Paprika z dozorelim plodom)
MOJCA, 7. a
OŠ Franceta Prešerna
Črenšovci

Če bi sanje postale resnica...

Bil je lep poletni dan, ko smo nosili drva pod streho. Ker je bilo zelo vroče, smo šli po kosilu za nekaj časa počivat. Z mamico sva odšli v hladno spalnico in legli. Premagala me je utrujenost. Kmalu sem zaspala in začela sanjati.

Hodila sem po travniku, med visoko travo in cveticami. Nena doma zaslišim grozno stokanje. Obstanem in poslušam. Nič. Stopim naprej, spet stokanje. Ko bolje prisluhnem, slišim pogovor med dvema travama. Druga drugi govori, da bi bilo bolje, če bi bili pokošeni in posušeni, kot pa da jima ta grdoba hodi po glavi. Vmes slišim tudi rože, kako stokajo in vzdihujejo. Grem naprej in ob robu gozda me pozdravi rdeča jagoda. Vabi me, naj jo utrgam in poskusim, kako sladka je. Malo dalje skoči iz grma zajec in me začne zbadati, kako je hiter in da ga jaz nikoli bom ujela. Nekaj vstran pa se pase srnica in me prosi, naj jo pobožam.

Zaslanjano grem dalje, pa nekdo zavpije, naj ne stopim nanj. Sklonim se in opazim ježa, ki se valja po listju. Počasi se odpravim skozi gozd, za mano pa gredo skoraj vse gozdne živali. Pogovarjajo se med sabo, kako sem čudna, ker nisem podobna njim, vendar bi me vseeno želele imeti med sabo. Pridem do jase in močno sonce mi zaslepi pogled... Spet neki glas! Kdo pa bi to lahko bil? Z roko si pomanem oči in opazim, da se nad mano sklanja mama, ki me kliče k delu.

Škoda, da so bile to le sanje! Če bi postale resničnost... Živali imam neskončno rada. Mislim, da bi tudi one vzljubile mene in me resnično želele imeti pri sebi.

GABRIJELA KORNHAUSER, 5. r.
OŠ Kuzma

Pomoč otrokom v Bosni

Mi zmoremo in hočemo, smo ugotovili učenci OŠ Videm ob Ščavnici v akciji Slovenija otrokom Bosne in Hercegovine. Odzvali so se učenci vseh razredov in zbrali smo dosti zvezkov, map, ovitkov, beležnic, risalnih listov, barvic in svinčnikov vseh vrst, šestil, ravnil, nalivnih peres, radirk in še bi lahko naštevali. Kar 11 šolskih torbic je bilo vmes. Dodali smo tudi pristrčna pisemca oziroma sporočila našim vrstnikom, ki jim je vojna vzela otroštvo.

ANDREJA HAUZER, 6. a
OŠ Videm ob Ščavnici

V šoli smo se pogovarjali o vojni v Bosni. Nato smo zbirali šolske potrebščine. Z veseljem smo prinesli zvezke, barvice, knjige, radirke in veliko svinčnikov. Vse smo zložili v škatlo in jo poslali v Bosno. Škoda, da našim vrstnikom nismo mogli poslati tudi miru. Premajhni smo, da bi jim lahko pomagali kako drugače. Želim pa jim, da bi se čimprej učili v miru kot mi. Učenci 2. b-razreda OŠ Tišina

Novice od tu...

Zaradi izrednega zanimanja za nedavni koncert **Đorđa Balaševića** v Ljubljani se je organizator odločil še za dva dodatna koncerta, ki bosta 16. in 17. decembra v dvorani Tabor v Mariboru. Priporočljivo je, da si karte kupite v predprodaji.

Če pohitite danes v Ljubljano, je mogoče, da boste še prišli na koncert znanega italijanskega raperja **Jovanottija**, ki bo nastopil danes zvečer ob 20. uri v dvorani Tivoli v Ljubljani.

...in tam

Generalni pokrovitelj svetovne turneje skupine **Rolling Stones**, ki se je začela letos v Ameriki, naslednje leto pa se bo preselila v Evropo, je postal nemški proizvajalec avtomobilov Volkswagen. Kot ena od možnih lokacij v naši bližini se omenja dirkališče na Grobniku.

Ena od skupin, ki se je uvrstila v Guinnessovo knjigo rekordov, je britanska skupina **Status Quo**. Na dan praznovanja srebrne obletnice delovanja so namreč v pičlih dvanajstih urah odigrali kar štiri dobrodelne koncerte v štirih različnih britanskih mestih.

Rubriko pripravila: ALEKSANDRA NANA RITUPER

POP ROCK noviceeee

Stevie Ray Vaughan velja za enega najboljših predstavnikov novejšega obdobja bluesa. Čeprav je od njegove tragične smrti minilo že kar nekaj časa, njegova glasba vedno bolj dobiva na veljavi. Rodil se je leta '56 v mestu Dallas, država Texas. Že v zgodnji mladosti je imel možnost spoznavati mojstre bluesa, kot so B.B. King, Lonnie Mack in Albert Collins, saj je imel na voljo lepo kolekcijo plošč, katere lastnik je bil njegov starejši brat Jimmi, bolj znan kot vodja zasedbe Fabulous Thunderbirds.

Svojo kariero je verjetno bolj za šalo kot zares začel pri osmih letih v skupini **Chantones**, ki se je kasneje preimenovala v **Blackbird**, in igrala glasbo pod velikim vplivom angleške zasedbe Cream. Kmalu je zapustil šolo in se pridružil lokalni skupini **Nightcrawls**, s katero je posnel celo ploščo, ki pa nikoli ni bila objavljena. Leta '77 je ustanovil prvo lastno zasedbo imenovano **Triple Threat Revue**, v kateri sta sodelovala tudi kitarist W.C.

Stevie Ray Vaughan

Glasbena uganka

Kar veliko vas je vedelo, da se po novem Prince imenuje **Symbol**. Tokrat pa je imel srečo **Branko Peček, Kroška 18, 69000 Murska Sobota**. Čestitamo! Obvestilo o nagradi, ki jo poklanja pokrovitelj te rubrike trgovina M-Shop, bo dobil po pošti. Vse pa vas vabimo k reševanju nove glasbene uganke:

V katerem mestu so nedavno podeljevali evropske MTV-nagrade?

Odgovor: _____

Odgovore s kupončkom pošljite na dopisnico do 17. decembra na naš naslov: Podjetje za informiranje, Slovenska 41, 69000 Murska Sobota, s s pripisom za Pop Rock Noviceeee.

Clark in pevec Lou Ann Burton.

Njihovo sodelovanje je trajalo do leta '81, ko je SRV ustanovil svojo drugo zasedbo, s katero je sodeloval do svoje smrti. Poimenoval jo je po znani skladbi Otisa Rusha **Double Trouble**, k sodelovanju pa je pritegnil tudi že uveljavljene glasbenike, kot sta basist **Tommy Shannon** (ex J. Win-

druži klavirist **Reese Wynons**, ki zelo popestri zvok skupine. Izdajo album **Soul To Soul**, ki vsebuje nekaj znanih priredb, kot je **You'll Be Mine Willia Dixon**. Leta '86 izdajo album posnet v živo na festivalu jazz v Mountxree imenovan **Live Alive**.

Po treh letih odmora in zdravljenja zaradi alkoholizma se leta '89 ponovno vrne s skupino in z novim albumom **In Step**, ki je tudi njegov zadnji uraden album. Po njegovi tragični smrti (umrl je v helikopterski nesreči) izide še album **The Sky Is Cryin** in kopica še neobjavljenih posnetkov, ki jih je naredil v svoji karieri in kar dokazuje njegovo vrednost in vpliv, ki ga je pustil na bluesovski sceni.

Lolita v Murski Soboti

Minuli petek se je komornemu poslušalstvu Murske Sobotе predstavila odlična ljubljanska zasedba **LOLITA**, katero sestavljajo že dokaj uveljavljeni Primož Simončič z alt saksofonom, Iztok Vidmar z basom in Mirsad Šabič z bobni. V svojem enournem nastopu so nam predstavili skoraj vse skladbe z njihove nove kompaktne plošče **BO PA**, ki je pred kratkim izšla in je bila posneta v živo v klubu **KUD-a France Prešeren** v Ljubljani.

Lolita v svoji glasbi združuje prvine glasbenih zvrsti, kot sta rock in jazz in s tem ustvarja zanimiv in dokaj samosvoji zvok. Predvsem saksofonist se rad po zaigranih uvodnih temah spušča v precej svobodne vode jazz, medtem ko mu dajeta basist in bobnar odlično ritmično podlago. Tu je posebej potrebno pohvaliti Iztoka Vidmarja, ki s svojim domiselnim načinom igranja bas kitare, marsikje zelo uspešno nadomešča kitaro, ki je poslušalec v bistvu sploh ne pograše.

honičnim uvodom v hit temo skladbe Petek 27. Nadaljevali so v bolj umirjenem slogu z skladbami **Pik Pok** in **Lonec Brez Medu** in v nadaljevanju spretno mešali udarne skladbe s počasnimi. Vmes so postregli še z nagradno uganko, vendar nikomur ni znano, zakaj je niso izvedli. Nastop so končali z zanimivo priredbo skladbe Jimija Hendrixa **Purple Haze**, ki so jo naslovili enostavno **Jim**. Nakar se je redko poslušalstvo koncerta skupine Lolita razšlo.

Nastop so začeli z melan-

AUDIO - VIDEO - CD
M SHOP
69000 Murska Sobota,
Slomškova 43
TELEFON, TELEFAKS:
069/32-465

Vsak četrtek Vestnik

70 let gasilstva v Pincah

Letos je gasilsko društvo v Pincah slavilo 70-letnico delovanja. Ustanovitev društva sovpada v čas, ko so na tem območju prvič zaznali obstoj nafte. Takrat so se začele raziskave, ki so pozneje pripeljale do vrtnja in najdbe plina in nafte.

Dolina je bila v tistih časih zelo pomembno območje za naftno raziskovanje, poleg nje pa ležijo tudi Pince. Gasilci so v preteklosti zgradili svoj dom, pomagali so pri razvoju vasi, sodelovali v kulturnem in športnem življenju. Generacije gasilcev so bile med najboljšimi v lendavski občini, nekoč ob ustanovitvi pa so sodelovali tudi z gasilci onstran meje. To sodelovanje se je z odprtjem meje obnovilo, sodelovanje je postalo vsakdanja stvar tudi zaradi meddržavnega mejnega prehoda v Pincah. V današnjem društvu sodelujejo tudi mladi, kar je porok, da se bo gasilska tradicija v Pincah nadaljevala.

jani

GRAFIČNO PODJETJE
POMURSKI TISK
MURSKA SOBOTA p. o.
69000 M. Sobota, Lendavske 1
Telefon 069/32 210, Telefaks 069/22 242

razpisuje mesto
direktorja
podjetja za dobo 4 let.

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še posebne pogoje:

- visoka ali višja strokovna izobrazba in 5 let delovnih izkušenj na vodilnih delovnih mestih,
- aktivno znanje vsaj enega tujega jezika

Rok za prijavo na razpisano mesto direktorja je 15 dni od objave razpisa.

Prijave sprejema splošna služba GP Pomurski tisk.

Knjiga Knjiga Knjiga

Zdenko Zavadlav

Križarji – Matjaževa vojska na Slovenskem

(Po zapiskih iz dnevnika mariborskega oznovca iz leta 1946)

Prvič o antikomunističnih povojnih borcih v Prekmurju in na Štajerskem; o Skamijlčevem Murskem odredu in sojenju njegovim podpornikom; aretacija in proces proti vkarju Jeriču in njegovim pristašem; aretacija Matjaževa vojske v Prekmurju. Dokumenti in obtožnice.

Zdenko Zavadlav – na smrt obsojen oznovec – je spregovoril!

Knjigo lahko naročite na naslov: Založba Horvat Mgm, Riharjeva 2, 61000 Ljubljana. Cena je 1.500 tolarjev po povzetju.

O tem zgodovinarji molčijo!

PRILOŽNOST

NAJEM TRGOVSKIH LOKALOV

V novem pravkar dokončanem atraktivnem in sodobnem poslovnem trgovskem objektu **INTERING CENTER SOBOTA**, postavljenem na izvrstni lokaciji v križišču Gregorčičeve in Arhitekta Novaka, dajemo v najem dva trgovska lokala

lokal št.
»K-105«
56 m²

lokal št.
»K-109«
106 m²

ki sta primerna predvsem za opravljanje naslednjih dejavnosti:

- * gospodinjski aparati in bela tehnika
- * papirnica in pisarniški material
- * bonboniera – sladkarije, kava, pijače
- * športna oprema in oblačila
- * audio, TV in video tehnika
- * konfekcija
- * drogerija
- * vinoteka
- * športni servis
- * računalništvo

INFORMACIJE:

INTERING, d.o.o., M. Sobota
Arh. Novaka 13
tel.: 069 32 767 telefaks: 069 32 955

REPUBLIKA SLOVENIJA
OBČINSKA VOLILNA KOMISIJA
LJUTOMER

Seznam za drugi krog volitev za župana občine Ljutomer, ki bo 18. decembra 1994

Na podlagi 41. člena Zakona o lokalnih volitvah in v skladu z drugim odstavkom 107. člena Zakona o lokalnih volitvah (Ur. list RS št. 72/93, 7/94 in 33/94) objavlja Občinska volilna komisija Ljutomer naslednji seznam kandidatov za drugi krog volitev za župana občine Ljutomer, ki bo 18. decembra 1994.

Kandidata sta:

1. Ludvik BRATUŠA, roj. 30. 5. 1951,
Noršinci 1e,
poklic: veterinar; delo: direktor
Predlagatelj: Kandidacijska konferenca Slovenske ljudske stranke

2. Mirko PRELOG, roj. 9. 2. 1930,
Maistrova 6, Ljutomer
Predlagatelj: Slovenski krščanski demokrati – SKD in Socialdemokratska stranka Slovenije – SDSS

Na seznamu sta vpisana 2 kandidata. Voli se 1 (en) kandidat.

Številka: 008-1/94
Datum: 07/12-1994

PREDSEDNIK
OBČINSKE VOLILNE KOMISIJE
Oton NEMEC, dipl. prav., l.r.

Še letos polnilnica

V okolici Lendave, v Čentibi, Dolini, Pincah, Dolgi vasi, je kakih 650 hektarjev vinogradov. V zadnjih desetih letih se je začel tudi organiziran odkup grozdja in vinogradništvo je postalo pomembna kmetijska panoga v občini. Vinograde ima tudi kmetijsko gospodarstvo Lendava, ki ima tudi svojo klet, ki je sicer že zelo stara, a vendar se v njej lahko hrani veliko vina.

Vinogradniki si že veliko let želijo, da bi dobili polnilnico, v kateri bi lahko stekleničili svoja vina, saj trg predvsem priznava le ustekleničena vina. Lendavsko vino je kakovostno, še posebno vrhunska vina pa prihajajo iz kleti nekaterih priznanih vinogradnikov, ki so spoznali vse skrivnosti dobrega kletarjenja. Vse kaže, da bo do tega projekta kmalu prišlo, polnilnica bo v lasti delničarjev, ustanovitelji pa so Kmetijsko gospodarstvo Lendava, Kmetijstvo iz Dobrovnika in vinogradniška skupnost Čentiba.

Polnilnico naj bi postavili v lendavski kleti, naložba pa naj bi stala 35 milijonov tolarjev. Lendavska klet lahko sprejme 150 tisoč litrov vina. V eni uri naj bi ustekleničili 1200 steklenic. Polnilnica naj bi poskusno začela delati konec leta, ustekleničili pa naj bi najprej najbolj kakovostna vina.

jani

PRI FIATU VAS OBDARUJEMO VSAK DAN V DECEMBRU!

Tipo.

FIAT TIPO je avtomobil, ki v sebi združuje najboljše lastnosti. Sodobno zasnovan motor mu daje živahnost in temperament, dodatna bočna zaščita varuje voznika in potnike. Notranjost vas razvaja z udobjem, kakršnega nudijo le italijanski avtomobili, njegova cena pa navdaja konkurenco z zavistjo. Si lahko želite več? Prav gotovo! Vsi, ki se boste odločili zanj v mesecu decembru, boste dobili **POSEBNO DARILO: POVRNILI VAM BOMO STROSKE OBVEZNEGA ZAVAROVANJA ALI PA VAM BOMO PODARILI KVALITETEN AVTORADIO**

KENWOOD

Oglasite se čimprej pri najbližjem pooblaščenem prodajalcu FIATOVE prodajne mreže v Sloveniji! Darilna ponudba velja za vse modele FIAT TIPO in FIAT TEMPRA.

FIAT

temperamentna tehnologija

Auto Makar
Slegne 21 Ljubljana tel. 061 15927

Vsem občanom nove občine Lendava, ki ste me podprli na lokalnih volitvah, se iskreno zahvaljujem, županu, ki bo izvoljen, pa želim pri delu veliko uspeha.

Štefan Tratnjek

obilni telefoni
od 1840 DEM!
 Mobilni telefon za pamet
PYRAMIDIA
 Murska Sobota
 Mladinska 8
 069/31-633
 0609-613-372

Na podlagi 34. člena Statuta javnega zdravstvenega zavoda
ZDRAVSTVENI DOM MURSKA SOBOTA
 svet zavoda razpisuje dela in naloge
glavne medicinske sestre zavoda
 Kandidatka mora poleg splošnih zakonskih pogojev izpolnjevati še naslednja pogoja:
 - da ima višjo zdravstveno izobrazbo,
 - da ima najmanj 5 let delovnih izkušenj.
 Mandat traja 4 leta.
 Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev je potrebno poslati v 8 dneh po objavi razpisa na naslov: ZDRAVSTVENI DOM MURSKA SOBOTA, Grajska ulica 24.
 O izbiri bodo kandidatke obveščene najpozneje v 30 dneh po objavi razpisa.

OPEL

Avtohiša KOLMANIČ & Co., Maribor

Cestita novemu podjetju ob otvoritvi novega prodajnega salona v Murški Soboti

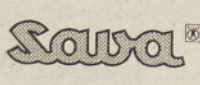

Avtohiša KOLMANIČ & DOKL
TRGOVINA IN SERVIS, d.o.o., Industrijska 1,
69000 Murska Sobota, Tel./fax: 069/ 31 645
 Prodaja vozil OPEL • rezervni deli • servisiranje

Moja prva Sava.

Naj postane tudi Vaša.

OBVESTILO

Cenjene stranke obveščam, da sem sedež odvetniške pisarne preselil iz Gornje Radgone v Mursko Soboto, Slomškova 9 (tel./telefaks 069 31 199).

ADVOKAT FRANC WEINDORFER
 M. Sobota, Slomškova 9
 Tel./telefaks (069) 31 199
 69000 Murska Sobota

AGENCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA PLAČILNI PROMET, NADZIRANJE IN INFORMIRANJE
PODRUŽNICA MURSKA SOBOTA

Razpisuje prosto delovno mesto

vodja pravnih nalog

- Pogoji: - VII. stopnja strokovne izobrazbe pravne smeri
 - najmanj štiri leta delovnih izkušenj
 - pravosodni izpit in izpit iz kontrolnega postopka
 - reelekcija vsake 4 leta

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in opisom dosedanjih delovnih izkušenj sprejema kadrovska služba podružnice Murska Sobota, Slovenska 2, osem dni po objavi.

Kandidate, ki se bodo prijavili, bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po končanem razpisnem postopku.

SOFT projekt, d.o.o., Celovška 264, 61000 Ljubljana

KOMERCIALNE ZASTOPNIKE IN ORGANIZIRANE SKUPINE NA OBMOČJU VSE SLOVENIJE

VABIMO

K SODELOVANJU PRI TRŽENJU REKLAMNEGA PROSTORA.

PODROBNEJŠE INFORMACIJE ZAHTEVAJTE PO TELEFONU 061 15 90 100 ALI SE OGLASITE OSEBNO OD 13.00 DO 15.00 URE.

Vpisna mesta:

Sedež podjetja:

Sava Kranj, industrija gumijevih, usnjenih in kemičnih izdelkov p.o., Škofjeloška c. 6, 64000 Kranj; Lokacija Ptuj, Ormoška c. 33a.

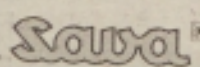
Prodajalna Sava Trade:
 Maribor, Trg revolucije 6.

Pošte enote:

Murska Sobota, Lendava, Gornja Radgona, 62000 Maribor, 62101 Maribor, 62105 Maribor, Ptuj, Ormož, Sl. Bistrica, Lenart v Sl.goricah, Radlje ob Dravi, Dravograd, Slovenj Gradec, Ravne na Koroškem.

Informacije po telefonu 064 / 26-50

Certifikat lahko zamenjate za delnice enega največjih slovenskih izvoznikov.

Vsak četrtek Vestnik

Zavod za kulturo in izobraževanje Ljutomer
 razpisuje prosto delovno mesto
strokovnega delavca v organizacijski enoti za kulturo
 za nedoločen čas

Pogoji za zasedbo delovnega mesta so: visoka ali višja izobrazba pedagogike ali druge smeri, znanje slovenskega jezika, opravljen strokovni izpit in najmanj eno leto delovnih izkušenj, osebne izkušnje pri delu na področju kulture, poznavanje osnov računalništva, pasivno znanje vsaj enega tujega jezika, poznavanje kulturnega življenja in dela v občini ter širše, komunikativnost in smisel za delo z ljudmi.
 Poskusno delo bo trajalo 5 mesecev.
 Izbrani kandidat bo na osnovi pooblastil vodil OE.
 Kandidati za zasedbo razpisanega delovnega mesta naj prošnje z življenjepisom in drugimi dokazili pošljejo v 8 dneh na naslov: Zavod za kulturo in izobraževanje Ljutomer, Ljutomer, s.p., p.p. 12, Ljutomer, s.p. pripisom »za razpis«.
 Kandidati bodo o izbiri obveščeni v predpisanem roku.

FONTRADE d.o.o.
 Staneta Rozmana 17
 69000 Murska Sobota
 tel./fax: 069 32-230
PRODAJA MONTAŽA SERVIS TELEFONSKIH NAPRAV
Panasonic

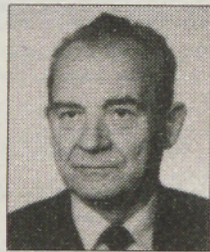
Umrl je naš dolgoletni sodelavec

Jože Jakič

upokojeni voznik

Ohranili ga bomo v trajnem spominu.

Kolektiv Avtobusnega prometa
Murska Sobota

ZAHVALA

V 58. letu nas je po težki bolezni 28. 11. 1994 za vedno zapustil naš dragi mož, oče, dedi, brat, stric in bratranec

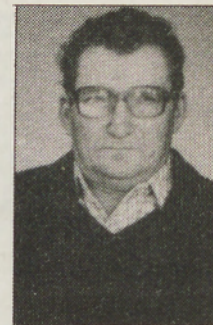
Jože Jakič

iz Černelavca

Zahvaljujemo se vsem, ki so mu pomagali v njegovih najtežjih trenutkih.

Hvala tudi vsem, ki so ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti kakor tudi gasilskemu društvu Černelavci in Avtobusnemu prometu M. Sobota.

Žalujoci: žena Magda, hčerka Renata, sin Zdenko z ženo Angelco, hčerka Marjana z možem Lojzetom, njegovi ljubljeni vnuki Suzana, Jasmina, Danijela, Dejan in mali Vito, sestri Marija in Anica z družinama, brat Franc in drugi žalujoci sorodniki

Niti zbogom nisi rekel
niti roke nam podal,
smrti te vzel je prerano,
a v naših srcih boš ostal.

ZAHVALA

V 65. letu nas je zapustil dragi mož, oče in dedek

Jožef Raj

iz Gomilic

Ob nenadni in boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, botrini, prijateljem, znancem in vsem, ki ste ga imeli radi in ga pospremili na njegovi prerani zadnji poti, darovali vence, aranžmaje in za svete maše, nam pa izrekli sožalje.

Hvala gospodu kaplanu in gospodu Zveru iz Bogojine za pogrebni obred, pevkam za odpete žalostinke ter gospodu Jožetu Tkalcu za poslovljne besede in sodelavkam Planike 12235 ter Varisu iz Lendave za podarjene vence.

Žalujoci: žena Marta, sin Jože z ženo, hčerka Marija z družino, sin Stanko z družino, vnukinja Lidija z možem, sestri in brata iz Kanade z družinami in drugo sorodstvo

V SPOMIN

12. decembra mineva leto žalosti in bolečine, odkar nas je zapustil dragi mož, oče in stari oče

Kalman David

s Hodoša

Hvala vsem, ki se ga spominjate in ustavite ob njegovem grobu, prinašate cvetje in prižigate sveče.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 84. letu nas je zapustil naš dragi oče, tast in dedek

Štefan Ištván Dominko

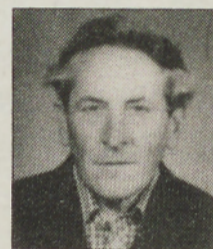
iz Dobrovnika 236

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali cvetje, za svete maše, nam pa izrekli ustno in pisno sožalje.

Posebna hvala g. župniku za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke.

Vsem še enkrat – iskrena hvala!

Žalujoca hčerka z družino

Kje si ljubi mož in očka,
kje tvoj mili je obraz,
kje je tvoja skrbna roka,
ki skrbela je za nas.

ZAHVALA

Po hudi bolezni nas je v 66. letu za vedno zapustil dragi mož, oče, brat in dedek

Jože Raščan

iz Brezovice 37

V globoki žalosti se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in botrini, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, nam v teh težkih trenutkih izrekli sožalje, darovali vence, cvetje in svete maše. Posebna hvala osebjem pljučnega oddelka Rakičan in dr. Požunu in dr. Ivanu Carju iz Beltincev. Hvala g. kaplanu za tako lep obred in pevkam za odpete žalostinke.

Hvala sodelavcem Pomgrada za venec.

Žalujoci: žena Ana, sin Milan, hčerka Cecilija in sin Jože z družinama

Kako je prazen dom,
dvorišče, naše oko zaman te išče,
ni več tvojega smehljaja,
le trud in delo tvojih pridnih rok
za vedno nam ostaja.

ZAHVALA

V 87. letu nas je zapustil naš dragi oče, dedek in pradedek

Koloman Balajc

iz Sela 129

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste darovali cvetje in sveče ter za druge namene. Iskrena hvala g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke ter dr. Radiču za obiske na domu.

Vsem še enkrat – iskrena hvala!

Žalujoci vsi njegovi

Srce tvoje več ne bije,
bolečin več ne trpiš.
Bolečino si prestal,
zdaj boš v grobu mirno spal.
Spomnite se, kako trpel sem
in večni mir mi zaželite.

ZAHVALA

V 76. letu nas je za vedno zapustil dragi oče, tast, dedek in brat

Ivan Lackovič

s Hotize 46

Z globoko hvaležnostjo se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, številni botrini, ki so nam pomagali v najtežjih trenutkih, nam izrekli sožalje in ga pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala vsem, ki ste darovali vence, šopke in za sv. maše. Posebna hvala g. župniku Viliju Kovaču za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, kolektivnu Mure iz Murske Sobotice, delavcem v likalnici 331. brigade in mojstrici Mariji Kastelec. Najlepša hvala dragi sestrični Rozini Barat, dr. Mukoviču, g. Evgenu Kuzmi ter vsemu zdravniškemu osebjem na intenzivni terapiji kirurškega oddelka bolnišnice Rakičan ter ZD Črenšovci, sestri Mariji Hozjan, patronažni sestri Mariji Gjerkeš ter zdravnici Edit Boroš – Hajdmaš za dolgoletno zdravljenje.

Vsem še enkrat – iskrena hvala!

Hotiza, Stoney, Creek, Lendavske Gorice

Žalujoci: sin Jože z ženo Vero, hčerka Lizika z možem Petrom, vnuki Jože, Anika Lackovič, Stanko, Sašo, Mihaela in Matjaž Koudila, sestri Tilka Žalik z družino

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, babice in prababice

Marije Gruškovnjak

roj. Vöröš
iz Beltincev

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in vsem, ki so v težkih trenutkih sočustvovali z nami in se poklonili njenemu spominu s toplo mislijo ali besedo.

Hvala g. župniku za pogrebni obred in moškemu pevskemu zboru za odpete žalostinke. Posebna hvala za skrb in nego njenemu osebnemu zdravniku dr. Jožetu Zadravcu.

Vsem še enkrat – globoka hvala!

Vsi njeni najbližji

Ni več besed, ne stiska rok,
ostal je le spomin in trpek jok.
Ko si odhajal, se nisi poslavljaj,
saj si verjel, da boš prišel,
a usoda je hotela, da si za vedno odšel.
Le naša srca vedo, kako boli,
ko več med nami tebe ni.

V SPOMIN

3. decembra mineva žalostno leto, odkar nas je zapustil mož, ata, stari ata, brat in stric

Jože Bokan

z Jesenic
roj. v Rogoševcih

Hvala vsem, ki obiskujete njegov grob in prižigate sveče.

Žena Jožica ter hčerki Anica in Majda z družinama

ZAHVALA

Na pokopališču Križevci pri Ljutomeru smo se 19. novembra 1994 poslovili od naše nepozabne mame, stare mame in prababice

Jožefe Sovič

iz Šalinec

Iskreno se zahvaljujemo dr. Kapunu, dr. Kaurinu, dr. Raporju, ga. Zefiki Kiphut, predvsem pa ga. Veri Bogdan za pomoč pri lajšanju bolečin zadnjih pet tednov njenega življenja. Njen pogreb je bil lep in dostojanstven, kakršna je bila, čeprav vedno tudi skromna. Zato naj veija iskrena hvala g. župniku, pevcem, govornikom, g. Rožmariču, družini Nemeč in Borec in pogrebništvu Kampuš.

Vsem, ki ste se potrudili in prišli od daleč, darovalcem v dober namen, za vence in cvetje, darovane sveče, vsem, ki ste nam izrazili sožalje, predvsem pa vsem, ki ste mislili nanjo in še mislite, hvala. Ona, ki je znala biti srečna že ob tako drobnih malenkostih, bi bila ob tolikšni pozornosti ganjena.

Sedaj ji ni več hudo, pa vendar ... praznine, ki je nastala z njo, ne bomo mogli zapolniti. Kljub temu pa naša črnina ne sme predstavljati znamenja žalovanja, marveč predvsem globokega spoštovanja, hvaležnosti in vedno živega spomina nanjo.

Njeni najbližji

Ne morem iz zemlje
kot drobna semena,
da zopet bi segli
bi v tople dlani ...

V SPOMIN

V teh dneh mineva 17 let, ko je mnogo prezgodaj odšel od nas dragi oče, mož in stari oče

Vendel Trplan

iz Čepinec 16

Hvala vsem, ki stojite ob njegovem grobu, mu prinašate cvetje in prižigate sveče.

Njegovi najdražji

V življenju le skrb in delo si poznala,
sedaj od vsega tega trudna si zaspala,
odšla si tja, kjer ni bolečin,
nam pa pustila večni si spomin.

ZAHVALA

V 90. letu nas je zapustila draga mama, tašča in babica

Vilma Barbarič

iz Šalamenec

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste jo pospremili v tako velikem številu na njeni zadnji poti, nam v teh težkih trenutkih izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ali v dobrodelne namene. Posebna hvala vsem dobrim sosedom za nesebično pomoč. Iskreno se zahvaljujemo celotnemu zdravstvenemu osebjem internega oddelka bolnišnice v M. Soboti, ki ste ji lajšali bolečine v zadnjih dneh njenega življenja. Hvala g. duhovniku Jožetu za pogrebni obred, pevcem žalostink in vsem pogrebcom.

Vsi, ki smo jo imeli radi

V SPOMIN

8. decembra mineva žalostno leto, odkar nas je mnogo prezgodaj zapustila draga žena, hčerka, sestra, snaha, teta in svakinja

Jelka Šarotar

iz Murske Sobote, Cvetna 7

V naših srcih je vedno z nami.

Vsi njeni, ki smo jo imeli radi

Kako je prazen dom, dvorišče, naše oko zaman te išče, ni več tvojega smehljaja, le trud in delo tvojih pridnih rok za vedno nam ostaja.

ZAHVALA

V 83. letu nas je zapustila naša draga mama, tašča in babica

Julijana Gerenc̃er

roj. Tivadar
iz Radmožanec 82

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom, botrim, prijateljem, znancem in vsem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti, nam izrekli sožalje ter darovali vence, cvetje, sveče za sv. maše in kapelico. Pristrčna hvala g. duhovniku za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke.

Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: sin Andrej z družino

Vse je onemelo, le zvok Tišine... Življenje - kako hitro mine.

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj, komaj v 30. letu, nas je 18. 11. zapustil naš dragi

Bela Čer

iz Kuštanovec

Ob boleči izgubi se najlepše zahvaljujemo vsem, ki ste nam v najtežjem trenutku priskočili na pomoč in med njegovo boleznijo kakorkoli pomagali. Hvala za izrečeno pisno in ustno sožalje.

Zahvaljujemo se tudi 310. brigadi TŽO, učencem in učiteljici I. razreda OŠ G. Petrovci, g. duhovniku Balažicu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, gasilskemu društvu Kuštanovci za govor ter g. Škerlaku za odigrano Tišino.

Vsem še enkrat - iskrena hvala!

Žalujoci: žena Rozina s sinom in hčerkico, starši, stari starši, tete in stric z družinami, tašča, tast in drugo sorodstvo

Zakaj si moral nam umreti, s teboj je bilo lepo živeti. Zdaj v grobu mirno spiš, a v naših srcih še živiš.

V SPOMIN

9. decembra 1994 minevata dve žalostni leti, odkar nas je zapustil naš dragi mož, oče, dedek in tast

Franc Kreft

iz Kroga

Tvoje pridne roke, pošteno in dobro srce so lep spomin nate.

Vsi, ki smo ga imeli radi

Rdeči cvetovi na gomili, drobne svečke tam goré, a pod gomilo naš dragi mirno spi. Solza, žalost, bolečina te zbudila ni, a ostala je praznina, ki hudo boli.

V SPOMIN

7. decembra mineva leto žalosti, odkar nas je zapustil dragi mož, oče, dedek in pradedek

Jože Forjan

iz Lipovec 52

Iskrena hvala vsem, ki postojte ob njegovem grobu, prinašate cvetje in z dobro mislijo nanj prižgete svečo.

Vsi njegovi

Srce tvoje več ne bije, bolečin več ne čutiš, nam pa žalost srce trga, solza lije iz oči. Dom je prazen in otožen, ker tebe, draga žena, mama, babica, prababica, tašča, sestra med nami več ni.

ZAHVALA

V 75. letu nas je zapustila naša draga mama in stara mama

Marija Bradač

roj. Kelenc
iz Gornje Bistrice

Hvala vsem, ki ste ji z dobro besedo, mislijo ali kakorkoli drugače pomagali med njeno boleznijo. Hvala sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za darovano cvetje, sveče ali dobre namene. Hvala tudi kaplanu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, govorniku pri odprtem grobu, sodelavcem Nafta, Mercatorja in zasebnega podjetja Novak.

Hvala vsem, ki ste jo pospremili k večnemu počitku.

Žalujoci: mož, otroci z družinami, vnuki in pravnuki

V SPOMIN

Danes, 8. decembra mineva 5 žalostnih let, odkar nas je za vedno zapustil dragi mož, oče, brat in dedi

Geza Rajh

gostilničar iz Bakovec

Hvala vsem, ki se ga spominjate in obiskujete njegov grob.

Tvoji najdražji

Ne jokajte ob mojem grobu, le tiho k njemu pristopite, spomnite se, kako trpela sem, in večni mir mi zaželite.

V SPOMIN

8. decembra mineva leto dni žalovanja in praznine, odkar nas je zapustila naša draga mama, babica in prababica

Marija Milfelner

iz Veržeja

Vsem, ki prinašate cvetje, ji prižigate svečo, ter še darujete za svete maše in se ob njenem grobu ustavite, prav lepa hvala.

Žalujoci vsi, ki smo jo imeli radi

Odšel si brez slovesa, vse pušo je sedaj, a ostala je beseda ena - zakaj? Zakaj so se usula zlaia zrna?

V SPOMIN

Boleč, krut in do konca naših dni nikoli ne bo pozabljen 10. december 1993, ko je moral tragično umreti naš ljubljeni sin, brat in vnuk

Robert Ivanič

1971-1993

Zakaj si moral tako rano nam umreti, ko pa s tabo je bilo lepo živeti. Odkar utihnil je tvoj glas, žalost, bolečina domujeta pri nas.

A v naših srcih ti naprej živiš, zato pot nas vodi tja, kjer v tišini spiš. Tam lučka ljubezni ti vedno gori in tvoj nasmeš med nami živi.

Vsem, ki mu prižgete svečo, poklonite cvet ali se z lepo mislijo spomnite nanj - iskrena hvala.

Nikoli potolaženi mama, oče, sestra in stari starši

V SPOMIN

Danes minevata dve leti, odkar se je mnogo prezgodaj ustavilo plemenito srce, ko nas je zapustil naš najdražji sin in brat

Miran Filipič

iz Borec

Ti odšel si v kraje nam neznane, odkoder več vrnitve ni, slovo nam bridke seka rane, solze rosijo nam oči. V spomin tvoj, predragi, na grobu tvojem cvetijo rože in svečka ti gori. Ljubi sin in brat predragi, odšel si v grob prerani, mirno spiš in čakaš nas.

Iskrena hvala vsem, ki z lepo mislijo postojte ob njegovem preranem grobu ter prinašate cvetje in svečke.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ob hudi bolečini, ko nas je veliko prezgodaj zapustil naš nepozabni mož, oče in brat

Franc Bohinec

iz Veščice pri Ljutomeru

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sodelavcem, prijateljem in znancem, ki so ga v tako velikem številu pospremili k večnemu počitku, darovali vence, sveče, za maše in v dobrodelne namene.

Iskrena hvala obema duhovnikoma za opravljen obred. Hvala vsem govornikom za poslovljene besede, hvala lovcem, gasilcem, Ljutomerskemu oktetu in godbeniku za odigrano Tišino.

Vsem še enkrat - iskrena hvala!

Žalujoci vsi njegovi

Minilo žalostno je leto dni, zapustil dom in svoje drage si, ki so te imeli radi.

V SPOMIN

Boleč je spomin na 8. december, ko nas je zapustil dober in skrben mož, oče, stari oče in praded

Ludvik Časar

iz Križevac v Prekmurju

Čas mineva, vso dobroto in ljubezen ti lahko vračamo le še s cvetjem in plameni sveče.

Vsi tvoji najdražji

Glej, zemlja si je vzela, kar je njeno, a kar ni njeno, nam ne more vzeti. In to, kar je neskončno dragoceno, je večno in nikdar ne more umreti...

ZAHVALA

V 23. letu nas je mnogo prezgodaj zapustil naš ljubi sin, brat, nečak in vnuk

Ivek Tkalec

iz Črenšovec

Ob nenadni, boleči in nenadomestljivi izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga pospremili k njegovemu preranemu večnemu počitku, darovali cvetje in za svete maše ter nam izrekli sožalje. Posebna hvala g. kaplanu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in govorniku za besede slovesa. Naj spomin nanj ostane večen.

Vsi, ki smo ga imeli radi

ZAHVALA

Komaj v 43. letu nas je zapustil naš dragi

Štefan Bagari

iz Šalamenc 11

Iskrena hvala vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem ter 291., 292., 293. in 222. brigadi TMO, 302. brigadi TŽO ter nekdanji 123. brigadi TLO in sodelavcem TKO. Zahvaljujemo se tudi Hokejskemu klubu Triglav Predanovci in vsem gasilskim društvom.

Še posebno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam bili v pomoč v najtežjih trenutkih, nam izrekli pisna in ustna sožalja, darovali vence, šopke, sveče ter prispevali za sv. maše in gradnjo pokopališča v Šalamencih ter ga v velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Hvala župniku g. Gumilarju za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, godbeniku za odigrano Tišino, gospe Marti in gospodu Dušanu za besede slovesa in Pogrebništvu Banfi.

Vsi žalujoci

